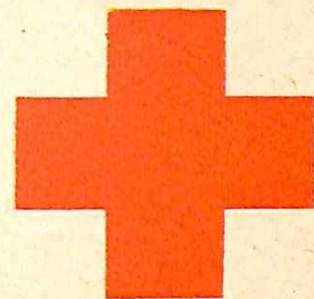

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1967

ΣΤΗ ΣΗΜΑΙΑ ΜΑΣ

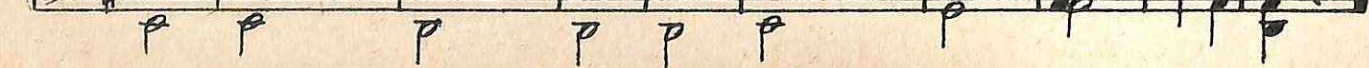
Στίχοι:

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

Μουσική:

Δ. ΠΑΥΛΟΒΙΤΣ

Άγωγή Έμβλητίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την ύψηλην προστασίαν τῆς Α. Μ. του ΒΑΣΙΛΕΩΣ και την επίτιμον Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 22ον • ΜΑΡΤΙΟΣ 1967 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό την εποπτείαν του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, άρθρον 6 : Διεύθυνσις Περιοδικού : ΚΑΛΛΙΡΡΩΝ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεία 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσπτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΤΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁ Ε.Ε.Σ. καὶ ἡ Ἑταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ.....	2
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Ἡ μνήμη τοῦ Γένους.....	4
Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑ : Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.....	5
Α.Κ. : Ἡ Μακεδονία στὸν Ἀγῶνα τοῦ 1821.....	6
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ἡ Μαρία καὶ ὁ Εὐαγγελισμὸς.....	7
ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ : «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον», ἀπόδοσις Μητροπολ. Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.....	8
ΓΚΑΙΤΕ : Ποίημα.....	9
Σ. ΜΙΣΙΓΡΗ : Ὁ ἀέχαστος ἥρωας.....	9
Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ : Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.....	10
Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα.....	10
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Τὸ πουλὶ καὶ τὰ δύο παιδιὰ.....	11
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ὁ ἀστακὸς.....	12
Μ. ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΥ : Στὶς ψηλὰς κορφὰς.....	13
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : «Χαῖρε, Νύμφη !».....	14
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. : Εἰκόνες.....	16
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
Η ΦΥΣΙΚΗ ΜΑΣ :.....	25
Π. ΝΙΡΒΑΝΑ : Ποίημα.....	25
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ.....	26
ΠΑΠΟΥ — ΓΙΑΓΙΑΣ (Α.Β.) : Ἑμμετρὲς συμβουλές.....	28
Η ΥΓΕΙΑ.....	29
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ.....	29
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ : Εἰκόνες.....	30
Ε. ΜΑΛΟ : Μὲ οὐκογένεια.....	32
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ — Δ. ΠΑΥΛΟΒΙΤΣ — Α.Β. : Στίχοι — Μουσικὴ στὰ ἐσωφύλλα.	
S. SPILIOPOULOS : The H.R.C. and the Society of the Friends of the People.....	2
P. PHOTIADIS : The Nation Remembers.....	4
H. ZALOKOSTAS : Alexander the Great.....	5
A. K. : Macedonia in the 1821 War of Independence.....	6
A. KARANTONIS : Maria and the Annunciation ...	7
ST. GRIGORIOS OF NYSSA : «Let us Form Men» transl. by Dionysios Bishop of Serbia and Kozani	8
GOETHE : Poem.....	8
S. MISIGRIS The Unforgettable Hero.....	9
K. PAPANAGIOTOU : Annunciation (Lady Day).....	10
T. B. KONSTANTINOU : Poem.....	10
P. FLORES : The Bird and the Two Childrens ...	11
N. G. DIMITROCALLIS : The Lobster.....	12
M. PFTROUTSOU : On High Peaks.....	13
S. PANAGIOTOPOULOS : Ave Maria.....	14
H.J.R.C. ACTIVITIES : Pictures.....	16
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT — ACTIVITIES.....	18
PHYSICS :.....	25
P. NIRVANAS : Poem.....	25
RED CROSS NEWS : Pictures.....	26
GRANDFATHER — GRANDMOTHER (A.B.) : Advice in Verse.....	28
HEALTH :.....	29
PUZZLES.....	29
GLIMPSES ALL OVER THE WORLD : Pictures.....	30
HECT. MALO : With Family.....	32
S. SPERANTSAS - D. PAVLOVITS-A.B. : Music and Verse in the Innercover	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ : ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α'

Ὁ ἀειμνηστὸς Βασιλεὺς Γεώργιος, εὐθὺς μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ στρατοῦ μας εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ παρέμεινεν ἐκεῖ, φρουρὸς ἀκοίμητος, μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του. Τὸ δειλινὸ τῆς 5-3-1913 ἐδολοφονήθη εἰς τὴν ὁδὸν Ἀγίας Τριάδος, πύροβολοις ἐκ τῶν νότων ὑπὸ τοῦ παράφρονος Σχοινᾶ καὶ ἐξέπνευσε μετὰ 14 ὥρας. Ὁ νεκρὸς τοῦ ἑορμαρτυροῦ Βασιλέως, ποὺ ἐθρήνησεν ὁλόκληρον τὸ Πανελλήνιον, ἐκτεθεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας μ' ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἐτάφη εἰς τὸ Τατόι τὴν 21-3-1913. Ἡ εἰκὼν ἐλήθη ἀπὸ τοῦ ἀξιολόγου περιδικὸν τῆς συμπρωτεύουσας «Μακεδονικὴ Ζωή».

Ο Ε.Ε.Σ. ΚΑΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΜΙΑ ΑΠΕΡΙΤΤΟΣ αλλά συγκινητική τελετή έγινε, την 10 Φεβρουαρίου, διά να τιμηθῇ μία αιώνιος και γόνιμος εἰς δόξαν πνευματικῇ δόξαν. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κωνστ. Γεωργακόπουλος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀντιπρόεδρον κ. Στ. Παντελίδην, τὸν ὑπογραφόμενον Γενικὸν Γραμματέα καὶ τὴν Γενικὴν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Σώματος Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν Καν Μαρίαν Ἐλευθερίου, ἐπισκέφθη τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ καὶ ἐπέδωκεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνωτάτην τιμητικὴν διάκρισιν τοῦ Ε.Ε.Σ., τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν μετὰ κλάδου δάφνης. Τὸν κ. Πρόεδρον ἐδεξιώθη ἡ ὀλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας: ὁ Πρόεδρος τῆς Καθηγητῆς κ. Π. Μπρατσιώτης, ὁ Γενικός Γραμματεὺς κ. Π. Γεωργουτζίος καὶ οἱ κ.κ. Π. Μεσολωρᾶς, Στυλ. Κορρές, Θ. Κωνσταντίνου, Ἀλ. Ἀλεξόπουλος, Εὐάγγ. Φωτιάδης, Δ. Ἀσλάνης, Π. Δημάκης, Ἰω. Δημάρατος, Γεώργ. Κουρμούλης καὶ Μιλτ. Πουρῆς.

Εἰς τὴν σύντομον προσφώνησιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μπρατσιώτη ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπήντησε μὲ ὁμιλίαν, ἡ ὁποία τοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξάσῃ τὸ ἔργον τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ καὶ νὰ τονίσῃ τοὺς λόγους οἵτινες ὑπεργόρευσαν εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. τὴν ἀπονομὴν τῆς τιμητικῆς διακρίσεως.

«Μετὰ συγκινήσεως — εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος — ἐπισκεπτόμεθα τὸ πνευματικὸν τοῦτο τέμενος, τὸ ὁποῖον ἐθέριε κατὰ καιροὺς μεγάλας ἐθνικᾶς προσπάθειας. Ἰδιαιτέρως μᾶς συγκινεῖ τὸ γεγονός διὰ τὴν Ἐταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ καλλιεργεῖ τὰ ἴδια μὲ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἰδανικά — τὸ ἰδανικὸν τῆς εἰρήνης καὶ τὸ ἰδανικὸν τῆς συναδελφώσεως τῶν ἀνθρώπων — ἰδανικά, τὰ ὁποῖα ἐκφράζει τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ «διὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν εἰρήνην».

«Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἔχει συνειδησὶν τοῦ γεγονότος, διὰ τὸν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτελῇ μετ' ἐπιτυχίας τὸ ἰδικὸν του ἔργον, ἂν αἱ λοιπαὶ πνευματικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας δὲν εἰργάζοντο πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν. Ἡ Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ ἐπὶ ὁλόκληρον ἤδη ἑκατονταετίαν ἐπιτελεῖ τοιοῦτον ἔρ-

γον, παρέχονσα τὴν δυνατότητα εἰς τὰς λαϊκὰς κυρίως τάξεις τῆς πρωτευούσης νὰ παρακολουθοῦν μαθήματα ἀνωτέρου ἐπιπέδου διδασκόμενα ὑπὸ διακεκριμένων καθηγητῶν καὶ καταστήσασα οὕτω μύστας τῆς Ἐπιστήμης δεκάδας χιλιάδων Ἑλλήνων. Παραλλήλως τηρεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, αἱ ὁποῖαι σήμερον βάλλονται ἀπὸ πολλῶν πλευρῶν. Παρακολουθῶ τὸ ἔργον τῆς καὶ αἰσθανομαι βαθύτατην ἱκανοποίησιν, διότι οἱ διοικοῦντες αὐτὴν διατηροῦν ἀσβεστον εἰς τὰς ψυχὰς των τὴν ἐθνικὴν φλόγα, ἐνῶ διαπνέονται ταυτοχρόνως ἀπὸ βαθύτατην συναίσθησιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ καθήκοντος.

«Τὸ παλαιότερον ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ «*Inter Arma Caritas*» — συνεχίζει ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. — εἶχε περιορισμένην ἑκτασιν ἐφαρμογῆς: τὴν ἐδήλωσιν ἀνθρωπιστικῶν αἰσθημάτων εἰς τὰ πολεμικὰ πεδία. Τὸ προμνημονευθὲν νέον ἔμβλημά του ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐπιτελούμενον κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ἔργον καὶ ἀνοίγει εὐρείας λεωφόρους πρὸς τὴν παγκόσμιον εἰρήνην.

«Ἡ ἔφεσις πρὸς τὴν συναδέλφωσιν καὶ τὴν εἰρηνικὴν διαβίωσιν χαρακτηρίζει τοὺς Ἑλλήνας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Σήμερον, μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν πνευματικῶν Ἰδρυμάτων καὶ μεμονωμένων ἀτόμων, ἡ ὑπὸ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐφαρμογὴ τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν ἀποτελεῖ θετικωτάτην συμβολὴν εἰς τὴν προσπαθειᾶν ἐπικρατήσεως τοῦ εἰρηνικοῦ ιδεώδους. Τοῦτο ἰσχύει ἰδιαιτέρως διὰ τὰς Ἀθήνας, πόλιν πρωτοπόρον εἰς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀληθοῦς Δημοκρατίας, πόλιν εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ τῶν πρώτων ἠκούσθη τὸ κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ πνευματικὴ τροφὸς τοῦ Οὐρανοφάντορος Βασιλείου, τοῦ Μεγάλου Πρωτεργάτου τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συσταθείσης Βασιλείδος.

«Μὲ Πρόεδρον τὸν διακεκριμένον Καθηγητὴν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Μπρατσιώτην, ἐπιτελεῖτε, Κύριοι, σπουδαῖον ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς αἰσθάνεται βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν ἐκφράσῃ διὰ

μᾶς συμβολικῆς πράξεως. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχεν ἐκπληρωθῇ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε ἐωρτάσθη ἡ ἑκατονταετηρίς τῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸσον λαμπρὸν τρόπον, ἀλλὰ λόγοι ὑγείας δὲν ἐπέτρεψαν τότε εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ. νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ.

«Μᾶς δίδεται σήμερον ἡ εὐκαιρία καὶ ἡ χαρὰ νὰ ἐκφράσωμεν τὰ ἔναντι τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ αἰσθήματα ὅλων τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως δεχθῇτε τὴν ἀνωτάτην τιμητικὴν διάκρισιν τοῦ Ε.Ε.Σ., τῆς ὁποίας τὴν ἀπονομὴν ἠδδόκησε νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη, Βασίλισσα Μήτηρ, ὡς Ἐπίτιμος Πρόεδρος αὐτοῦ. Ἐπιδίδοντες ὑμῖν τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. μετὰ δάφνης, εὐχόμεθα, Κύριοι Πρόεδρε, ὅπως ἡ Ἐταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ συνεχίσῃ καὶ κατὰ τὴν ἀρξαμένην β' ἑκατονταετίαν τοῦ βίου τῆς τοῦ ἔθνος ἐργον τῆς καὶ τὴν προσφορὰν τῶν πολυτίμων πνευματικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν».

— Ἀπαντῶν εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ. ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ Καθηγητῆς κ. Μπρατσιώτης ἀνεμνήσθη πόσῃ συγκίνησιν ἐδοκίμασεν ὁ ἴδιος καὶ τὸ Συμβούλιόν τῆς τὴν 13 Ἰανουαρίου 1966, κατὰ τὸν λαμπρὸν ἑορτασμόν τῆς 100ετηρίδος παρουσία τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ κ. Στ. Στεφανοπούλου καὶ πλείστων ἄλλων ἐπιστῶν.

«Τὴν ἰδίαν καὶ ἀκόμη βαθύτεραν συγκίνησιν — συνεχίζει ὁ κ. Μπρατσιώτης — αἰσθανόμεθα σήμερον χάρις εἰς τὴν ἐμπνευσμένην προσφώνησιν τοῦ Ἐξοχωτάτου κ. Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπίδοσιν τῆς ἀνωτάτης διακρίσεως τῆς μεγαλονύμου αὐτῆς Ὁργανώσεως, μὲ τὴν ὑπέροχον ἀνθρωπιστικὴν καὶ κοινωνικὴν δρᾶσιν. Ἡ βαθύτατη σας μόρφωσις σᾶς ἐπέτρεψε, Κύριοι Πρόεδρε, νὰ συνδέσετε τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν μὲ τὸν Μέγαν Βασίλειον, τὸν ὁποῖον σεῖς οἱ Ἐρυθροσταυριταὶ θεωρεῖτε προστάτην σας, ὅπως τὸν θεωροῦμεν καὶ ἡμεῖς οἱ θεράποντες τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους δύο Ἱεράρχας.

Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. μετὰ δάφνης εἰς τὴν Ἐταιρείαν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ. Καθήμενος, ἀριστερὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας Καθηγητῆς Ἀκαδημαϊκὸς κ. Π. Μπρατσιώτης.

«Σὰς διαβεβαῶ, Κύριοι Πρόεδρε, διὰ τὴν σημερινὴν σας ἐπίσκεψιν, ἡ βαθυστόχαστος ὁμιλία σας καὶ ἡ ἀπονομὴ τῆς διακρίσεως αὐτῆς, τῆς ὁποίας τὸν ὑψηλὸν συμβολισμόν τόσο ἐν γλώττῳ μᾶς ἐξηγήσατε, ἀποτελοῦν ἤδη δι' ἡμᾶς σπουδαίω τῇ ἠθικῇ ἐνίσχυσιν καὶ προτροπὴν πρὸς ἀκάματον συνέχισιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐταιρείας κατὰ τὴν ἀρξαμένην β' ἑκατονταετίαν τοῦ βίου τῆς».

Ἀκολουθῶν ὁ Καθηγητῆς κ. Μπρατσιώτης ὑπέμνησε τὸ ἱστορικὸν τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, ἡ ὁποία ἰδρύθη τὴν 8 Δεκεμβρίου 1865, περιλαμβανομένων μετὰ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τῆς ἐπιφανῶν προσωπικότητων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὡς ὁ Χαρίλαος Τρικούπης, ὁ Ἀγγελος Βλάχος, ὁ Ἀλέξανδρος Σούτσος, ὁ Νικόλαος Δηλιγιάννης, ὁ Μάρκος Δραγούμης, ὁ Ν. Μαυροκορδάτος, ὁ Π. Ρομπότης κλπ. Ἀρχικῶς ἡ Ἐταιρεία, μὲ πρῶτον Πρόεδρον τὸν Ἀλέξανδρον Σούτσον, ἐγκατεστάθη εἰς Αἰθουσαν τοῦ Βαμβακίου, ἀπὸ τοῦ 1888

ἀπέκτησεν ἰδικὴν τῆς στέγην, ἐπὶ τῆς οδοῦ Ἐνδριπίδου 12, ὅπου ἐξακολουθεῖ νὰ στεγάζεται.

Διακεκριμένοι ἐπιστήμονες καὶ λόγιοι, μετὰ τῶν ὁποίων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς οἱ ἀείμνηστοι Γ. Μιστριώτης, Π. Καρολίδης, Γ. Μεσολωρᾶς καὶ ἄλλοι, ἐδίδαξαν εἰς τὴν εὐρύχωρον Αἰθουσάν τῆς Θερησκευτικῆς, Ἱστορικῆς, Γεωγραφικῆς, Μαθηματικῆς, Φυσικῆς καὶ Χημικῆς διὰ τοὺς ἐγγραμμάτους, ἀλλὰ καὶ στοιχειώδεις γραμματικὰς γνώσεις εἰς εἰδικὰς τάξεις ἀναλφαβήτων, ἀκόμη καὶ τεχνικὰς, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶς συνταχθέντος «Πρακτικοῦ Ὁδηγοῦ τοῦ Ἑλλήνος τεχνίτου». Ἀπὸ τοῦ 1952 ἡ λαϊκὴ αὕτη ἐκπαίδευσις, ἀναδιοργανωθείσα, ἔλαβε τὴν μορφήν Αἰνῶντος Πανεπιστημίου, μὲ 250 - 300 ἀκροατὰς σπουδαστάς.

Χάρις εἰς εὐγενεῖς δωρεάς, βιβλία ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ὡς ὁ Διδάσκαλος τοῦ Γένους Κ. Κούμας, ὁ Κ. Δηλιγιάννης, ὁ Λυσίμαχος Καντατζόγλου, ὁ Γ. Παναγάκος, ὁ Ν. Φα-

ραντάτος, ὁ Κ. Κασμάτης, ὁ Ἐπ. Δηλιγιάννης, ὁ Κ. Ἀσημακόπουλος κ.ἄ. περιήλθον εἰς τὴν Ἐταιρείαν καὶ συνεκροτήθη δι' αὐτῶν πλουσία Βιβλιοθήκη, περιλαμβάνουσα ἄνω τῶν 30 χιλιάδων τόμων.

Ὁ Ἑθνικὸς φρονιματισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπῆρξε πάντοτε μία ἀπὸ τὰς κυρίας φροντίδας τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ καὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐξεκολλάθη ἡ Ἑθνικὴ Ἐταιρεία, ἡ ὅτι ἰα ὠργάνωσε τὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα. Τὴν 13 Φεβρουαρίου 1966, ὅτε ἐωρτάσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ ἑκατονταετηρίς τῆς Ἐταιρείας, ἀνεγνώσθη χαιρετιστήριον μῆνυμα τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κωνστ. Γεωργακοπούλου, ἀδυνατοῦντος τότε νὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως. Μὲ τὴν τελετὴν τῆς 10 Φεβρουαρίου 1966 ὁλοκληρώθη ἡ ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπότισις τῆς τιμῆς τῆς ἀφειλομένης εἰς τὴν ὑπὲρ τὸν αἰῶνα ἐθνικὴν δρᾶσιν τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ.

ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

«...Θα σπάσουν τὰς ἀλύτους των καὶ θὰ κάμουν κοφτερὰ σπαθιά διὰ νὰ πάρουν μὲ τὴν βίαν ὅ,τι τοὺς ἀρπαξε ἡ βία...».

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ἐφέτος 146 ἔτη ἀπὸ τὴν εὐλογημένην ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες — οἱ δούλοι εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Σουλτάνον καὶ οἱ ἐλεύθεροι τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Διασπορᾶς — διεκήρυξαν τὴν ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν των ἐλευθερίαν. Καὶ ἡ 25ῃ Μαρτίου τοῦ 1821 αὐτὸ ἀκριβῶς συνοψίζει: Τὴν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας ἀπόφασιν τοῦ Γένους. «Ἐλευθερία ἢ θάνατος», — ἰδοὺ ἡ ἐπιβόητος σπουδαία κατέληξαν αἱ ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι διακηρύξεις. Καὶ εἰς τὴν ρήτραν αὐτὴν ἔμειναν πιστοὶ οἱ «Ἐλεύ-

Ὁ Παλαιὸν Πατῶν Γερμανός

θεροὶ Πολιορκημένοι» ἐπὶ ἐννέα ἔτη — ὅχι ἐπτά, ὅπως συνήθως λέγομεν — ἕως ὅτου παραδώσουν ἐλευθερίαν πατρίδα. Θὰ συνεχισθῇ κατόπιν ὁ ἀγὼν πρὸς ἀνάστασιν τῶν δούλων ἑλληνικῶν περιοχῶν. Καὶ συνεχίζεται καὶ σήμερον εἰς τὸ Νησί τῆς Ρήγαινας, — εἰς τὴν Κύπρον. Καὶ θὰ συνεχισθῇ αὐτοῖς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀλυτρώτου βορείου τμήματος τῆς μιᾶς, ἐνιαίας καὶ ἀδιαίρετον Ἠπείρου, τὸ ὁποῖον τρεῖς φορές ἀπληθυνθέρωσεν ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ τρεῖς φορές παρέδωκε πάλιν εἰς τὴν τυραννίαν ἢ διεθνήν καυροσκόπον ὅσον καὶ κουφόνους συμπεροντολογία. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Εἰκοστέου συνεχίζουν τὴν πανα-

χαίαν παράδοσιν τοῦ ἔθνους, αὐτὴν ποὺ θὰ ὀνομασθῇ ἀργότερα, εἰς τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, «Ἑλληνικὴ Ἐλευθερία». Καὶ ἔχει ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐλευθερία» δύο κατευθύνσεις: τὴν ἄμυναν τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ τὴν προάσπισιν τῶν ἐλευθέρων πολιτικῶν θεσμῶν τοὺς ὁποίους περιχαράκνει ἡ Δίκη καὶ ὁ Νόμος. Καὶ ζηλοτύπως υπερέσπισαν οἱ πρόγονοί μας τὰ δύο αὐτὰ ὅψιστα διὰ τὸν Ἕλληνα ἀγαθὰ ποὺ συνθέτουν τὴν «Ἑλληνικὴν Ἐλευθερίαν», διότι αὐτοὶ τὰ ἐνεπνεύσθησαν, αὐτοὶ εἶναι οἱ εἰσηγηταὶ των εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ, αὐτοὶ τὰ ὠργάνωσαν, αὐτοὶ χάριν τῶν δύο τούτων ιδεωδῶν ἐδεινοπάθησαν. Καὶ ἡ ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων δὲν ὑπέκυψε ποτέ. Ἔστω καὶ ἂν ὑπῆρξαν στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐκάμφθη ἡ ἀντίστασις των. Ἐδουλώθησαν τὰ σώματα. Δὲν ἐδουλώθησαν αἱ ψυχαί. Καὶ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὸ ἑλληνικὸν Ἐδαγγέλιον τοῦ Θεανθρώπου, ὁ ταπεινὸς διδάσκαλος καὶ ὁ καλόγηρος καὶ ὁ Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γένους καὶ ὁ Μέγας Ἐθνικὸς Ἐδεργέτης ἐνεφύχωναν τὰς πολεμικὰς δυνάμεις καὶ ἐκτιζαν ἀπὸ τὰ ἐρείπια ἐκ νέου τὴν Ἑλλάδα:

Ἐγὼ εἰμαι κείνο τὸ πουλλὶ
ποὺ τὴ φωτιά σιμώνω,
καίγουνται, στάχτη γίνουμαι,
καὶ πάλιν ξανανιώνω, —

— τραγουδεῖ ὁ ποιητὴς τοῦ Ἐρωτοκρίτου καὶ ὁμολογεῖ τὸ μυθικὸ πουλλί, τὸ αἰώνιον πουλλί τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, τὸν φοῖνικα ποὺ ἀναγεννᾶται ἀπὸ τὴν τέφραν καὶ συμβολίζει τὰς ἀναστάσεις τῆς Ἑλλάδος ὅσοι ἀπὸ τὰς συμφορὰς. Καὶ ὁ σοφὸς καὶ μεγαλοπράγμων Ἰωάννης Καποδίστριας, ποὺ ἔζη ὅσον κανεὶς τὴν ἀδιάκοπον παράδοσιν τοῦ μαρτυρικοῦ Γένους, τὸ πουλλὶ αὐτὸ ἔθεσεν εἰς τὴν μίαν ὅψιν τῶν πρώτων νομισμάτων τῆς ἐλευθέρου — πλέον — ἑλληνικῆς πολιτείας. Ἦθελεν ἔτσι νὰ δείξῃ ὁ πρῶτος μας Κυβερνήτης, ὅτι ὁ Θρίαμβος ἀκολουθεῖ πάντοτε τὴν Συμφορὰν εἰς τὴν πορείαν τῶν Ἑλλήνων. Ἦθελε νὰ καταστήσῃ συνειδήσιν τὸ ἀκατάλυτον τῆς Ἑλλάδος, τῆς «Αἰωνίας Ἑλλάδος», ὅπως προφητικῶς εἶχαν ὀνομάσει, ἥδη ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων, οἱ Ἕλληνες τὴν βασανισμένην ἀλλὰ ἄκαμπτον αὐτὴν γῆν, τῆς ὁποίας κάθε σπιθαμὴ εἶναι συναξάριον ἡρώων καὶ μαρτύρων, «κάθε τόπος τῆς ἐγκλείει καὶ μίαν ἱστορίαν» ὅπως ἔλεγε μέγας Ρωμαῖος, ὁ Κικέρων.

Καὶ οἱ ἥρωες αὐτοὶ καὶ οἱ μάρτυρες ἐδίδαξαν τὸν κόσμον πῶς νὰ ζῇ καὶ πῶς νὰ ἀποθνήσκῃ! Ὅχι τὴν φυτικὴν ζωὴν, τὸν φυτικὸν θάνατον! Ὅχι τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τῶν ὁργανισμῶν ποὺ ἀνήκουν εἰς τὴν βιολογίαν καὶ τὴν ἐθνολογίαν! Ἀλλὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τῶν ὁργανισμῶν ποὺ ἀφῆκαν τὸ ἐπισκεπτήριόν των εἰς τὴν ἱστορίαν, εἰς τὴν διαρκῆ Μνήμην τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἀπὸ τοὺς ὁργανισμοὺς αὐτοὺς ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ἔχει τὸ πρωτεῖον. Τὸ πρωτεῖον τοῦ χρόνου. Καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς ποιότητος. Διότι πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἐδίδαξαν — καὶ ἐδίδαξαν εἰς τὸ τέλειον — ὅτι θεμελιώδης ἀξία τοῦ γένους

(Συνέχεια στὴ σελίδα 15)

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

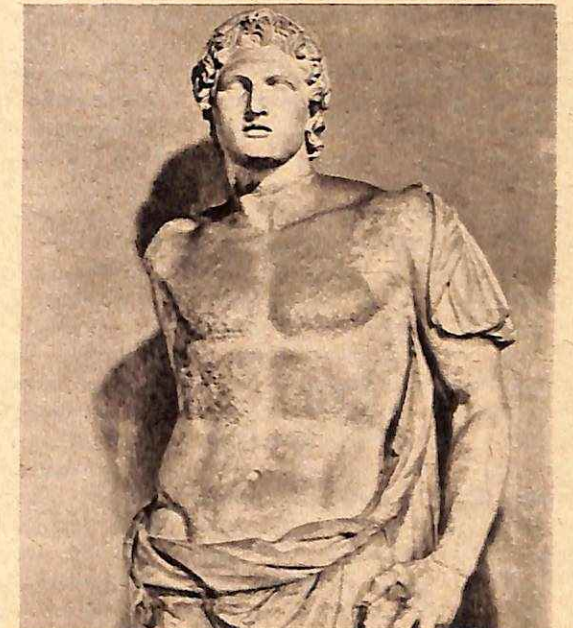
Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ μὲ τὴν δράσιν του ἔπραξε τόσα, ὥστε ἔλλαξε τὴν πορεία τοῦ κόσμου. Ἀναποδογύρισε τὴν οἰκουμένη, ὅχι μὲ τὶς πολεμικὰς του νίκας, ὅπως πιστεύουν οἱ πολλοί, παρὰ μὲ τὴν εἰρηνικὴν του ἐργασία. Γιατὶ παρ' ὅλη τὴν ἔντασιν τῶν παθῶν ποὺ γεννᾷ ὁ πόλεμος, εὐθὺς ὡς κυρίευν κάποιο Κράτος, ἤξερε νὰ φέρῃ μιὰ ἰσορροπία ἀνάμεσα στὶς ἀπαιτήσεις τῶν νικητῶν καὶ τοὺς φόβους τῶν νικημένων. Ἀφοῦ κατακτοῦσε λογῆς-λογῆς φυλὰς μὲ τὸ σπαθὶ του, κατάρθωνε νὰ καταχτᾷ ὅσοις τὶς καρδιὰς ὅλων τῶν σκλάβων. Μόλις ἐπαιρνε ὁ Ἀλέξανδρος καινούργιο τόπο, ἀμέσως οἱ «Βηματισταὶ» του, ὅπως ἔλεγαν τότε τοὺς τοπογράφους, τὸν χαρτογραφοῦσαν καὶ ἔδιναν πληροφορίες στὸν Κοσμοκράτορα τί προϊόντα ἐβγαζε αὐτὸς ὁ τόπος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἔστειλε ἀμέσως εἰδικούς νὰ μελετήσουν τὰ προβλήματα του. Ἐχουν σωθῇ 2 τέτοιες ἐκθέσεις μηχανικῶν του, ἡ μία περιγράφει ὀρυχεία ἀλτατιῦ, ἡ ἄλλη ἓνα σύστημα μὲ τὸ ὁποῖο καθαρίζεται τὸ ἀσπῆμι.

Οἱ «Βηματισταὶ» του ἀνακάλυψαν τὴν «Νάφθα» στὴν Περσία καὶ ἄς μὴ χρησίμευε τότε σὲ τίποτα τὸ πετρέλαιο. Γιὰ νὰ μαζεύῃ παρόμοιες πληροφορίες ὁ Ἀλέξανδρος ἔστειλε 5 μεγάλες ἐξερευνητικὰς ἀποστολὰς. Τὸν Νέαρχο στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό, τὸν Ἡρακλείδη στὴν Κασπία, τὸν Μεγασθένη στὸ Θιβέτ, τὸν Θεσσαλὸ Πολυκλείτη στὴ Ρωσία, τὸν Πάτροκλο στὴν Κεντρικὴ Ἀφρική.

Ἡ ἱστορία τὸν παριστάνει πολεμιστὴ. Σφάλμα! Στὴν πραγματικότητά ὁ Ἀλέξανδρος στάθηκε ἀπόστολος τῆς Εἰρήνης. Προσπάθησε νὰ ὁργανώσῃ τὰ πάντα, ἀνοίγμα πλωτῶν καναλιῶν, ἀναδασώσεις, ὁδοποιία, ἀρδεύσεις, ἀποξηράνσεις, νέες καλλιέργειες. Ἐστειλε στὴ Μακεδονία ἰνδικούς ταύρους καὶ στὴν Ἡλεία ἀραβικὰ ἄλογα γιὰ νὰ ἐξευγενίσῃ τὶς ράτσες. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι δοκίμασε καὶ ἀνάμιξη λαῶν. Ἐγκατέστησε Πέρσες στὴν Ἑλλάδα καὶ Μακεδόνες στὴν Ἀσία. Ἡ κοινωνιολογία τοῦ χρωστᾷ αὐτὸ τὸ πείραμα ποὺ πέτυχε, ἀφοῦ ἔκανε τὰ ἔθνη νὰ ξεχάσουν τὶς παλιὰς τοὺς ἐχθρές. Ὡς τὰ σήμερα, στίς Ἰνδίες καὶ τὸ Ἀφγανιστάν διατηροῦνται πολλοὶ δικοὶ του νόμοι ποὺ οἱ ντόπιοι τοὺς ὀνομάζουν Γιούναν σύστημα καὶ θυμοῦνται μὲ εὐλάβεια τὸ πέρασμα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἀνδρα. Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' ἔλεγε πῶς τίποτα δὲν τοῦ ἔκανε περισσότερη ἐντύπωση στίς Ἰνδίες ὅσο τὸ σέβας καὶ ὁ θαυμασμός ποὺ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ γιὰ τὸν Μακεδόνα κοσμοκράτορα. Τὸ ἔργο του ἐπαπλώθηκε μακρύτερα ἀπὸ τὸ στρατό του, ἔφτασε ὡς τοὺς κίτρινους λαούς. Ἀπὸ αὐτὸν πῆραν οἱ Κινέζοι τὸ Ἑλληνικὸ Καλαντάρι καὶ τὸ μουσικὸ σύστημα τοῦ Πυθαγόρα. Μοτίβα τέχνης, ὅπως ὁ φτερωτὸς Πήγασος, πέρασαν ἀπὸ τότε σὰν Ἐθνικὰ σύμβολα τῶν Κινέζων. Οἱ τοποθεσίαι ποὺ διάλεξε γιὰ νὰ στήσῃ πόλεις σὲ διάφορες ἐρημιὰς ἀποδείχθηκαν ἐμπνεύσεις μεγαλοφυεῖς. Αὐτὸς ὁ ξένος μάντευε τὸ μέλλον σὲ ὅποιον σημεῖο τῆς γῆς καὶ ἂν βρισκόταν. Μιὰ ματιὰ ἐρρίξε στὸ παραδίκιο χωριονάκι Ρακωτὴ καὶ ὤρισε ἐκεῖ νὰ χτισθῇ ἡ μέλλουσα Πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνισμοῦ — ἡ Ἀλεξάνδρεια. Ἀκόμα ζοῦν καὶ εὐτυχοῦν ἄλλα δημιουργήματά του, στημένα σὲ ἀπίθανα τότε μέρη σὰν τὴν Βουχάρα, τὸ Κανδαχάρ, τὴ

Σαμαρκάνδη, τὴν Ἀντιόχεια, τὸ Χαλέπι.

Εἶναι ὁ μοναδικὸς ἀπὸ τοὺς μεγάλους στρατηλάτες, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος — δύναμις, ποὺ προτιμοῦσε ἀπὸ τὶς κατακτήσεις τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια. Ὅπου πῆγαινε, ζητοῦσε νὰ διαβάσῃ ὅ,τι σπουδαῖο βιβλίο εἶχε νὰ δείξῃ ὁ νέος τόπος καὶ ξεκίνησε νὰ πορευτῇ πολλὰς ἡμέρας δρόμο γιὰ νὰ συζητήσῃ μὲ τοὺς περίφημους Ἰνδοὺς «Γυμνοσοφιστὰς». Ἦταν

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος

ὅχι μόνο, ἐπικεφαλῆς τῶν Μακεδόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν γνώσεων τῆς ἐποχῆς του. Κάθε πολεμικὴ ἐπιτυχία του τὴν ἀκολουθοῦσε πνευματικὴ νίκη, ποὺ τὸν ἐνδιέφερε περισσότερο. Κι ἄλλοι στρατηλάτες ξεχώθηκαν, σὰν πλημμυρισμένοι ποταμοὶ στὴν ἀπέραντη θάλασσα τῆς ἱστορίας, μὰ ὅλοι κακούργησαν ἀπάνω στοὺς ἀδύνατους καὶ τ' ὄνομά τους μνημονεύεται μὲ τρόμο.

Μόνον ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἔβλαψε κανέναν. Σ' ὅλους πρόσφερε περισσότερα ἀπ' ὅσα πήρε, γιατί εἶχε τὰ δύο κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἑλλήνα — τὴν ἀσύγκριτη καλωσύνη καὶ τὴν πνευματικότητα.

Πραγματικὰ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπομένει φαινόμενο ἀνεξήγητο, ἂν δὲν τὸν θεωρήσῃς σὰν τὸ πεντόσταγμα τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως τῆς φυλῆς μας. Σ' αὐτόν, τὸν ὀπλισμένο φιλόσοφο, ἔλαχεν ὁ κλήρος νὰ διαδώσῃ στὸν κόσμον τὴν ψυχικὴ παρακαταθήκη τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς ἔσπειρε τὶς περισσότερες νέες ιδέαις καὶ ἔγινε δημιουργὸς τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Μὰ ἡ Φύσις ποὺ δοκίμασε, γιὰ πρώτη φορά, νὰ συγκεντρώσῃ τόσα μεγάλα καὶ διαφορετικὰ προτερήματα σ' ἓνα μόνο πρόσωπο, τὸν ἀπέσυρε γρήγορα, γιατί εἶδε ὅτι ὁ κλονισμὸς ποὺ ἔφερε στοὺς ἀνθρώπους ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν τρομερός. Ἐντεκα χρόνια τὸν ἄφησε νὰ δράσῃ. Μόνο τόσα ἐβασίλευσε. Ὅπως τ' ὄνειρο δὲν μπορεῖς νὰ τὸ προφτάσῃς, ἔτσι διάβηκε καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τὴν ἱστορία. Σὲ κανέναν ἄλλον, ποτέ πιά, δὲν ἐμπιστεύθηκε ἡ Φύσις τέτοια ὄντα.

Συχνὰ στὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν εὐκαιρίες γιὰ τίς ὁποῖες οἱ συγγραφεῖς μεταχειρίζονται τὴ λέξη «Θαύμα». Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸ ἔργο του εἶναι τὸ καταπληκτικότερο ἴσως Ἑλληνικὸ θαῦμα.

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821

ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ τῆς μεγάλης μας ἑθνικῆς γιορτῆς, ἔχουμε συνηθίσει νὰ τιμᾶμε δοξαστικά τοὺς ἥρωες τοῦ Ἐικοσιένα, ὄλους ὅσους μὲ τὴ δράση τους ἢ τὴ θυσία τῆς ζωῆς τους συνέδεσαν τὸ ὄνομά τους μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς νίκες τῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ ἐπίσης, μαζὶ μὲ ἥρωες, νὰ θυμόμαστε καὶ τὶς νίκες: Τὰ Δερβενάκια, τὴν Ἀλωση τῆς Τριπολιτσᾶς, τὴ νικηφόρα μάχη τῆς Ἀράχωβας, καὶ πολλές ἄλλες. Ἀλλὰ καὶ ὅταν μιᾶμε γιὰ θυσίες καὶ δολοκαυτώματα, πάλι περιοριζόμεστε στὸν χώρὸ τῆς Ἑλλάδος, ποὺ μετὰ ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Ἀγῶνος, βγήκε ἐλεύθερη καὶ ἐσχημάτισε τὸ πρῶτο Νεοελληνικὸ Κράτος. Παραδείγματος χάριν, μὲ εὐλάβεια καὶ ἐθνικὴ κατάνυξη γιορτάζουμε τὴν ἔξοδο τοῦ Μεσολογγίου. Τὸ Μεσολόγγι βέβαια ἔπεσε στὰ χέρια τῶν πολιορκητῶν του, ἀλλὰ ἡ τόσο θαρραλέα ἔξοδος τῶν κατοίκων του, ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες ἡθικὲς νίκες τῆς ξεσηκωμένης σιλαβας. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας, πὼς ὅταν σήμαναν οἱ σάλπιγγες τοῦ 21, ὅπου ὑπῆρχε Ἑλληνισμὸς ὀργανωμένους ἐπαναστατικά ἀπὸ τοὺς Φιλικούς, ξεσηκώθηκε, χωρὶς νὰ λογαριάσῃ ἂν θὰ πετύχαινε ἢ ὄχι. Κι αὐτὸ εἶναι τὸ σημαντικόν: ὅτι δὲν ἔμεινε γωνιὰ τῆς ὑπόδουλης Ἑλλάδας, ποὺ νὰ μὴ φώναζε τὸ «παρών» τῆς σ' ἐκεῖνο τὸ ἀναστάσιμο προσκλητήριο. Καὶ ἡ Μακεδονία, ἔδωσε τὸ παρὼν τῆς ἐπίσης. Οἱ συνθήκες ἦταν τέτοιες, ποὺ δὲν μπορούσε τὸ ξεσηκωμὰ τῆς Μακεδονίας νὰ ἔχῃ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Τὸ πεδινὸ ἔδαφος τῆς ἐπέτρεπε στὶς πολυάριθμες τουρκικὲς στρατιὲς εὐκόλες καὶ γρήγορες μετακινήσεις. Στὴ Μακεδονία, ὅπως καὶ στὴν Ἡπειρὸ καὶ στὴ Θράκη, ἦταν συγκεντρωμένες μεγάλες καὶ ἰσχυρὲς τουρκικὲς δυνάμεις. Ὡστόσο, αὐτὸ τὸ παρέβλεψαν οἱ ἡρωϊκοὶ Μακεδόνες. Ξεσηκώθηκαν καὶ μὲ ἱερὸ ἐνθουσιασμό, κάμανε τὸ χρέος τους. Εἶχαν τρομερὲς ἀπώλειες, ἀλλὰ τὸ ὕψος τῶν ἀπωλειῶν δείχνει τὸ ἡθικὸν τοὺς μεγαλεῖο. Γι' αὐτό, πρέπει ὄχι μόνον νὰ τιμᾶμε τοὺς πρωταγωνιστὰς καὶ τὰ θύματα τῆς μακεδονικῆς συμμετοχῆς στὸν Ἀγῶνα τοῦ

21, μὰ κυρίως πρέπει νὰ μάθουμε καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἱστορικὰ περιστατικά τῆς συμμετοχῆς ἐκείνης. Τί ἀξία ἔχει νὰ τιμοῦμε μιὰ ἱστορία ποὺ δὲ γνωρίζουμε;

Ζῇ ἀκόμα ἓνας παλαιὸς Μακεδὼν ἀγωνιστής, πολιτευτὴς καὶ λογοτέχνης, ὁ Γεώργιος Μόδης. Εἶναι ἓνας συγκινητικὸς καὶ παραδειγματικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ πνεύματος τῶν Μακεδονομάχων ἀπὸ τὸ ὁποῖο βγήκαν ὁ Ἀγας, ὁ Παῦλος Μελάς καὶ τόσοι ἄλλοι. Ὁ Γ. Μόδης, ἔχει τυπώσει πολλὰ βιβλία μὲ λογοτεχνικὴ ἀξία καὶ ἐθνικὸ περιεχόμενον. Καὶ τώρα ἀκόμα, ἔδωσε τὸ παρὼν του μ' ἓνα νέο βιβλίου του. τὶς «Μακεδονικὲς Ἱστορίες». Ἐκεῖ θὰ βροῦμε καὶ μερικὲς σελίδες ποὺ μᾶς δίνουν μὲ ζωηρότητα πληροφορίες γιὰ τὴν ἐπανάστασιν στὴν μακεδονικὴ χερσόνησο τῆς Κασσάνδρας. Καὶ θὰ θαυμάσουμε τὸ κουράγιο ὄχι μόνον τῶν ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ τῶν γυναικῶν τῆς Μακεδονίας. Τέτοια εἶναι ἡ ἀκόλουθ ἀφήγησις:

«Μαύρη, κατὰμαυρη μέρα ἦταν γιὰ τὴν Κασσάνδρα ἡ 14η Νοεμβρίου 1821. Σανατούρκεψε καὶ ῥημάχτηκε. Οἱ κάτοικοι τῆς Χαλκιδικῆς ξεσηκώθηκαν ἀρχὲς τοῦ Μᾶη, κατανίκησαν τὰ τουρκικὰ ἀποσπάσματα καὶ ἔφθασαν τροπαιοῦχοι ἔξω ἀπὸ τὴ Θεσσαλονικὴν στὸ Σέδες. Μιὰ ἄλλη φάλαγγα ποὺ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Ἱερὴν μὲ πολλοὺς καλογήρους πολεμιστὰς ἔφθασε ἐπίσης νικηφόρα στὸν κάμπο τοῦ Λαγκαδά. Ἀρχηγὸς τῆς ὁ Σερραῖος μεγαλοτραπεζίτης καὶ ταμίας τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας Ἐμμανουὴλ Παπᾶς, ποὺ ἔρριξε στὸν ἀγῶνα ὅλην τὴν κολοσσιαία περιουσία καὶ τὰ 9 παιδιά του. Εἶχε ἀνακηρυχθῇ «ἀρχηγός» καὶ «προστάτης» τῆς Μακεδονίας. Οἱ δυὸ φάλαγγες χασομέρησαν κάμποσον στὶς θέσεις ἐκεῖνες ἀντὶ νὰ προχωρήσουν πρὸς τὴ Θεσσαλονικὴν, ὅπου ἐσφάζονταν κατὰ χιλιάδες οἱ Ἕλληνες. Ἐλεῖτε ὁ πολυήρως καὶ ἐμπειρὸς στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς καὶ δὲν κινήθηκαν τότε ἡ Νάουσα, τὸ Βέρμιο, τὰ Πιέρια, ὁ Ὀλυμπος, καὶ τὸ χειρότερον, ἐπρόβαλε ξαφνικὰ ἡ στρατιὰ τοῦ Μπαϊράμ Πασᾶ, ποῦχε ξεκινήσει γιὰ τὴ Νότιο Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον. Στὴ μεγάλη μάχη ποὺ ἀκο-

λούθησε ἔπεσε ὁ ἡρωϊκὸς ἀρχηγὸς τῶν ἐπαναστατῶν Χάφας μὲ τοὺς περισσότερους συντρόφους του. Οἱ Τούρκοι ἔβαλαν παντοῦ φωτιὰ καὶ σίδερο. Ὅλα τὰ χωριὰ κήκαν καὶ ὅσοι ἔπεσαν στὰ χέρια του σφάγηκαν. Ἡ κυριώτερη προσπάθειά τους στράφηκε ἐναντίον τῆς Κασσάνδρας. Οἱ ὑπερασπιστὲς τῆς ὁμως μπόρεσαν ν' ἀποκρούσουν ὅλας τὰς ἐπιθέσεις. Ὁ Μπαϊράμ Πασᾶς ἀνεχώρησε καὶ ὁ διάδοχός του, ὁ αἰμοβόρος διουκτηὴς Θεσσαλονικῆς Γιουσούφ Μπέης, ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὴ σουλτανικὴ κυβέρνησις γιὰ τὶς ἀποτυχίες του. Καινούργιος ἀρχιστράτηγος ἦρθε, ὁ Ἐμποῦ Λουμποῦτ Πασᾶς.

Ἐξακόσιες γυναῖκες ὠδηγήθηκαν δεμένες στὴ Θεσσαλονικὴν καὶ πουλήθηκαν στὸ σκλαβοπάζαρο. Ὁ Γιαννὶὸς Χατζηχριστόδουλος πρόλαβε νὰ πάρῃ στὸ ἄλογό του τὴ γυναῖκα του Ἀνθίστα καὶ, καλπάζοντας, τράβηξαν πρὸς Νότον, στὴν ἀκρὴ τῆς Χερσονήσου. Κάποια στιγμή ὁμως τὸν σταμάτησε ἡ γυναῖκα του. «Γιάννο, Γιάννο, τὸ κορίτσι μας, τὸ κορίτσι μας!» — «Νὰ σὲ πᾶω ἐσένα πρῶτα σ' ἓνα καῖκι καὶ ἔπειτα θὰ πάρω καὶ τὸ κορίτσι». — «Ὁχι, ὄχι, πρῶτα τὸ κορίτσι, τὸ κορίτσι πρῶτα». Καὶ ῥίχτηκε κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογο. Ὁ Χατζηχριστόδουλος, σπυροῦνιασε τ' ἄλογό του, πῆρε τὴν θυγατέρα του καὶ τὴν ἔβαλε σ' ἓνα καῖκι. Σαναγύρισε εὐθὺς πίσω καὶ ἔτρεξε μ' ὅλην τὴ δύναμιν πρὸς τὸ μέρος ποὺ εἶχε ἀφήσει τὴ γυναῖκα του. Τὴν εἶδε νὰ στέκῃ ὀλόρθη καὶ νὰ τὸν περιμένῃ στὴν ἀκρὴ ἐνός γκρεμοῦ. Εἶδε ὁμως ἐπίσης καὶ τοὺς Τούρκους νὰ τὴν πλησιάζουν. Ἡ ἡρωϊκὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ στὰ χέρια τους, τοῦ ἔκανε νόημα νὰ γυρίσῃ πίσω, τὸν ἀποχαιρέτησε καὶ ῥίχτηκε στὴ θάλασσα».

Τέτοιες ἦταν οἱ Μακεδονίτισσες τοῦ 1821. Κι ἂν ἡ Μακεδονία δὲ μπόρεσε νὰ διώξῃ τοὺς Τούρκους σ' ἐκείνη τὴν Ἐξέγερσιν τοῦ Ἐθνους, κράτησε ἀθικτὴ τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν τῆς, σὰν τὴ γυναῖκα τοῦ Χατζηχριστόδουλου. Τὴν κράτησε ἀμόλυντη, ὡς τὴν ὥρα τῆς ἀπελευθέρωσής της. Ἀργῆσε λίγο, μὰ ἦρθε. Ἦταν στὰ 1912.

Η ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ τοῦ κ. Ἰακώβου ἦταν φορτωμένο βιβλία. Σκορπισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τὰ πιὸ πολλὰ ἀνοιχτὰ μὲ χαρτιὰ ἀνάμεσα στὶς σελίδες, δύναν τὴν ἐντύπωση μιᾶς ἀταξίας. Μὰ ἐπίσης, λέγαν πὼς ὁ κύριος Ἰακώβος ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ποὺ χρησιμοποιοῦσε τὰ βιβλία. Δὲν τὰ ἀφήνε κλειστὰ καὶ ἀχρηστὰ στὴ βιβλιοθήκη του, ὅπως κάνουν τόσοι ἄλλοι. Μὰ καὶ πὼς νὰ τ' ἀφήσῃ, ἀφοῦ ἡ ἐργασία του ἦταν πνευματικὴ; Ὁ κύριος Ἰακώβος ἦταν δημοσιογράφος. Κι εἶναι γνωστὸ, πὼς γιὰ νὰ γράφῃ κανεῖς, πρέπει καὶ νὰ διαβάξῃ τί γράφουν οἱ ἄλλοι. Ἐκεῖνη λοιπὸν τὴν ὥρα, ὁ κύριος Ἰακώβος, τριγυρισμένος ἀπὸ τὰ βιβλία του, ἔγραφε. Ἐγραφε μάλιστα μανιωδῶς, σὰ νὰ τὸν κνηγοῦσαν. Σκυμμένος στὰ χειρόγρατά του, θαρρεῖς πὼς ἀντλοῦσε ἀπ' αὐτὰ τί θὰ ἔγραφε παρακάτω. Κι ἔτσι ἀπορροφημένος ποὺ ἦταν, δὲν πρόσεξε πὼς ἡ πόρτα τοῦ γραφείου του ἀνοίξε σιγά, καὶ πὼς μέσα γλιστροῦσε γρήγορα, μὲ ἀπαλό, γαλήνιο περπάτημα, ἡ κόρη του ἡ Μαρία. Δὲν τὴν πῆρε εἶδηση οὔτε ὅταν τὸν εἶχε ζυγώσει. Καὶ μόνον τινάχτηκε τρομαγμένος καὶ ξαφνιασμένος, ὅταν ἡ Μαρία μ' ἓνα πηδῆμα, βρέθηκε καθισμένη ἀπὸ γραφεῖο του, ἀπὸ τὰ δεξιὰ του, ἀπάνω στὰ βιβλία του. Κι ὅλας τὸν εἶχε ἀρπάξει ἀπὸ τὰ μαλλιά.

— Σιγά, παιδί μου, σιγά, μπά, μπά! Τρελλάθηκες; Μὲ τρώαζες! Τί εἶναι αὐτά; Ἐργάζομαι, δὲ βλέπεις; Θὰ μοῦ τσαλακώσῃς καὶ τὰ βιβλία μου!

— Καλὰ πατέρα, μὴν κάνῃς ἔτσι, τοῦ εἶπε γελώντας χαριτωμένα ἡ κόρη του. Τὸ βλέπω πὼς ἐργάζεσαι! Ὡρες κάθεσαι στὸ γραφεῖο σου! Καὶ γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ μοῦ πῆς ἐπιτέλους, τί εἶναι αὐτὸ ποὺ σὲ ἀπασχολεῖ τόσες ὥρες, τί γράφεις μὲ τόση μανία! Ἐχω μιὰ περιέργεια...

— Μπά; Ἀπὸ πότε αὐτὲς οἱ περιέργειες, κόρη μου; — Γιατί; Εἶμαι δεκατριῶν χρονῶν, καὶ ὅπως ἀκοῦμε ἀπὸ τοὺς μεγάλους, τὰ σημερινὰ παιδιὰ εἶναι πολὺ πιὸ ξύπνια, πολὺ πιὸ ἑτοιμα γιὰ σοβαρὰ πράγματα, ἀπὸ ὅ,τι ἦσαστε ἐσεῖς σὰν εἶχατε τὰ χρόνια μας! Ἐσεῖς μάλιστα τὰ λέτε αὐτά!

— Καὶ βέβαια, καὶ βέβαια, εἶπε ὁ κύριος Ἰακώβος. Ἀλλά... γιὰ σκέψον: χάσῃ σ' ἐμᾶς ἔγινε αὐτό! Ναί, ναί! Ἐμεῖς οἱ μεγάλοι, οἱ πιὸ παλιὲς γενιὲς δημιουργήσαμε τὴν πρόοδο, ποὺ σᾶς ἔδωσε τὰ μέσα νὰ περηφανεύεστε τώρα γιὰ τὴν πρώιμη ὠριμότητά σας! Νά! Σοῦ ἄρεσε;

Γέλασε ἡ Μαρία. — Πατέρα, τὸ ξέρω πὼς μ' ἐσένα, δύσκολα κανεῖς τὰ βγάξῃς πέρα! Πάντα ἔχεις μιὰ ἑτοιμὴ ἀπάντησιν νὰ δώσῃς! Πές μου λοιπόν, τί γράφεις;

— Εὐτυχῶς παιδί μου ποὺ τὸ θέμα μου εἶναι κατάλληλο γιὰ ὅλο τὸν κόσμον! Εἶναι μάλιστα θέμα ἱερὸ! Θέμα ἱερὸ καὶ ἐθνικόν... Νά, σὲ μιὰ ἐβδομάδα, θὰ γιορτάσουμε τὴ μεγάλη ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Κι ἓνα περιοδικὸ μοῦ παράγγειλε νὰ γράψω ἓνα κομμάτι γιὰ τὸν Εὐαγγελισμό...

— Ἀ, τί σύμπτωση πατέρα! Τί σύμπτωση! Κ' ἐμᾶς στὸ Σχολεῖο, μᾶς βάλανε νὰ γράψουμε μιὰ ἐκθεση μὲ τὸ ἴδιο θέμα!

— Ἐ, καὶ τὴν ἔγραψες;

— Ὁ... ὄχι ἀκόμα! Ἐχω καιρὸ τρεῖς μέρες! Ἀλλὰ νά, ἂν καὶ ξέρω βέβαια γιὰ τὸν Εὐαγγελισμό αὐτὰ ποὺ μάθαμε ὅλοι στὴν τάξη, θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἔδινες κ' ἐσὺ μερικὰ στοιχεῖα! Ἀλλωστε... γι' αὐτὸ ἦρθα!

— Κατεργάρα! Καὶ δὲ μπορεῖς μόνη σου νὰ προμηθευτῇς αὐτὰ τὰ στοιχεῖα; Νά, λεξικά, ἐγκυκλοπαίδειες, εἰδικὰ βιβλία ἔχει ἓνα σωρὸ ἡ βιβλιοθήκη μου. Πρέπει νὰ μάθεις νὰ ἐργάζεστε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο! Νὰ μάθετε πὼς νὰ χρησιμοποιοῦτε τὶς πηγές...

— Καλὰ, καλὰ πατέρα, τὸ ξέρω! Θὰ τὰ μάθω! Μὰ ἄλλο εἶναι νὰ τ' ἀκούω ἀπὸ σένα! Τὰ συγκρατῶ καλύτερα!

— Χμ, ἔκαμε ὁ κύριος Ἰακώβος ποὺ τοῦ κολακεύτηκε λίγο ὁ πατρικὸς καὶ συγγραφικὸς ἐγωῖσμός του. Χμ! Καλὰ... Λοιπὸν Μαρία, ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴ λέξη... «εὐαγγελισμός»! Εἶναι πλασμένη ἀπὸ δυὸ νοήματα νὰ ποῦμε. Ἀπὸ τὸ «εὐ» ποὺ σημαίνει τὸ «καλὸ» καὶ ἀπὸ τὸ ῥῆμα «ἀγγέλλω». Ἀγγέλλω τὸ καλόν, λοιπὸν θὰ πῇ ἡ ἄγια αὐτὴ λέξη, φέρω τὸ καλὸ τὸ μήνυμα... καὶ βέβαια, τὸ «καλὸ τὸ μήνυμα», ἐδῶ, εἶναι ἡ μεγάλη εἶδηση ποὺ ἔφερε ὁ Ἀγγελος στὴν Παρθένα Μαρία, πὼς θὰ γεννήσῃ τὸν Ἰησοῦ Χριστό! Αὐτὴν εἶχε διαλέξει ὁ Κύριος ἀνάμεσα στὶς ἄλλες κόρες, αὐτὴν γιὰ τὴν ἀγνότητά της, γιὰ τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς της καὶ τοῦ σώματός της. Τὴν εἶχε κρίνει ἀξία νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ θαῦμα τῆς συλλήψεως καὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, χωρὶς τὴν ἐπέμβαση τῶν φυσικῶν νόμων, μὲ μὴν τὴ δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ καθὼς τῆς ἀνακοίνωνε αὐτὴ τὴ θεϊκὴ ἀπόφαση ὁ Ἀγγελος, τῆς πρόσφερε νὰ μυρίσῃ καὶ τὸν κρίνο, τὸν κρίνο ποὺ ἀπὸ τὰ λουλούδια, εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ἀγνότητος, γιὰ τὸ κατάλευκον χρώμα του! Τί ἐπέροχη στιγμή! Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη, γεννήθηκε οὐσιαστικὰ ὁ Κύριος — ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ἄλλαξε ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὴ γῆ. Κι ἐνῶ ὁ ἀνθρώπος πορεύεται ὀλοένα καὶ περισσότερο πρὸς τὸ σκοτάδι, ἄλλαξε κατεύθυνση, καὶ ἀρχισε νὰ πορεύεται πρὸς τὸ φῶς, πρὸς τὴν κατάκτησιν τῆς ψυχῆς του, πρὸς τὴ γνώσιν τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι καὶ ἡ γνώσιν τοῦ προορισμοῦ μας ἐδῶ στὴ ζωὴ: νὰ κάνουμε τὸ καλὸ μὲ ἀπόλυτη ἀντιδοτέλεια, σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Ἰδιὸς ὁ Κύριος. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ στιγμή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ποὺ σφράγισε τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἔμεινε αἰώνια στὴ μνήμην τῶν ἀνθρώπων, «ἡ κορυφὴ τοῦ θαύματος». Μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες ποὺ κλήσαν ἀπὸ τότε, δὲν ἔμεινε ἄνθρωπος (καὶ ὁ πιὸ ταπεινός) ποὺ νὰ μὴ σταθῇ ἐκστατικὸς μπρὸς τὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Πόσοι μεγάλοι ζωγράφοι τοῦ ἀπεικόνισαν ὅπως περιγράφεται στὰ Εὐαγγέλια καὶ ὅπως τὸ φαντάστηκε ἡ πίστις τους! Πόσοι θεολογικοὶ ὕμνοι τοῦ ἀφιερώθηκαν ἀπὸ μεγάλους ποιητὲς καὶ μουσικοὺς ποὺ εἶχαν μέσα τους τὸν Θεόν! Μὰ καὶ δὲν ὑπάρχει σπῆτι χριστιανικόν, ποὺ στὸ εἰκονοστάσι του νὰ μὴ ἔχῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Καὶ τί

(Συνέχεια στὴ σελίδα 25)

“ΠΟΙΗΣΩΜΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ.”

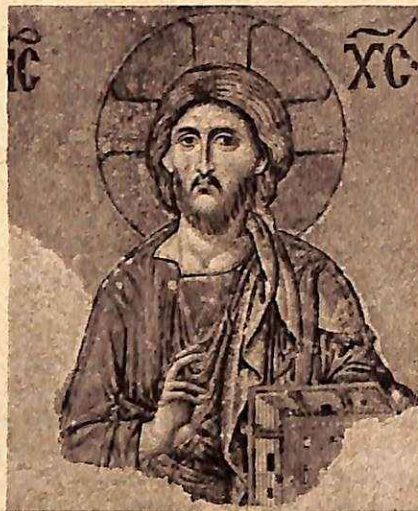
Ἀπόδοση † Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΕΓΙΝΕΣ ΛΟΙΠΟΝ γὰρ νὰ ὁμοιάσῃς στὸ Θεό, μὲ τὴν καλwsύνη, μὲ τὴν ἀνεξικακία, μὲ τὴ συμμετοχὴ στὴν ξένη χαρὰ καὶ στὴ λύπη, μὲ τὴ φιλαλληλία καὶ τὴ φιλαδελφία· μὲ τὸ νὰ μισῇς τὴν πονηρία καὶ νὰ κατανικᾷς τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας, γὰρ νὰ ᾗχῃς τὴν ἐξουσία νὰ ἄρχῃς. «Καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων...». Σοῦ δόθηκε ἡ ἐξουσία νὰ ἄρχῃς τῶν ψαριῶν καὶ τῶν ἀλόγων ζώων, μὲ ἄλλα λόγια ἔλαβες τὴν ἐξουσία νὰ ἄρχῃς τῶν ἀλόγων παθῶν. Θὰ πῆς· τί λοιπόν, ἐγὼ θηρία ἔχω μέσα μου; Ἀμέτρητα μάλιστα καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ θηρία ἔχεις μέσα σου. Καὶ μὴν πάρῃς γὰρ βρισιά τὸ λόγο. Μικρὸ θηρίο εἶναι ὁ θυμὸς, ὅταν γαυγίῃ στὴν καρδιά; Δὲν εἶναι πὺδ ἄγριος ἀπὸ κάθε σκυλί; Κι ὁ δόλος πὺδ φωλιάζει στὴ δολερὴ ψυχὴ δὲν εἶναι πὺδ ἀνήμερος ἀπὸ κάθε ἀρκούδα; Δὲν εἶναι τάχα θηρίο ἡ ὑποκρισία; Κι ὅποιος φαρμακερὰ κακογλωσσέει καὶ βρίζει δὲν εἶναι σκορπιός; Κι ἐκεῖνος πὺδ σοῦ ἐπιτίθεται στὰ κρυφὰ δὲν εἶναι χειρότερος ἀπὸ τὴν ὀχιά; Κι ὁ πλεονέκτης δὲν εἶναι λύκος ἄρπαγας; Ποιὸ θηρίο τάχα δὲν ὑπάρχει μέσα μας; Κι ὁ γυναικάς δὲν εἶναι ἀτίθασο καὶ μανιασμένο ἄλογο; «Ἴπποι θηλυμανεῖς ἐγεννήθησαν, ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζε», λέγει ὁ Προφῆτης. Ὁ γυναικάς παραδόθηκε στὸ πάθος του καὶ μετέθεσε τὸν ἑαυτὸ του στὴν τάξη τῶν ἀλόγων ζώων.

Πολλὰ λοιπὸν θηρία εἶναι μέσα μας. Μὰ ἔγινες τάχα ἐξουσιαστής τῶν θηρίων, ἂν ἐκεῖνα τὰ ἔξω τὰ ὑποτάσῃς, ἐτοῦτα ὅμως πὺδ εἶναι μέσα σου τ' ἀφῆκες ἀκυβέρνητα; Ποιὸς θὰ εἴσαι, ὅταν στὸ λογισμό σου δὲν φοβᾷσαι τὸ λιοντάρι καὶ καταφρονῇς τὸ βρύχημά του, τρίξεις ὅμως τὰ δόντια καὶ βγάξεις ἀναρθρες κραυγές, ὅταν μέσα σου ὀρμᾷ νὰ σὲ πνίξῃ ὁ θυμὸς; Τί φοβερότερο ἀπὸ τὸ θυμὸ, πὺδ μῆτε νὰ κρυφτῇ δὲν θέλει, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κυριευθῇ ἀπὸ τὸ πάθος, ὅταν ὁ θυμὸς ἐκτοπίσῃ τὸ λογισμό καὶ πάρῃ αὐτὸς τὴν κυβέρνησιν τῆς ψυχῆς; Γὰρ νὰ ἄρχῃς λοιπὸν κτίσθηκες,

γὰρ νὰ ἄρχῃς τῶν παθῶν, γὰρ νὰ ἄρχῃς τῶν θηρίων, γὰρ νὰ ἄρχῃς τῶν ἐρπετῶν, γὰρ νὰ ἄρχῃς τῶν πουλιῶν. Μῆτε νὰ ἀεροβατοῦν οἱ λογισμοί σου μῆτε νὰ εἴσαι ἐλαφρὸς καὶ ἄστατος στὴ γνώμη. Ἐκτίσθηκες γὰρ νὰ ἄρχῃς τῶν πουλιῶν· ἄσυνεπής λοιπὸν εἶσαι, ὅταν μὲ ἱξόβεργες νικᾷς τὰ πετούμενα καὶ σὺ εἴσαι ἀλαφρὸς καὶ ἐπιπόλαιος. Μὴν ἐπαρθῇς, μὴν περιφανεύῃς, μὴ φρονήσῃς παραπάνω ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινή σου φύσιν. Νὰ μὴν παινέσαι καὶ νὰ μὴ φουσκώνῃς, νὰ μὴ δοξάζῃς τὸν ἑαυτὸ σου καὶ νὰ μὴ θαρρῇς πὺς εἶσαι μέγας. Γιατὶ

BYZANTINA ARIETOΓΡΗΜΑΤΑ

ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ
Ἐφηδωτὸ τέλους 13ου αἰῶνος

ἔτσι θὰ εἴσαι πουλὶ ἄστατο καὶ περιφέρεσαι ἀστήρικτος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Νὰ ἄρχῃς τῶν λογισμῶν μέσα σου, γὰρ νὰ γίνῃς ἐξουσιαστής ὧν πὺδ ὑπάρχουν. Ἐτσι ἡ ἐξουσία πὺδ μᾶς δόθηκε γὰρ νὰ ἄρχωμε στὰ ζῶα, μᾶς ρυθμίζει γὰρ νὰ ἐξουσιάζωμε τὸν ἑαυτὸ μας. Γιατὶ ἀποπο μέσα νὰ εἴσαι δούλος καὶ ἔξω βασιλιάς· μέσα νὰ σὲ διευθύνῃ μιὰ ἐταῖρα καὶ ἔξω νὰ εἴσαι ἄρχων καὶ προστάτης τῆς πόλεως. Πρέπει νὰ διευθύνῃ κανεὶς καὶ νὰ διαχειρίζεται καλὰ τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ἔτσι νὰ ἀναλαβαίνει νὰ διευθύνῃ τοὺς ἄλλους. Γιατὶ ἄλλιως θὰ τοῦ ποῦν οἱ ἀρχόμενοι· «Ἰατρέ, θερά-

πευσον σεαυτὸν». Ἄς κοιτάξωμε λοιπὸν πρῶτα τὸν ἑαυτὸ μας. Κανένας δὲν κατηγορήθηκε γιατί δὲν κυνήγησε καὶ δὲν σκότωσε λιοντάρι· μὰ γέλασαν ὅλοι μαζί του, γιατί δὲν κράτησε τὸ θυμὸ του. Ὡστε ἐκεῖνος πὺδ δὲν ἐνίκησε τὸ πάθος του εἶναι ἀξιοκατάκριτος, ἐνῶ ἐκεῖνος πὺδ δὲν μπόρεσε νὰ νικήσῃ τὰ ἄγρια θηρία δὲν φαίνεται πὺς ἔκαμε κάτι ἀξιοκατηγόρητο.

Ὁ Κύριος πὺδ οἰκονόμησε νὰ μᾶς δοθῇ ὁ λόγος τοῦ στηθεῖα Γραφῆ, ἐκεῖνος πὺδ βοήθησε καὶ τὴ μικρὴ καὶ ἀδύνατη γλώσσα μας νὰ σᾶς μιλήσῃ ὡς ἐδῶ, πὺδ μὲ τὴν ἀσθενὴ σκέψιν μας σᾶς ἐφανέρωσε μεγάλους θησαυροὺς μέσα στὰ λίγα ἔξωφωτα τῆς ἀλήθειας, μακάρι νὰ δώσῃ σὲ σᾶς μὲ τὰ μικρὰ τὰ μεγάλα, μὲ τὰ λίγα σπέρματα τὴν τέλεια γνώσιν, καὶ σὲ μᾶς τὸν ὄριμο καρπὸ τῆς ἀπολαύσεως τῶν θείων λόγων. Σ' αὐτὸν ἀνῆκει ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις στοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

(Ἀπόσπασμα. Ἀπὸ τὸ «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ», Διεθ. Κ. Ε. Τσιροπούλου, πὺδ μὲλὶς ἐκυκλοφόρησε σὲ ἐξαιρετικὰ καλαίσθητη ἐκδοση τοῦ Οἴκου Ι. Δ. Κολλάρου καὶ Σίας.)

ΓΚΑΙΤΕ

ΒΡΗΚΑ

Στὸ δάσος πῆγα
καὶ τριγυρνοῦσα.
Κάτι γὰρ νὰ βρῶ
θαρρεῖς ζητοῦσα.

Στὸν ἥσυχιο βλέπω
κρυφὸ ἕνα ἀνθάκι.
Φέγγει σὰν ἄστρο
καὶ σὰ ματάκι.

Λέει μιὰ φωνούλα
καθὼς τὸ πιάνω:
«Θές νὰ μὲ κόψῃς,
καὶ νὰ πεθάνω;»

Ἔσκαψα καὶ ἐβγάλα
τὴ ρίζα τοῦ ὅλη.
Τὸ πάω στὸ σπίτι μου,
στὸ περιβόλι.
Καὶ τὸ φυτεύω
ξανά στὴ γῆ.
Τώρα ὅλο αὐξάνει
καὶ ὅλο καὶ ἀνθεῖ.

Μετάφρ. Ρ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

ΣΤΡΑΤΗ ΜΙΣΙΓΡΗ

Ο ΑΞΕΧΑΣΤΟΣ ΗΡΩΣ

(Ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Βασιλέως Παύλου)

ΤΟ ΕΠΟΣ τοῦ Σαρανταένα ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἐθνικὸ γεγονός πὺδ εἶχε συγκλονίσει ὁλόκληρὴ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ πὺδ ἡρωικοῦ στρατιώτη, τοῦ Βασιλιᾶ Παύλου, ὁ ὁποῖος ἀθόρυβα δροῦσε καὶ σιωπηλὰ ἀγωνίζονταν πλάι στοὺς Ἕλληνες φαντάρους. Ἐβλεπε μὲ θαυμασμό καὶ λατρεία τοὺς ὑπέροχους Ἕλληνες στρατιῶτες, τοὺς καταπληκτικούς ἥρωες, πὺδ εἶχαν ξεπεράσει κάθε λογικὴ δυνατότητα στὶς πολεμικὲς ἐπιτεύξεις τους, καὶ συχνὰ ἔλεγε: «Κάθε φαντάρος ἦταν καὶ ἕνας μικρὸς θεός. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὰ ἀξέχιστα ἐκεῖνα πρόσωπα μὲ τὰ φλογισμένα ἀπὸ τὴν αὐτνία

μάτια, δὲν θὰ ξεχάσω ἐκείνη τὴν ὑπερηφάνεια πὺδ ἔκαιγε σὰν πολύτιμη φλόγα μέσα στὴν παγωμένη ἐρημιὰ τῆς Ἀλβανίας». Ἐνιωθε ἕνα ἐξαιρετικὸ μεθῶς κάθε φορὰ πὺδ ἀναλογίζονταν τὰ μυθικὰ κατορθώματα τῆς Ἀλβανίας καὶ αἰσθάνονταν τίς πὺδ ὑπέροχες ἐξάρσεις ὅταν διηγόταν στοὺς γνωστούς καὶ στοὺς φίλους του τὰ θαυμαστὰ ἐπιτεύγματα τῶν φαντάρων μας.

Ὅταν, τὴν ἀνοίξῃ τοῦ '41, ἔγινε ἡ μοιραία πτώση τῆς Ἑλλάδας μόλις πρόλαβε καὶ ἔφυγε στὴν Κρήτη καὶ ἀπὸ κεῖ στὴ Μέση Ἀνατολή. Ἀκολουθοῦν μιὰ ἀλυσίδα ἀπὸ ἀγωνιώδεις ἀντιστασιακὲς προσπάθειες καὶ ἑναπληθὸς ἐπιτυχίες. Κ' ὅστερα ἡ ἀπελευθέρωση καὶ ὁ ἐρχομός.

Ὁ ἀνταρτοπόλεμος δῆλασε τὴν Ἑλλάδα, ποτίζοντας τὰ ἱερὰ χῶματά της μὲ αἷμα. Στὴ θύελλα αὐτῇ, πὺδ ταυτόχρονα εἶχε ἀπλωθῇ ὁ ὁλόκληρος τὸν ἐλλαδικὸ χῶρο, ὁ Βασιλιάς Παῦλος στάθηκε ἀνυπερέβλητος ἐμπνευστής. Δόθηκε στὸ ἔργο ὁλόκληρος, ὁλόφρωνος, ἀνεπιφύλακτος. Ἀρχισε, μὲ τὴ Βασίλισσα δίπλα του, τὴν ἡρωίδα Μάνα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, νὰ γυρίξῃ τὴν ὑπαιθρο, νὰ ἐμπνέῃ, νὰ παραδειγματίζει, νὰ σμίγῃ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, νὰ

ἀκοῦν τὸν πόνο τους, νὰ ἀγκαλιάζῃ τὰ κουρελιασμένα παιδιὰ, νὰ μπαίνει μέσα στὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ του. Ὁ φόβος ἦταν γι' αὐτὸν ἀγνωστο αἶσθημα. Κάθε φορὰ πὺδ ἔβλεπε πὺς ἡ παρουσία του ἦταν ἀπαράτηρη, ἔτρεχε στὰ πὺδ ἀπόκρημνα βουνά, στὶς πὺδ ἐπικίνδυνες τοποθεσίες, χωρὶς καμμιάν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκη, βαδίζοντας εὐθιγῆς στὸ δρόμο τοῦ χρέους, γὰρ νὰ σταθῇ ἀπλὰ καὶ ἡρεμα δίπλα στοὺς Ἕλληνες στρατιῶτες, νὰ τοὺς συγκινήσῃ, νὰ τοὺς μεθύσῃ, νὰ τοὺς ἐνθουσιάσῃ.

— Ἄνδρες, δὲν πολεμοῦμε σήμερα μόνο γὰρ τὴν ἐλευθερία. Πολεμοῦμε τὸ σκοτάδι καὶ τὴ δουλεία. Πρέπει νὰ εἴμαστε ἀτσαλένιοι. Πολεμοῦμε γὰρ τὴν ἀνθρωπότητα. Εἴμαστε γὰρ μιὰ ἀκόμα φορὰ οἱ πρότοι. Καὶ ἔχοντας ὅπλο τὴν ἐλληνικὴ μας καρδιά, ἰὰ τὰ βγάλωμε πέρα γὰρ μιὰν ἀκόμα φορὰ.

Μιὰ μαγικὴ δύναμη, πὺδ ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ τὴν παρουσία αὐτῇ τοῦ Βασιλιᾶ, ὠδηγοῦσε τὰ ἡρωϊκὰ στρατευμένα παιδιὰ πάνω στὰ ἄγρια βουνὰ τῆς Μακεδονίας, τὰ ὠδηγοῦσε σ' ἕνα θρίαμβον ἐναντίον τῆς θανάσιμης ἐπιβουλῆς τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων.

Ἐνας ἀνώτατος στρατιωτικὸς διοικητὴς τοῦ πρότεινε νὰ μὴν ἐπισκεφθῇ κάποια ὠρισμένη θέση πὺδ θὰ μπορούσε νὰ ἔχῃ ἐχθρικές νόκες. Ἀπάντησε μὲ κείνο τὸ ἀξέχαστο γέλιο του, πὺδ τὸν ἔκανε ἀξιαγάπητο, μὲ τὸ γέλιο αὐτὸ τὸ ἄδολο τῆς ἀντρικῆς φύσης του, πὺδ ξεπηδοῦσε ἀπὸ μέσα του αὐθόρμητο καὶ βροντώδες, μὰ γεμάτο ἐμπιστοσύνη καὶ πεποίθηση:

— Χά, χά! ἔμένα μέσα σὲ τόσους θὰ εἶρη ἡ νόκη; Καὶ προχώρησε. Πάντα προχωροῦσε. Ἐμπρός, ὅλο ἐμπρός. Σταθερά, νικηφόρα, δημιουργικά.

Μιὰν ἄλλη φορὰ βρέθηκε στὴ βασανισμένη Ἀμμουδα, πὺδ καίγονταν ἀπὸ τὴ μάχη, καὶ ἐνῶ γύρω του σφύριζαν τὰ βλήματα, στέλνει τὸ λιτὸ μήνυμα πρὸς τοὺς στρατιῶτες γὰρ νὰ ἐπισημάνῃ τὴν παρουσία του, νὰ τονώσῃ, νὰ ἐμπνεύσῃ:

— Ἀπὸ τὴν Ἀμμουδα, ἀπὸ ὅπου σᾶς παρακολουθῶ, σᾶς στέλλω τὴν ἀγάπη μου! Ἡ νίκη εἶναι δική μας! Ὁ λαὸς τὸν νιώθει ὅπως πάντα κοντὰ του, δίπλα του, μέσα στὴν καρδιά του.

Ὁ πόλεμος τέλειωσε. Μὲ τὸ ἴδιο ἐπικὸ μεγαλεῖο ἀρχίζει νὰ ἐκτελῇ τὸ χρέος καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ εἰρηνικοῦ του ἔργου. Μὲ ψυχικὴ θερμότητα, μὲ καλοσυνάτο ἐνδιαφέρον, μὲ συνεχῆ ἐπαγρύπνηση. Ἐφτακόσιες χιλιάδες ἄνθρωποι ἔμειναν ἄστεγοι ἀπὸ τὸν ξεροκίνητο χαλασμό!

Θλιμμένος, χωρὶς ὅμως ποτὲ νὰ χάσῃ τὴν αἰσιοδοξία του, ἔλεγε στὴ Βασίλισσα:

— Γίνε ἡ μάνα τους. Κάνε τους τὰ μὴ νιώθουν μόνοι. Ἡ μοναξιά εἶναι ἡ πικρὴ κληρονομιά τῆς ἐποχῆς μας. Πρέπει νὰ τὴν πολεμοῦμε ὅσο μπορούμε.

Στὸν κύκλο τῆς ἀνορθωτικῆς προσπάθειάς του συμπεριλαμβάνονται οἱ παιδονόμοι, ἡ Πρόνοια Συμμοριοπλήκτων, ἡ ἀργάνωση «Ἑλληνικὸν Φῶς», ὁ Ὄργανισμος Προικοδοτήσεων, οἱ Τεχνικὲς Σχολὲς Λέρου, οἱ Πρακτικὲς Γεωργικὲς Σχολὲς, τὸ «Ἑλληνικὸ χωριό», τὸ Βασιλικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν καὶ τὸ Ἑθνικὸ Ἰδρυμα μὲ τοὺς 19 κλάδους κοινωνικῆς καὶ πολιτιστικῆς δραστηριότητος. Ὅλα ὑπῆρξαν μιὰ θετική, μιὰ οὐσιαστικὴ συμβολὴ στὴ γενικὴ προσπάθεια τῆς ἀνύψωσης τοῦ βιοτικῆς καὶ μορφωτικῆς ἐπιπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ ἰδῇ τὸν θαυματουργὸ λαὸ του νὰ βαδίζῃ σταθερὰ στὸν εἰρηνικὸ δρόμο τῆς προόδου ὁ Βασιλιάς Παῦλος, ὁ λαμπρὸς ἀναστηλωτής, ὁ μεγάλος Ἀνθρωπιστής.

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

«Χαῖρε Μαρία ἀειπάρθενη καὶ κεχαριτωμένη!»

ΣΤΗ ΝΑΖΑΡΕΤ τῆς Γαλιλαίας κατοικοῦσε μία θαυμάσια κοπέλλα, πὺν ὀνομαζόταν Μαριάμ. Ἡ χαριτωμένη αὐτὴ κοπέλλα ἦταν κόρη τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἀννας, δυὸ φιλόθεσκων ἀνθρώπων, πὺν πίστευαν στὸ Θεὸ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ κάνουν τὸ ἅγιο θέλημά του. Ἡ Μαρία πολὺ ἐνωρὶς μπῆκε στὸ νὰ, γιὰ νὰ προσφέρει τίς ὑπηρεσίες τῆς. Ἐκεῖ μέσα ἐργάστηκε μὲ πολὺν ἐνθουσιασμό καὶ ἔκαμεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωση. Ἐμοιαζε σὰν ἐνσαρκὸ χερουβὶμ καὶ σκλάβωνε ὅλους τοὺς ἐκκλησιαζομένους. Ἦταν ἀγγελικὰ πλασμένη καὶ ἡ καρδιά τῆς χτυποῦσεν εἰρηνικά, πλημμυρισμένη ἀπὸ αἰσθήματα εὐλογίας καὶ ἀγάπης. Πέρασεν ὅμως ὁ καιρὸς καὶ οἱ κηδεμόνες τῆς τὴν παρέλαβαν καὶ τὴν μετέφεραν στὸ σπίτι τῆς στὴ Ναζαρέτ. Ἡ Μαριάμ φύγοντας ἀπὸ τὸ νὰ ἐνίωσε πίκρα. Εἶχε καταφέρει νὰ ἁγιοποιήσῃ τὸν ψυχικὸ τῆς κόσμον καὶ νὰ τὸν γεμίσῃ ἀπὸ ὑψηλὰ αἰσθήματα. Ὡς τόσον ἔπρεπε νὰ ἀποκατασταθῇ. Ἐτσι γίνεται σὲ ὅλο τὸν κόσμον. Παντρεῖται ἓνα κορίτσι γιὰ νὰ φτιάσῃ δικὸ του σπιτικό. Εἶναι ἀνθρώπινο χρέος. Θὰ πρέπει νὰ εἰποῦμε πανανθρώπινο, γιὰ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἐτσι μὲ τὸ καλὸ τῆς βρῆκαν ἓναν εὐγενικὸν ἄνθρωπον, θεοσεβῆ καὶ ἐνάρτερον, τὴν ἀρραβώνισαν. Λεγόταν Ἰωσήφ καὶ ἦταν ξυλουργός. Ἐνας ἀγαθός, δραστήριος καὶ στοργικὸς ἄνθρωπος, πὺν ἀργότερα πείστηκεν ὅτι τὸ βρέφος, πὺν θάρχονταν στὸν κόσμον, θὰ ἦταν Θεῖο. Θὰ ἦταν ὁ Μεσσίας, πὺν πρόσμεναν τόσον καιρό. Ἐκεῖ στὴ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας ἔγινεν ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Παρθένου Μαρίας, «περὶ τῆς ἀσπύλου συλλήψεως» ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου Γαβριήλ. Παρὰ τοῦ ἰδιοῦ ἐπληροφορήθη ὅτι καὶ ἡ συγγενὴς αὐτῆς Ἑλισάβετ, σύζυγος τοῦ Ζαχαρίου, στεῖρα ὡς τότε, συνέλαβεν υἱόν.

Ἰδοὺ ἀκριβῶς τί ἐλέχθη: «Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν». Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶναι ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ: «Μὴ φοβοῦ Μαριάμ. Ἐδρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν καὶ καλέσῃς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσῃ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος». Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον: «Πῶς ἔσται μοι τοῦτο»; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ: «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπίσει σὺ, δι' ὃ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται, υἱὸς Θεοῦ. Καὶ Ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτῇ συνειληφύα υἱόν ἐν γήρει αὐτῆς καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στεῖρα, ὅτε οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα». Εἶπε δὲ Μαριάμ: «Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου». Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ Ἄγγελος.

Ἀναστάσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἀσπασατο τὴν Ἑλισάβετ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἑλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν: «Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; Ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτα μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λευκαλῆς αὐτῇ παρὰ Κυρίου». Καὶ εἶπε Μαριάμ: «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαὶ ὅτι ἐποίησέ με μεγαλεία ὁ δυνατὸς καὶ ἅγιος τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβούμενοις αὐτόν...».

Ἐδῶ παρατηροῦμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν σωτῆρα στὸ ἀνθρώπινο γένος, γιὰ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τίς ἁμαρτίας. Ἡ ἐκλογὴ ἦταν θεοπεσία. Ἡ Μαριάμ ἦταν θεοσεβὴς, Πάναγνη, γεμάτη ἀπὸ εὐγένεια, ἁμωμῆ, εὐλαϊκῆς καὶ ὁμορφῆς σὰν ἓνας λευκὸς κρίνος. Τὸ θεῖον βρέφος ἦταν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πὺν ἐνηνθρώπισε, γιὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ ἀνθρώπινο γένος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ἡ τιμὴ πὺν ἔγινε στὴ Μαριάμ ἦταν ὑψίστη καὶ τοῦτο γιὰ τὴν ἡ ἀρετὴ προσωποποιημένη. Ὀλοδία ἡ ἀρετὴ. Ὁ Θεὸς ἐμήνυσε ὅτι ἡ παναμώμητη αὐτὴ κόρη θὰ ἐξυμνῆται εἰς τὸ διηνεκές. Στὰ ἅγια τῆς τὰ χεῖλη κατοίκησεν ἡ λατρεία πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸν Ἰησοῦν. Ἡ καρδιά τῆς ἔγινε καντῆλι ἀναμμένο, πὺν δὲν θὰ σβῆσῃ ποτέ. Θὰ καίῃ καὶ θὰ μᾶς φωτίζῃ σὲ γενεὰς γενεῶν. Θὰ μπορούσαμε νὰ ψάλλουμε κατὶ, πὺν ἀνεβαίνει ἀπὸ τὰ ἄδυστά μας. Θὰ λέγαμε:

Στ' ἀρχοντικό, στὸ φτωχικό, στὴν κούνια, στὸ κρεβάτι πὺν μὲ λαχτάρᾳ ξαγρυπνάει καὶ δέεται ἓνα μάτι, ἡ χάρι σου ταχύτατα θὰ σπέρνῃ ἐλπίδες στ' ἄδεια τὰ βᾶθῃ τῶν φτωχῶν ψυχῶν, σκορπώντας τὰ σκοτάδια.

Τῶν σταυρωμένων τῆς ζωῆς κάθε σταυρὸς μαχαίρι, καθὼς θ' ἀπλώνῃς πάνω τους τὸ σπλαχνικὸ σου χέρι, Καὶ στοὺς αἰῶνες θ' ἀντηχοῦν «πάσας πνοῆς» οἱ αἶνοι: «Χαῖρε Μαρία ἀειπάρθενη καὶ κεχαριτωμένη»!

Ε Λ Λ Α Δ Α

Ὅνομα μικροπρόφερτο, γραμμένο μὲ τ' οὐρανοῦ τ' ἀνέσπερα τὰ τόξα Παλλάδος καὶ Χριστοῦ πὺν γινε ἡ δόξα σ' ἄξιο μεταλαβιάς αἶμα βαμμένο.

Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Τὸ πουλάκι καὶ τὰ δύο ἀδελφία

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ δὲν ἀστενεύονταν στὴν ἀγροτικὴ ἐκείνη πολιτεία πὺν ἦταν χτισμένη ἐπάνω σὲ πολλὰ ψηλῶματα καὶ ἀντίκρυζε κατὰστηθα τὸ βοριά καὶ τὸ βορρᾶ τῆς Μυτιλήνης. Συχνὰ κρυστάλλιαζαν καὶ τὰ νερά μέσα στὶς δεξαμενὲς τοῦ περιβολιοῦ καὶ στὰ ρεῖθρα τῶν δρόμων. Ψοφοῦσε πότε πότε καὶ κανένα πουλάκι, σπουργίτης ἢ τρυποφράκτης. Τὸ βρίσκανε τὰ παιδιὰ μαραμένο, τσιτωμένο κατὰ γῆς. — Νὰ τὸ θάψουμε: φώναζε τῆς Μαργαρίτας ὁ Μᾶρκος. — Θές; Εἶναι κρῖμα ν' ἀπομείνῃ ἔτσι παραριχμένο, τὸ κακόμοιρο. Θὰ στοιχειώσῃ, ξέρεις, καὶ θὰ ἔρχεται στὸν ὕπνο μας νὰ μᾶς μαλλώνῃ γιὰ τὸ παραπετάξαμε σὰν νὰ μὴν ἔχῃ καὶ αὐτὸ ψυχὴ.

— Μὰ ἔτσι γυμνὸ;

— Στάσου. Περίμενε μὲ ἐδῶ.

Ὁ Μᾶρκος ἔτρεξε στὴν κουζίνα καὶ ζήτησε τῆς

Σχεδιασμὸς ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΥ

μαγεύριστας ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα, μακρουλά σουηδικὰ σπιρτόκουτα μὲ τὴν κόκκινη ἐπιγραφή:

— Νά, ἐδῶ μέσα θὰ χωρέσῃ μιὰ χαρά, εἶπε ὁ Μᾶρκος. Θὰ τὸ ξαπλώσουμε. Μὰ πρῶτα θὰ τὸ τυλίξουμε μέσα σὲ πρασινάδα.

— Ἄφησε νὰ τὸ τυλίξω ἐγώ: Μὲ τὰ τρυφερά, πονετικά χεράκια τῆς τύλιξε τὸ φτερωτὸ κορμάκι μέσα σὲ δαφνόφυλλα καὶ φύλλα ἀπὸ ἀθάνατο — τὰ δυὸ δεντράκια βρίσκονταν ἐκεῖ κοντὰ δίπλα στὸ μαντρότοιχο πὺν χώριζε τὰ δυὸ ὑποστατικά — καὶ τὸ ἀπόθεσε στὸ σουηδικὸ σπιρτόκουτο.

— Δὲ θὰ βάλουμε καὶ κανένα λουλούδι; εἶπε ὁ Μᾶρκος ἀνοίγοντας μεγάλα — μεγάλα τὰ μάτια του. Ἡ ὄψη τῆς Μαργαρίτας κατσούφιασε. Γύρισε παράμερα καὶ σῶπαινε. Ὁ Μᾶρκος κόμπιασε. Τί τῆς εἶχε κάνει καὶ τοῦ κάκουσε; Ἐτσι καθὼς εἶχε σκυμένο τὸ κεφάλι τῆς, τῆς σκέπαζαν τὰ μαλλιά τὸ μισὸ πρόσωπο. Σὰν ν' ἀπόφευγε νὰ τὸν κοιτάξῃ.

— Μαργαρίτα, τί ἐπαθες;

Σιωπῇ. Τῆς ἔπιασε τὸ μάγουλο. Ἐνίωσε στὰ δάχτυλά του κατὶ ὑγρὸ. Ἐσκυψε περισσότερο:

— Μαργαρίτα, κλαῖς; Σοῦκανα τίποτα; Γύρισε ἐπὶ τέλους καὶ τὸν κοίταξε μὲ δακρυσμένα μάτια:

— Ὁχι, δὲ μούκανες τίποτα, Μᾶρκο. Παρὰ νά: Λές νὰ τοῦ βάλουμε καὶ λουλούδια; Μὰ δὲν εἶναι κρῖμα νὰ κόψουμε λουλούδια, πὺν ἐγὼ τὰ φυλάγω νὰ μὴν κόψῃ κανένας τίποτα;

— Καλὰ. Ὅμως δὲν εἶναι κρῖμα καὶ τὸ κακόμοιρο τὸ πουλάκι νὰ τὸ θάψουμε χωρὶς ἓνα λουλούδι;

Ἐκείνη χτύπησε τὸ πόδι τῆς στὸ χῶμα:

— Ἰσα ἴσα αὐτὸ συλλογίζομαι καὶ ἐγὼ καὶ τὸ λυποῦμαι τὸ πουλάκι. Μὰ ὅμως λυποῦμαι καὶ τὰ λουλούδια. Καὶ γι' αὐτὸ κλαίω: Τὸν κοίταξε κατὰματα, σὰν νὰ περίμενε νὰ τῇ φωτίσῃ ὁ μέγας ἀδερφός τῆς, νὰ τὴν παρηγορήσῃ:

— Ἦθελες νὰ σοῦ κόβανε ἐσένα τὸ δάχτυλό σου; Ὁ Μᾶρκος, φιλότιμος, ἔμεινε κόκκαλο. Τὴν ἀτένιζε ἀλαφιασμένος. Ἀλήθεια ποτέ δὲν εἶχε σκεφτῇ, ὅσο καὶ ἂν τ' ἀγαποῦσε τὰ λουλούδια, νὰ τὰ συγκρίνῃ μὲ τὰ δάχτυλά του, ὅταν κάπου κάπου ἔκοβε κανένα γιὰ νὰ τὸ ἔχῃ πὺν κοντὰ του νὰ τὸ μυρίζῃ ἢ γιὰ νὰ τὸ πᾶν στὸ δάσκαλο. Ὅποτε ἡ ἀδερφή του χαμογέλασε μὲς ἀπὸ τὰ ὑγρά μάτια τῆς:

— Ἐλα, Μᾶρκο. Ἐχεις δίκιο. Εἶναι κρῖμα τὸ πουλάκι νὰ τὸ θάψουμε χωρὶς λουλούδι: Καὶ σὺ βοντας στ' αὐτὴ του:

— Μὰ νὰ μὴν τὸ πῆς σὲ κανένα. Γιὰτί ἐγὼ δὲν ἀφήνω νὰ τὰ πειράζουμε. Ἐλα πᾶμε.

Τράβηξαν γιὰ τὴ σέρρα. Ἐπρεπε νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ ξύλινο περίφραγμα τοῦ μικροῦ περιβολιοῦ, ν' ἀφήσουν πίσω τους τὸ φούρνο, τὸν πρῶτο στάβλο δεξιά καὶ τὸν «μπινιά» ἀριστερά, νὰ βγοῦν στὸ λιθόστρωτο πὺν χώριζε τὸ σπίτι καὶ τὰ ἐξαρτήματα ἀπὸ τὸ μεγάλο ὑποστατικό, ν' ἀνοίξουν τὴν ξύλινη πόρτα τοῦ μεγάλου περιβολιοῦ. Ἡ Μαργαρίτα κοντοστάθηκε:

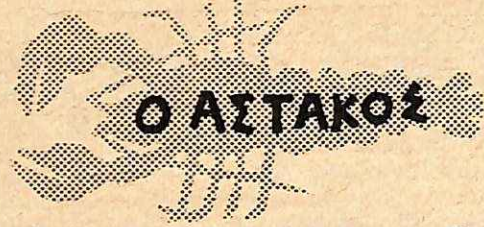
— Μὰ ὄχι, Μᾶρκο. Ὁχι μὲ τὸ χέρι. Περίμενε μὲ δῶ.

Ἐφύγε καὶ ξαναγύρισε μ' ἓνα μαχαίρι. Κρυφά, νὰ μὴν τοὺς πάρῃ μυρωδιὰ ὁ Μπαρμπαγιάννης, ὁ περιβολάρης, μπῆκαν στὴ σέρρα πὺν ἦταν κοντὰ στὸ μεγάλο πεύκο:

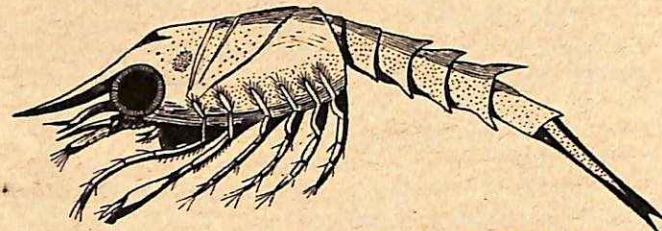
— Νά, Μᾶρκο. Τοῦτο τὸ γεράνι πὺναι φουντωτό. Κόψε το ἐσύ. Ἐγὼ δὲ βαστώ. Καὶ τοῦτο τὸ λουλούδι τὸ μενεξεδί. Πῶς τὸ λένε, ξέρεις; Δὲν τὸ ξέρεις. Θὰ σ' τὸ πῶ ἄλλῃ φορὰ. Πᾶμε τώρα, γλήγορα.

Ὁ Μᾶρκος ἀτίθωσε τὰ λουλούδια ἀπάνω στὸ μικρὸ λείψανο. Ἀνοίξε μὲ τὸ τσαπὶ ἓνα μικρὸ λάκινο κάτω ἀπὸ τὸ πλατὺ παζούλι πὺν χώριζε τὸ πορτοκαλοπερίβολο ἀπὸ τὴν ἐξωτερική, πλακοστρωμένη αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου ἡ μεγάλη κληματαριά. Ἐκεῖ τὴν Πρωτοχρονιά παίζανε καρύδια, ποὺς θὰ ἐπιτύχαινε νὰ τὰ χτυπήσῃ μὲ τὴν ἀμάδα. Τὸ καλοκαίρι δειπνοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ τσαμπιά πὺν κρέμονταν ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους σὰ μικρὲς καμπάνες. Ξεικλώντας ἀπὸ ἀπόσταση — γιὰ νὰ ἔχουν καιρὸ γιὰ σωστὴ κηδεῖα — σήκωσαν τὸ κιβούρι ἀπάνω σὲ μιὰ σανίδα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 15)

ΟΛΟΙ οι ψαράδες, οποιασδήποτε περιοχής, συμφωνούν απολύτως στο ότι όπου υπάρχουν χταπόδια, δεν υπάρχουν αστακοί ή, και αντίστροφα, όπου υπάρχουν αστακοί, δεν υπάρχουν χταπόδια. Και αν ζητήσετε να σας εξηγήσουν το γιατί, θα σας απαντήσουν, ότι τα δυο αυτά θαλάσσια ζώα είναι

Ένας αστακός, που μόλις βγήκε από το αυγό. Το πραγματικό μέγεθός του είναι μερικά χιλιοστά.

τόσο άσπονδοι έχθροι μεταξύ των, ώστε στην περιοχή που ζή το ένα, δεν μπορεί να ζήσει το άλλο.

Για να αντιμετωπίσει τον τρομερό αυτό έχθρο του ο αστακός, θα σας διηγηθούν ακόμη οι ψαράδες, αποφάσισε να λάβη τα κατάλληλα μέτρα. Έπληξε και βρήκε έναν καλό τεχνίτη, και του παράγγειλε να του κατασκευάσει τα καλύτερα και τελειότερα όπλα. Και ο τεχνίτης έκαμε ό,τι καλύτερο μπορούσε. Όταν έτελειωσε, ο αστακός φόρεσε το θώρακα και την ασπίδα του, ωπλίσθηκε με δόρυ και άκοντιο — τις δυο τρομερές δαγκάνες του — και άρματωμένος σαν... αστακός — από τότε βγήκε αυτή η εκφραση — προχώρησε για να αντιμετωπίσει το χταπόδι.

Μόλις όμως το αντίκρουσε, τα πόδια του λύγισαν από τον τρόμο, τα ωπλισμένα χέρια του — οι δαγκάνες του — παράλυσαν και το χταπόδι, τον άρπαξε με τα τρομερά πλοκάμια του και τον έφαγε, χωρίς ο αστακός να προβάλει την παραμικρή αντίσταση.

Από τότε δεν ξανασκέφτηκε να αντισταθί στον έχθρό του. Εύρηκε πως καλό είναι να τον αποφεύγει.

Δεν είναι όμως μονάχα ο αστακός που φοβάται το χταπόδι. Το ίδιο το τρέμουν και οι καραβίδες και τα καβούρια. Ο αρχαίος Έλληνας σοφός Άριστοτέλης διηγείται ότι τόσος είναι ο φόβος των ζώων αυτών για το χταπόδι, ώστε αν τύχη να πιαστούν στο ίδιο δίχτυ, πολλὰ ψοφούν από το φόβο τους.

Επίσης οι ψαράδες των βορείων Σποράδων, όπου φαρεύονται πολλοί αστακοί, διηγούνται, ότι αν μέσα στις μάντρες, που κατασκευάζουν σε ρηχά μέρη της θάλασσας και διατηρούν ζωντανούς τους αστακούς, όπου να τους πουλήσουν, τύχη να τρυπώσει κανένα χταπόδι, όλοι οι αστακοί χύνουν τη σάρκα τους, πολλοί δέψοφούν από το φόβο τους.

Ο αστακός, αν και ζή στη θάλασσα, δεν είναι ψάρι, όπως δεν είναι ψάρι και πολλά άλλα θαλάσσια ζώα. Ανήκει στην οικογένεια των μαλακοστράκων, είναι δηλ. συγγενής με την καραβίδα, τον κάβουρα τη γαρίδα.

Η κεφαλή του ένώνεται με το θώρακα και αποτελεί τον κεφαλοθώρακα. Η κοιλιά του αποτελείται από άρθρωτους και κινητούς δακτυλίους και μπορεί να κάμπτεται μόνο προς τα κάτω. Η ούρα του σχηματίζεται από τέσσερα πτερύγια, που ανόιγουν σαν βεντάλια. Με την κάμψη της ούρας του προς τα κάτω ο αστακός χτυπά το νερό και μετακινείται αρκετά γρήγορα μέσα στη θάλασσα. Μόνο που αντί να πηγαίνει προς τα εμπρός, πηγαίνει προς τα πίσω. Από τον κεφαλοθώρακα φυτρώνουν πέντε ζευγάρια πόδια. Το πρώτο ζευγάρι αποτελεί τις δαγκάνες του, τα όργανα που πιάνει και κομματιάζει την τροφή του. Η μιά είναι πιο λεπτή και κοφτερή, η άλλη πιο χοντρή. Η μιά κάνει τη δουλειά που κάνουν στα αρπακτικά ζώα οι κοπτήρες, η άλλη κάνει ό,τι κάνουν οι όστεοθλάστες των αρπακτικών: συντρίβουν τα κόκκαλα και τα όστρακα των θυμάτων του.

Το σώμα του αστακού περιβάλλεται από ένα σκληρό όστρακο, με χρώμα πολύ σκούρο κόκκινο προς το μπλέ. Το χρώμα αυτό τον προστατεύει από τους έχθρους, αλλά και από την λεία του. Επειδή το όστρακο αυτό δεν μεγαλώνει όσο μεγαλώνει και ο αστακός, είναι υποχρεωμένος να το αλλάζει τότε-τότε. Σε νεαρή ηλικία η αλλαγή αυτή γίνεται δυο-τρεις φορές το χρόνο. Αργότερα μόνο μια φορά. Όταν έρθη η ώρα της αλλαγής, το παλιό όστρακο

Ένα χταπόδι έχει αρπάξει ένα αστακό και τον καταβροχθίζει.

σχιζεται και πέφτει. Τότε το σώμα του αστακού μένει γυμνό και είναι πολύ μαλακό. Είναι η εποχή που κινδυνεύει από κάθε είδους έχθρο. Γι' αυτό την εποχή αυτή μένει κρυμμένος όσο καλύτερα μπορεί, όπου να σχηματισθή το καινούργιο όστρακο, που δεν αργεί άλλωστε. Γιατί ο αστακός, κατά το διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο αλλαγές, αποθηκεύει μέσα στο στομάχι του το άβυστολιθικό υλικό, που θα του χρειασθῇ για το καινούργιο όστρακο. Το υλικό αυτό μοιάζει σαν δυο ήμισφαιρικές άβυστολιθικές πέτρες. Λέγονται δε αυτές οι πέτρες γαστρολίθοι.

Παλαιότερα, που δεν ήξεραν σε τί ακριβώς χρησιμεύουν οι γαστρολίθοι, οι κομπογιαννίτες τους πουλούσαν για φάρμακο.

Ο θηλυκός αστακός γεννά μέχρι 20.000 αυγά, που μένουν κολλημένα στην κοιλιά του, όπου να εκκολαφθούν τα μικρά. Πολλές φορές τα βλέπουμε κολλημένα κάτω από την κοιλιά των θηλυκών αστακών, που πιάνουν οι ψαράδες. Όταν τα μικρά βγαίνουν

(Συνέχεια στη σελίδα 15)

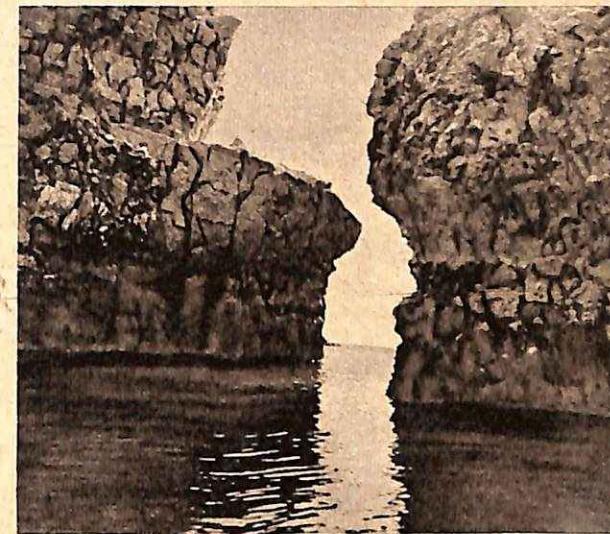
ΣΤΙΣ ΨΗΛΕΣ ΚΟΡΦΕΣ

26 - 8 - 66

ΜΟΝΗ, συντροφιά με τον εαυτό μου, σε μια ψηλή κορυφή του Προφήτη 'Ηλία. Μέσ' από τα πεύκα και τα κυπαρίσσια της δασωμένης πλαγιάς και γύρω από μένα ψάλλει ο αέρας το τραγούδι του σε τόνο πότε απαλά ψιθυριστό, πότε άγριο κι όρμητικό. Έναν ψίθυρο κουδουνιστό αφήνουν και τα ξερά αγκάθια στο πέρασμά του. Καμμιά άλλη φωνή. Απολαμβάνω το μεγαλείο της μοναξιάς μέσα στην ήρεμια της άπεραντης όμορφης πλάσης.

Κάτω μακριά ο κάμπος με τα χωριά, πέρα η θάλασσα και πιο πέρα βουνά κι άλλα νησιά, εκεί όπου ο άνθρωπος αγωνίζεται. Έδώ βασιλεύει γαλήνη και αρμονία. Καλά και ώραία όλα γύρω όπως την πρώτη στιγμή της δημιουργίας.

Χαίρομαι τον ήλιο που ανεβαίνει περήφανα από την ανατολή, αναπνέω το μύρο των πεύκων, η καρδιά μου πλαταίνει, γεμίζει από εὐγνωμοσύνη στον Πλάστη

ΡΟΔΟΣ: Το λιμάνι της Λίνδου (Άγιων Αποστόλων)

για το έργο του, για την ψυχή που μου έδωσε, πόθοι μεγάλοι και αγάτες τρανές την πυρώνουν και η πιο άγνη χαρά κι ευτυχία πλημμυρίζουν το είναι μου.

Νοιώθω σαν να ζω σ' έναν άλλον κόσμο, μακριά από κάθε άσχημια, και πόνο της ζωής — στην αιωνιότητα. 29 - 8 - 66

Νύχτα: Μόνη με τον εαυτό μου ψηλά στο ξέφωτο. Το πνεύμα του δάσους, που απλώνεται γύρω, ψιθυρίζει τον αιώνιο σκοπό του. Τον συνοδεύουν τα κουδούνια των προβάτων που βόσκουν νυσταγμένα λίγο πιο πέρα. Ένα παραπονιάρικο τόνο προσθέτει κάπου - κάπου και ο γκιώνης.

Στον οδρανό τρεμοσβήνουν τ' άστρα, κι ενώ το φεγγάρι ανεβαίνει ατάραχο τον ανήφορό του, κάτω ο κυματιστός κάμπος πλημμυρίζει από χλωμό φως και το δάσος γεμίζει από σκιερὰ και φωτεινά φαντάσματα, που άρροσασαλούν με το ρυθμό που τους παίζει ένα άδρατο χέρι στών δένδρων τα κλαδιά. Κανένα ανθρώπινο ίχνος σ' όλη την έκταση.

Το μυστήριο της νύχτας με περιβάλλει και γύρω μου αισθάνομαι τη θεία παρουσία ως ενώπιος ενώπιον. «Ως έμεγαλύνθη τα έργα σου, Κύριε...»

Τώρα τα πρόβατα πλησιάζουν. Σκυφτά βόσκουν

το ξερό χορτάρι, ενώ η δική μου ψυχή συγκινημένη στέκει όρθια μ' έκστασι έμπρός στην ανέκφραστη μεγαλοπρέπεια της νυκτερινής μαγευτικής εικόνας.

Και συλλογίζομαι: Πώς σκέφτηκες, ω άνθρωπε, να εξομώσης τον εαυτό σου με το κτήνος; 1 - 9 - 66

Άμέτρητες φορές στη ζωή μου είχα την ευτυχία ν' απολαύσω το ήλιοβασιλέμα, ξαπλωμένη στην άκρογυαλιά ή από κάποιο ύψωμα.

Για πρώτη φορά βρίσκομαι τη μυστικοπαθή αυτή στιγμή πάνω σε ψηλή κορυφή, περικυκλωμένη από πυκνό δάσος, απομονωμένη από τον κόσμο. Τα πεύκα και τα κυπαρίσσια μου έμποδίζουν τη θέα του κάμπου. Μόνο προς τη δύση, ανάμεσα στ' άραιομένα δέντρα, βλέπω το πέλαγος ν' απλώνεται με χρυσαφένιες ανταύγειες και τον ήλιο να κατεβαίνει μεγαλόπρεπα...

Σε τέτοιες στιγμές, στην άκροθαλασσιά, μια νηρηίδα κρυμμένη σε κάποια γωνιά της ψυχής μου ξεπερβάλλει ευτυχισμένη κι άρχιζε να σιγοκουβεντιάξη με το κύμα αιώνιες αλήθειες. Τώρα μια νύμφη του δάσους, που κατοικεί ίσως κι αυτή σε κάποια άλλη γωνιά του είναι μου, αναγαλλιάζει από ευδαιμονία αναπνέοντας τα μύρα των δέντρων και της άλισφακιάς κι άρχίζει το διάλογο με το αεράκι, που, ανάμεσα στα κλαδιά των πεύκων και των κυπαρισιών, παρόμοια τονίζει μουσική με το κύμα.

Πριν από λίγο κάποιος μου έλεγε ότι βρίσκομαι ακόμη στα σύννεφα και ότι πρέπει να προσαρμοσθώ στην όμη και πεζή ζωή. Τώρα η νύμφη του δάσους μου ψιθυρίζει: «Σ' ευχαριστώ που δεν άφησες την όμη και πεζή ζωή να με πνίξη μέσα σου, μ' όλες τις мүόρες που πέρασες». Και το αεράκι μέσ' από τα πυκνά φυλλώματα των δέντρων προσθέτει:

«Η ζωή έχει και τόση όμορφιά, δίνει τόση χαρά. Φθάνει να ξέρεις να τ' αναζητῇς στις πηγές των». «Αυτό είναι, άπαντώ. Ευλογημένοι εκείνοι που μου έμαθαν ένωρίς τις πηγές της άληθινής χαράς κι όμορφιάς: Ο Θεός, η πρώτη πηγή. Εκείνος άναψε και διατηρεί στην ψυχή μου τη φλόγα, που φωτίζει, θερμαίνει, δυναμώνει. Πίστις, έλπίς, αγάπη είναι τα στοιχεία της. Πιστεύω, και η ζωή μου έχει νόημα.

Έλπίζω σ' έναν κόσμο καλύτερο, τέλειο και οι καταιγίδες δεν με τσακίζουν. Αγαπῶ όλους κι όλα γύρω μου, τη φύση που με περιβάλλει με το χαμόγελο ή το θυμό της». «Αυτή είναι η δεύτερη πηγή της χαράς», ξαναλέει το μυρωμένο αεράκι. Άλλοι-μονο σ' εκείνον που την ξεχνῇ».

Κι άλλοίμονο στον άνθρωπο, που άφησε να σβήση μέσα του η φλόγα, σκέπτομαι εγώ. Άλλοίμονο στον άνθρωπο, που έπαισε να πιστεύει, να έλπίζει, ν' αγαπά με την άγνη αγάπη, που όμορφαίνει την ζωή, γιατί σκοπό της έχει να κάνει εύκολότερο το ανέβασμα στις φωτεινές κορυφές, κι ως είναι άφθαστες. Δεν θά ήταν όμη και πεζή η ζωή, αν ο άνθρωπος δεν έπαισε ν' αγαπά και ν' αναζητῇ ό,τι είναι άγνο και ώραίο, γιατί η αγάπη και η καλωσύνη θά φωτίζουν και τις πιο σκοτεινές νύχτες.

Καθισμένη σ' ένα πέτρινο θρόνο στρωμένο με πολύτιμο βελούδο από βρύα συζητώ με το αεράκι και τη νύμφη του δάσους, χαίρομαι την πλάση που λαμποκοπά λουσμένη σ' ένα χρυσαφένιο φως, ενώ από το άπέναντι βουνό φθάνει ο ήχος των κεπροκούδωνων ταιριασμένη συνοδεία στη μελωδία της βραδινής σιγής.

Μ. ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΥ Καθηγήτρια Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας Ρόδου

ΧΑΙΡΕ ΝΥΜΦΗ!

ΩΡΕΣ πολλές πλανιόμαστε πανού στο πανάρχαιο κάστρο του "Αργούς. Ένας αρχαιολόγος μιλούσε ατέλειωτα. Έλεγε για την ιστορία των Πελασγών, για τον πρώτο βασιλιά, τον ιδρυτή της πολιτείας, το Δαναό, για πολέμους σκληρούς, για επιδρομές βαρβάρων. Οί συνοδοιπόροι μου τον άκουγαν προσεχτικά διψασμένοι για γνώση, ζητώντας να μάθουν πώς υψώθηκε το πελώριο εκείνο φρούριο, με ποιόν τρόπο στερεώσανε τις τεράστιες πέτρες οί άρχαίοι, σημειώνανε χρονολογίες, μετρούσαν απόστα-

«Χαίρε Νύμφη, Ανύμφευτε!»

σεις. Όμως εγώ, συνεπαρμένος από τη γοητεία της ανοιξιάτικης ημέρας, είχα αφήσει την ψυχή μου να μεθά από τὰ μύρα τών άγριολούλουδων και τή ματιά μου να βυθίζεται στο θείο όραμα του κάμπου που άπλώνονταν κάτω σαν παχύ πράσινο βελούδο και του Άργολικού που γαλάζιος, άρυτίδωτος λαμποκοπούσε σαν άτλάξι.

— Ντάνγκα, ντάγκα... Άκούστηκε απαλός, κυματιστός ό ήχος μιάς καμπάνας.

— Έσπερινός; Ρώτησε κάποιος.

— Όχι, είναι οί Χαιρετισμοί. Παρασκευή σήμερα, είπε μιά κυρία.

— Πάμε στην εκκλησιά, στην Παναγιά του βράχου; Πρότεινα. Σε μισή ώρα θά 'μαστε κεί.

Συμφωνήσανε, άλλοι πρόθυμα, άλλοι βαρετά.

Άκολουθώντας ένα σύντομο μονοπάτι όλανθιστο,

που τὸ ήξερα από τὰ παιδικά μου χρόνια, κατεβήκαμε στην εκκλησιά.

Χτισμένη σε μιὰ κουφάλα του βουνού ή Παναγιά του βράχου, ή «Κατακεκρυμμένη» είναι γεμάτη από ένα βαθύ μυστήριο που σου φέρνει δέος. Λιγοστά μεγάλα κυπαρίσσια υψώνονται στην αΐλή, φρουροί άκοίμητοι της άγιοσύνης της. Η ρήγανη και τὸ θυμάρι φουντώνανε πλούσια τότε, περιπλοκάδια τροφαντά άγκαλιάζανε τὰ μεγάλα κοκκινωπά βράχια και κοντά στο πέτρινο πεζούλι άνθίζανε πλήθος ήμερα λουλούδια που ή γριά κλησάρισσα είχε στοργικά άναστήσει. Αυτά ήταν ένας τόνος άλλιώςτικός, άταίριαστος μες στο άυστηρό περίγυρο.

Άλαφροπατώντας περάσαμε τὸ χαμηλό πορτάκι και μπήκαμε μες στο ναό που μύριζε λιβάνι και μελισσοκέρι. Κάτου από ένα σκοτεινό θόλο δυό γριούλες μαυροφόρες είχαν γονατίσει και δέονταν άσάλευτες. Ένας γέρος ψάλτης με σιγανή, άπαλόχη φωνή έμελε τους βυζαντινούς ύμνους που του κανοναρχούσε ένα ξανθόμαλλο άγόρι με τρίλιες κυματιστές.

Μες από τὰ πολύχρωμα τζάμια τών παραθυριών γλιστρούσε ή εύφροσύνη του άνοιξιάτικου ήλιου σε φωτεινές γάζες πράσινες, πορφυρές και γαλάζιες. Τὸ δροσερό αέρακι ξεχύνονταν από τὸν άνοιχτό φεγγίτη του ιεροῦ κι έκανε νὰ τρεμοπαίζουν τὰ κεριά που καίγανε στην Άγία Τράπεζα.

Μιά γλυκειά, βαθειά έκσταση συνεπήρε τὸ πνεῦμα μου. Όράματα μαγικά ξετυλίγονταν εμπρός μου: Κατάλευκα άρχαγγελικά φτερά, κρίνοι άνέγγιχτοι, φεγγοβολιές άλάλητες, εξαίσιες μουσικές, παραδείσια μύρα, ρουμπίνια φεγγερά και ζαφείρια και διαμάντια. Κι άνάμεσά τους ταπεινή, πάναγνη κ' υπερκόσμια, έκθαμβη εμπρός στη θεία άποκάλυψη ή Παρθένα έδέχονταν σκυφτή τὸ μεγάλο μήνυμα...

Τότε αρχίνησε νὰ περνά ή ατέλειωτη σειρά βυζαντινών παρθένων που ύμνολογοῦσαν τή Θεοτόκο με χείλη άχνά, κοράλλινα, με σταυρωμένα τὰ τρυφερά χεράκια τους, μ' όρθάνοιχτα τ' άθώα μάτια, με τις μακρυές κόμης ξεπλεκές. Κ' ήλιοκαμένοι πολεμιστές βυζαντινοί, σφιχτοζωσμένοι τὰ βαριά τους τ' άρματα, που κλίνανε τὸ γόνα σε βουβή προσευχή. Και γυναίκες τους και μάνες και άδερφάδες και παιδιά, με τήν όψη στεγνή από τὸς καημούς μὰ με ματιά όλόφλογη από τή χαρά του λυτρωμού κι από τὸ φῶς της πίστης, που φέλνανε με σιγανή, παλλόμενη φωνή τὰ «εύχαριστήρια» στην Θεοτόκου.

Και νά, ξεπρόβαλε χλωμός μες στην άστραφτερή στολή του ο Αυτοκράτορας, άδύνατος, άσκητικός, με γένια καλογερίστικα, με βαθουλωμένα μάτια και πλάι του ή Αυγούστα με τήν άχνόθωρη όμορφιά της, με τὸν άμύθητο πλούτο τών στολιδιών της, με τὸ πλήθος της άκολουθίας της. Μιά πομπή λαμπρή, παραμυθένια περνούσε: Ο Σεβαστοκράτορας, ώραιός και περήφανος, ο Πρωτοβεστιάριος, ο Μέγας Δομέστικος, ο Κουροπαλάτης, ο Παρακοιμώμενος, και Μάγιστροι και Πατρίκιοι και Συγκλητικοί και Κριτές και Λογοθέτες και Πρωτοσπαθάριοι και Σπαθάριοι. Και Ζωστές και Πατρικίες και Μάγιστρες. Κι άκολουθοῦσε επίσης

«ΧΑΙΡΕ ΝΥΜΦΗ!»

λαμπρή ή πομπή τών κληρικῶν μ' επί κεφαλής τὸν Πατριάρχη. Στολές πολύχρωμες πεντάκριβες, που είχαν κεντηθῇ με χρυσάφι και μ' άσήμι και με μετάξι κ' είχαν κοσμηθῇ με πετράδια άτίμητα άστράφτανε μπροστά μου, θροοῦσαν, μαγνήτιζαν. Και μορφές μ' άτένιζαν εύλαβικές, γεμάτες από μυστικισμό κι από τυφλή πίστη, μορφές πολεμιστῶν πελεκημένες από τὸ ἄρη τὸ χέρι, κι άλλες που έσκαψαν ο Διόνυσος κ' ή Άφροδίτη, μορφές γυναικείες θαμπές όπως ο χειμῶν ανθος, μορφές ακόμα δολερές, έτοιμες νὰ προδώσουν τὰ πάντα για τή δόξα και για τὸ χρυσάφι...

Όταν μπόρεσα ν' αποδιώξω τὸ δραμα και ν' άφοσιωθῶ στο άκουσμα τών ύμνων, ο παπάς έψελνε:

Χαίρε, δι' ής ή χαρά εκλάμψει

Χαίρε, δι' ής ή άρά εκλείψει...

Μιά άπαλή αύρα άνέμισε τὰ μαλλιά μου και μου 'φερε τ' άρώματα τών νιόβλαστων σκoίνων, της χλόης και του θυμαριού. Είδα τις κορφές τών κυπαρισσιῶν νὰ σκύβουν άπ' όξω σαν σε μυστική δέηση, άκουσα ένα άλαφρό μουσικό θρόϊσμα σαν από έρπες αιολικές κι' ένα θείο κελάηδιμα πουλιῶν που 'χαν σκαλώσει στα κλώνια. Πλήθος καντήλια ξάστραψαν όλόγυρά μου, άναμμένα από τις στερνές άχτίδες του ήλιου. Μιά γαλάζια πάχνη χύθηκε από τ' άργυρό θυμιατήρι και με τύλιξε. Και τότε μαγεμένος, εξαϋλωμένος έψαλα μαζί με τὸ γέρο μελωδὸ και τὸ ξανθὸ τ' άγόρι, μαζί με τὰ κυπαρισσόκλιωνα και τὰ πουλιά, μαζί με τ' άργυρά εξαπτερυγα και τις παλιές, μισοσβησμένες εικόνες, έψαλα ο άμαρτωλός:

Χαίρε, Νύμφη Άνύμφευτε!

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

(Συνέχεια από τή σελίδα 4)

άνθρώπου είναι τὸ άξίως ζῆν, ή αξιοπρέπεια, εις της όποιος τὸν βωμόν, όταν κινδυνεύη, πρέπει νὰ θυσιάζεται και ή ζωή, ή ευεργεσία αυτή του Θεοῦ, «μέγα καλὸ και πρώτο», όπως έτραγούδησεν ελληνικώτατα ο Σολωμός, όχι όμως και τὸ ὕψιστον, διότι τὸ δικιστον είναι ή αξιοπρέπεια. Και έγνώριζαν οί Έλληνες, ότι κινδυνεύει ή αξιοπρέπεια του πολίτου όταν κινδυνεύσῃ τὸ πάτριον έδαφος, διὸ και έγραψεν ο άρχαίος ιστορικός: «θὰ σκοτωθῶν οί άνθρωποι διὰ νὰ σωθῇ ο τόπος», — λόγον παράδοξον εκ πρώτης όφως, αλλά βαθείας αληθείας αν έξετασθῇ, διότι μᾶς διδάσκει τήν ελληνικήν αντίληψιν, ότι και αν καταληφθῇ ο τόπος, έχουν όμως επιτελέσει τὸ καθήκον των οί πολῖται πλήρως και τελείως μέχρι και θυσίας της ζωῆς, ο τόπος εσώθη. Διότι εσώθη ή αξιοπρέπεια του τόπου! Και από τήν αξιοπρέπειαν απορρέουν όλοι αι μεγάλοι άρεται που άνέπτυξαν οί Έλληνες: Η άγάπη, ή εὐσπλαγχνία, ή αλληλεγγύη, ή παιδεία ως συνεχής πνευματική και ήθικη καλλιέργεια, της όποιος αναπόσπαστον μέρος είναι ή σωματική άγωγή, ή δικαιοσύνη διὰ της όποιος συγκροτοῦνται και έναρμονίζονται όλοι αι άλλαι άρεται που διαπαιδαγωγούν τὸς νέους διὰ τήν προετοιμασίαν των — και τούτο είναι ο σκοπός της όρθῆς Άγωγῆς — πρὸς τήν άνδρικὴν ήλικίαν και τὸς κατενθῶντον πρὸς τὰ ὕψηλά: Διότι, όπως έλεγεν ο ελληνιστογραφῆς Δισραέλι, ο κατόπιν Λόρδος Βήκονσφιλν, κύριος οργανωτής της Βρεταννικῆς Αυτοκρατορίας, «ο νέος που δέν αποβλέπει πρὸς τὰ ὕψη θὰ συνήθισῃ νὰ τείνῃ πρὸς τὰ βάθη»!

Τήν άναστήλωσιν αυτήν της «Ελληνικῆς Έλευθερίας» με τὸ πλοῦσιον, τὸ βαθύπλουτον περιεχόμενον της ώραματίσθησαν οί τιτᾶνες του Έικοσιένα. Καί έπέτυχαν! Καί ή ιερὰ μνήμη των οδηγεί τὸ Γένος εις τὸν σκληρόν δσον και ένδοξον δρόμον της Έλληνοχριστιανικῆς Ίδέας!

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ

(Συνέχεια από τή σελίδα 11)

— Νά ψάλης τώρα κάτι: είπε ή Μαργαρίτα σπρώχνοντας με τὸ χέρι τις μπούκλες της που της είχαν πέσει στο κούτελο. — Έσὺ πηγαίνεις με τὸ δάσκαλο κάθε Κυριακή στην εκκλησιά και άκούς τὸς ψαλτάδες.

Τὸ άγόρι βάλθηκε νὰ ψέλῃ άκρες μέσες, ό,τι είχε άρπάξει τὸ αὐτί του από τις λειτουργίες της Παναγίας. Έρριχνε έλαφρά πίσω τὸ κεφάλι, όπως είχε παρατηρήσει νὰ κάνουν οί ψαλτάδες, και πάσχιζε νὰ ξεσηκώῃ τὸν έρρινό τους τόνο. Χωρίς τούτο δὲ θὰ ήταν σωστή ή τελετή: εκείνη ή έρρινη ψαλμωδία είχε κάτι τὸ έπίσημο που έκανε τὰ δυό άδέρφια ν' ανατριχιάζουν. Ήτανε τή στιγμή τούτη σοβαροί όπως οί μεγάλοι.

Άμα άπόθεσαν τὸ φέρετρο μέσα στο λάκο, ρίξανε κ' οί δυό τους από πάνω χουφτιές χῶμα. Άφου τὸ πάτησαν καλά, φύτεψαν ένα κλωνάρι από τὸ κυπαρίσσι που στεκόταν στην άλλη γωνία του περιβολιού. Τὰ κυπαρίσσια φυτεμένα γύρω από τὰ μνήματα, τὰ βλέπανε στο νεκροταφεῖο, όταν βγαίνανε περίπατο δέω κατὰ του Μπαρμπατζάνη. Εκεί συναπαντούσαν τὰ δειλινὰ τὸς ζωμάχους που γύριζαν με τὰ βασταγερά τους φορτωμένα ξερά άμπελοκλήματα για τὸ φούρνο και χορτάρι για τήν κατσικά. Βάδιζαν γοργά, ξυπόλητοι πολλοί, βουτώντας τὰ πόδια στην πυκνή σκόνη, μ' όλο που έσταζε ο ιδρώτας από τὰ μέτωπά τους. Τις γόβες τους τις κρατοῦσαν στο χέρι, νὰ τις ξεναφορέσουν μόλις θὰ πατοῦσαν τὸ λιθόστρωτο. Κι όμως τὰ καλησπέριζαν τὰ παιδιά του προύχοντα, που μπορούσε νὰ ήταν και τὸ άφεντικό τους. Άπό τή συμβολική σημασία του κυπαρισσιού, που όρθόστητη ψυχή λυτρωμένη από τὸ κορμί και τὰ έγκόσμια, τραβάει κατὰ τὸν οὐρανὸ, ιδέα δέν είχαν τότε τὰ παιδιά. Όμως τὸ κυπαρίσσι τὸς φαινόταν κάτι τὸ ιδιαίτερο άνάμεσα στα δέντρα, κάτι που σου άπαγόρευε νὰ χωρατέψῃς και νὰ χασκογελάσῃς, κι ας τύχαινε νὰ βρίσκεσαι σε εύθυμη συντροφιά.

Π. ΦΛΩΡΟΣ

Ο ΑΣΤΑΚΟΣ

(Συνέχεια από τή σελίδα 12)

από τὸ αὐγὸ κολυμποῦν ελεύθερα στη θάλασσα, όπως τὸ πλαγκτόν. Άφου μεγαλώσουν λίγο, τότε βρίσκουν κάποια τρύπα και καταφεύγουν εκεί.

Η άνάπτυξη του άστακού γίνεται με πολύ άργό ρυθμό. Χρειάζονται πέντε χρόνια περίπου για νὰ φθάσῃ στο μέγεθος 20 - 25 πόντους. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τών πέντε έτῶν, χιλιάδες άστακοί καταστρέφονται είτε τήν έποχή που είναι πλαγκτόν, είτε κατὰ τήν έποχή που αλλάζουν τὸ όστρακό τους. Εὐτυχῶς όμως ο μεγάλος αριθμός τών αὐγῶν, που γεννᾷ τὸ θηλυκό, άναπληρώνει τὸν αριθμὸ εκείνων που καταστρέφονται, αλλιῶς οί άστακοί θὰ εξαφανίζονταν τελείως. Είναι και αὐτὸ ένας από τὸς τρόπους, με τὸς όποίους ή Φύσις προστατεύει τὰ πλάσματα της από τήν εξαφάνισι.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Είδη βοήθειας εις άπόρους.
Gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Γυμνασίου και Λυκείου 'Αρσακείου
Ψυχικού.
Juniors girls of Arsakeion Psychico.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Καρπενησίου.
Juniors of 1st Elem. School Karpenissi

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Χαλανδρίου.
Juniors of 2nd Elem. School Chalandri.

Ε.Ε.Ν. 'Ιδ. Σχολ. Ρήγα Πετράλωνα 'Αθηνών.
Juniors of private School Riga Athens.

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Αιγίνης.
Juniors of 2nd Elem. School Aegina.

Ε.Ε.Ν. Λυκείου Καστελλίου Κισσάμου.
Juniors of Lyceum Kastelli Crete.

Ε.Ε.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. 'Ιεράπετρας.
Juniors of 3rd Elem. School Ierapetra.

Ε.Ε.Ν. 2ου Γυμν. Θηλέων Πειραιώς.
Juniors of 2nd High School for Girls Piraeus.

Ε.Ε.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου Κρήτης.
Juniors of 4th Elem. School Heraklion Crete.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αχλαδοχωρίου Γιαννιτσών. 'Επί-
σκεψις άκριτικού φυλακίου.
Juniors of Elem. School Achladochorion. Visit
servicemen of the frontier.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βερβεράτου Χίου.
Juniors of Elem. School Ververatu
Chios.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Σεβαστιανής 'Εδέσσης έψαλον τὰ
κάλαντα, υπέρ των οικογενειών των ναυαγών «ΗΡΑ-
ΚΛΕΙΟΥ».
Juniors of Elem. School Sevastiani sing the carols
in favourn of the victims of shipreck.

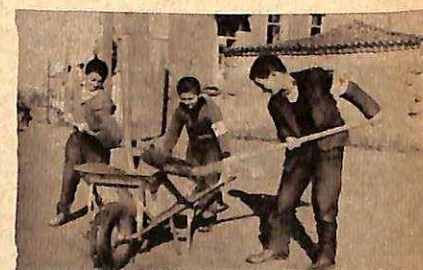

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ρεθύμνης.
Juniors of 2nd Elem. School Rethymnon.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Ανω 'Ηλυσίων 'Αθηνών.
Junior of Elem. School Ano Ilissia Athens.

Βοήθειαι εις Κοινότητες και Σχολεία — Help to Communities and the Schools

Ε.Ε.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. 'Αμαλιάδος.
Juniors of 5th El. School Amaliados.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Καρτερίου Παραμυθίας.
Juniors of El. School Carteri Paramythia

Ε.Ε.Ν. Οικον. Λύκειον Θηλ. 'Αθηνών.
Juniors of financial Lyceum for Girls Athens.

Ε.Ε.Ν. Λύκειον Παλαμά Θεσσαλονίκης.
Juniors of Lyceum Palama - Salonica

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Πύλου.
Juniors of 1st Elem. School Pylos.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Λαοδικινοῦ Κιλκίς. 'Επίσκεψις
άκριτικού φυλακίου.
Juniors of Elem. School Laodikinon Killis. Visit
to the servicemen of the frontiers.

Ε.Ε.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Πρεβέζης.
Juniors of 3rd Elem. School Preveza.

Βοήθεια εις άπορα Σχολεία
Gifts for indigents

Ε.Ε.Ν. 7ου Γυμν. 'Αρρένων 'Αθηνών.
Juniors of 7th High School for Boy's Athens

Ε.Ε.Ν. 37ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης.
Juniors of 37th Elem. School Salonica.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγριάς Μαγνησίας.
Juniors of Elem. Agria Volos.

Ε.Ε.Ν. 1ου και 3ου Δημ. Σχ. Κορωπίου 'Αττικής.
Jun. of 1st and 3rd Elem. School Coropi Attica.

Ε.Ε.Ν. 'Ιδ. Σχολ. Γ. Πέτσου 'Αθηνών.
Juniors of School G. Petsos Athens.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Αργυρουπόλεως 'Αττικής
Juniors of 1st El. School Argyroupolis Attica.

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΟΝ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Την 25 παρελθόντος ο Πρεσβευτής της Γιουγκοσλαβίας κ. Μ. Ζαβόρσκι επέδωκεν εις τόν Πρόεδρον του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλον τὰ Διάσημα της Γιουγκοσλαβικής Σημαίας μετά μεγάλης ταινίας, ήτοι τὸ ἀνώτατον παράσημον της φίλης γείτονος χώρας.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑ- ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΣΧ. ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ Ε.Ε.Σ.

Παρουσία της Α.Μ. της Βασιλίσσης Μητρός Φρειδερίκης, Επίτιμου Προέδρου του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, ἐγένετο την 19)2)67 τελετή ἐκδόσεως βραβείων καὶ διπλωμάτων εις 33 ἀποφοίτους της Σχολής Νοσοκόμων καὶ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν του Ε.Ε.Σ. Εἰς τὴν τελετήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, παρέστησαν Μεγάλοι Εὐεργέται του Ε.Ε.Σ., ἐκπρόσωπος του Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, ἡ Διοίκησις καὶ τὰ μέλη του Συμβουλίου του Ε.Ε.Σ., ἐκλεκτὰ μέλη της Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, οἱ γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῶν τελειοφοίτων Ἀδελφῶν.

Ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα Μήτηρ ἡδύκχησε νὰ ἐπιδώσῃ ἰδιοχείρως τὰ βραβεῖα καὶ διπλώματα.

Αἱ ἀποφοιτήσασαι Ἀδελφαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς:

Βασ. Ἀμαραντίδου, Ταζ. Ἀνδρεαδέλλη, Μαρ. Γεωργούλη, Βίρ. Γκανίδου, Νίκη Σδράνη, Βαλ. Καγιαυτάκη, Εἰρ. Κανελλοπούλου, Καρ. Καρκάτσα, Ἀνδρ. Κέκερη, Ἀν. Κορωνίδου, Ἐλ. Κούρτη, Ἐλ. Κρασανάκη, Ἐλ. Κυριαζή, Ἀντ. Κωνσταντινίδου, Νίκη Λενῆ, Ἀν. Μήτσουρα, Ἐλ. Σπύρλα, Ἐλ. Νικουλή, Μαρ. Πανταζή, Ἀλ. Παπαδοπετράκη, Μαρ. Παπαστεργίου, Δημ. Κεταβρίδου, Κλ. Ποστισίλοβα, Φωτ. Ράλλη, Παρ. Ράπτη, Αἰκ. Σαμαρά, Ἀν. Τέκου, Ἀρτ. Τζάλλα, Παν. Τσόντσιρα, Μαρ. Φαρμάκη, Ἡλεκ. Χατζηγεωργίου, Ναυσ. Χατζηδάκη καὶ Ἐλ. Χρυσομάλλη.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ 8 ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΩΝ ΕΙΣ ΣΤΑΘΜΟΝ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ Ε.Ε.Σ.

Τὴν 17 παρελθόντος ἐν ἐπίσημῳ τελετῇ, παρουσία του Προέδρου του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου καὶ μελῶν της Διοικήσεως, παρεδόθησαν εἰς τὸν Σταθμὸν Πρωτῶν Βοηθειῶν του Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὀκτὼ νέα ἀσθενοφόρα αὐτοκίνητα, τὰ ὁποῖα ἡγοράσθησαν ἐκ κληροδοτήματος του ἐν Μεξικῷ ἀποβιώσαντος ὁμογενοῦς Δημητρίου Κακουλίδου.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀνηγόρευσε αὐτὸν Μέγαν Εὐεργέτην αὐτοῦ διὰ ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον ἐπεδόθη εἰς τὴν οἰκογένειαν του μεταστάντος.

Τὰ νέα ἀσθενοφόρα, ἅπαντα τελειοτάτου τύπου, εἶναι 6 Ντότζ καὶ τὰ ἕτερα 2 Σεβρολέτ. Ταῦτα θὰ ἀντικαταστήσουν ἰσάριθμα αὐτοκίνητα της ὑπηρεσίας, ἅτινα θὰ τεθοῦν εἰς ἀχρησίαν. Κατὰ τὴν τελετὴν ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ἐξάρας τὴν σημασίαν της πολυτίμου δωρεᾶς τῶν μακρὰν της πατρίδος εὐρισκομένων Ἑλλήνων.

ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΒΟΥΛΑΣ

Ἀπονομὴ τιμητικῶν διακρίσεων
εἰς τὸν Πρόεδρον κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΝ

Ὁ Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος ἐδέχθη τὴν 22 Φεβρουαρίου τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον της Κοινότητος Βούλας. Ὁ Πρόεδρος του Κοινοτικοῦ Συμβουλίου κ. Π. Τζαῖλας προσεφώνησε τὸν κ. Πρόεδρον Ε.Ε.Σ. ὡς ἐξῆς:

«Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε,

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Βούλας καὶ ὁλόκληρος ὁ Λαὸς τὸν ὁποῖον ἐκπροσωποῦμεν ἐκφράζει δι' ἐμοῦ τὰς θερμότητας εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν δωρηθεῖσαν παρ' ὑμῶν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως του Διοικητικοῦ σας Συμβουλίου τριγωνικὴν ἑκτασιν εἰς Κάτω Βούλαν παρὰ τὴν εἰσοδὸν της πόλεως καὶ ἐγγὺς του Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ἀνεκτιμήτου ἀξίας λόγω της θέσεώς της.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον, ἀποδεχθὲν εὐχαρίστως τὴν προσφορὰν σας ταύτην διὰ της ὑπογραφείσης μεθ' ὑμῶν Συμβολαιογραφικῆς πράξεως, ἀπεφάσισε

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ὁμοφώνως διὰ της ὑπ' ἀριθ. 60)66 καὶ 103)66 πράξεώς του, ἐγκρίθεισης διὰ της ὑπ' ἀριθ. 21435)66 Διαταγῆς της προϊσταμένης μας ὑπηρεσίας της Νομαρχίας Ἀττικῆς, τὴν ἀπονομὴν εἰς τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα τιμητικῶν διακρίσεων εἰς ἐνδεῖν εὐγνωμοσύνης: του Χρυσοῦ Μεταλλίου της πόλεως Βούλας μετὰ Διπλώματος ἀπονομῆς του Μεταλλίου τούτου.

Ὁμοίως διὰ της ὑπ' ἀριθ. 25)67 αποφάσεώς του ἀνακηρύσσει Ὑμᾶς ἐπίτιμον Δημότην Βούλας.

Ἐπιτρέψατέ μου, ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε, ἵνα εὐαρεστηθῆτε καὶ ἀποδεχθῆτε τὰς ὡς ἄνω τιμητικὰς διακρίσεις εἰς ἐνδεῖν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν μεγάλην ταύτην του Ε.Ε.Σ. δωρεὰν της ἐν λόγω Πλατείας, τὴν ὁποίαν μετὰ τὴν διαμόρφωσιν της θὰ εἰσηγηθῶ εἰς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον διὰ τὴν ὀνομασίαν της εἰς πλατεῖαν Κων. Γεωργακοπούλου.

Τὸ εὐχόμεθα εἰς τὸν Θεὸν νὰ σᾶς χαρίξῃ παντοτινὴν ὑγείαν διὰ τὰς μεγάλας Σας ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος.

Ὁμοίως ἐκφράζομεν τὰς θερμότητας εὐχαριστίας μας καὶ πρὸς τὸ Διοικητικὸν Σας Συμβούλιον του ὁποῖον προεδρεῖτε, διὰ τὴν ἀποδοχὴν της εἰσηγήσεώς σας της δωρεᾶς ταύτης».

Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν του χρυσοῦ μεταλλίου της πόλεως Βούλας καὶ του σχετικοῦ διπλώματος, ὁ

Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ἡχαρίστησε τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον διὰ τὰς ἀπονεμηθείσας εἰς αὐτὸν τιμὰς, ἐτόνισε δὲ ὅτι τὰς ἀποδέχεται ὄχι ὡς ἄτομον, ἀλλ' ὡς ἐκπρόσωπος του Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὁ ὁποῖος ἐδώρησε τὴν πρὸ του Ἀσκληπείου ἑκτασιν εἰς τὴν Κοινότητα Βούλας, πρὸς δημιουργίαν Πλατείας.

Ἀνεφέρθη ἀκολούθως ὁ κ. Γεωργακόπουλος εἰς τὸ χρονίζον ζήτημα τῶν ἀποχετεύσεων καὶ ἐπληρόρησε τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ὅτι ὁ Ε.Ε.Σ. εἶχεν ἀποφασίσει τὴν ἐγκατάστασιν εἰδικοῦ σταθμοῦ διὰ τὸν βιολογικὸν καθαρισμὸν τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων του Ἀσκληπείου. Τὸ σχέδιον ἐκεῖνο δὲν ἐπραγματοποιήθη, διότι δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν. Μελετᾶται τὰρᾶ ὑπ' αὐτῶν ἡ ἀποχέτευσις τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων της ἀπὸ Βούλας μέχρις Ἑλληνικοῦ περιοχῆς ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν ἐντὸς της θαλάσσης προέκτασιν του διαδρόμου προσγειώσεως του Ἀερολιμένος. Ἡ ἐκτέλεσις του ἔργου τούτου προβλέπεται ταχεῖα καὶ δυνάμεθα συνεπῶς νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι συντόμως θὰ ἐξυγιαθῇ ἡ θαλασσία περιοχὴ της Βούλας, ἥτις θὰ συγκεντρώσῃ τότε πλήρη λουομένων. Ἡδύχηθ' ἐν τέλει ὁ κ. Πρόεδρος ὅπως εὐδοχωθῶν αἱ προσπάθειαι του Κοινοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν του ὠραίου προαστίου.

Ὁ Πρόεδρος της Κοινότητος Κάτω Βούλας ἀπονέμει τὰς τιμητικὰς διακρίσεις εἰς τὸν Πρόεδρον του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλον

**Τ' ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ
ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ Μ. ΜΑΚΚΑ**

Την 22/2/67 ἐγένοντο εἰς τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τ' ἀποκαλυπτῆρια τῆς προτομῆς τοῦ ἀειμνήστου Μεγάλου Εὐεργέτου τοῦ Καθηγητοῦ Μαθιοῦ Μακκά παύσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ., τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν κ.κ. Ἀθηναγόρα Δρακοπούλου καὶ Εὐαγγέλου Παπαστράτου, συγγενῶν καὶ παλαιῶν Συνεργατῶν του, Ἀδελφῶν, καὶ ἐκλεκτῆς μερίδος τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Μετὰ σύντομον εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας Αἰμοδοσίας κ. Ἰ. Παπαζαχαρίου ὠμίλησεν ὁ ἀντιπρόεδρος αὐτῆς Καθηγητὴς κ. Ὁρ. Α. Λουρίδης. Ὁ λόγος του ἦτο συντεταγμένος εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μας ἀρθροῦ του.

Κατόπιν, εἰς ἀτμόσφαιραν ἄκρως συγκινητικὴν, ἀπεκάλυψε τὴν προτομὴν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀλησμόνητου Μ. Μακκά ἐρίτιμος Κυρία Φωτιάδου.

Λαβὼν τὸν λόγον μετὰ τ' ἀποκαλυπτῆρια ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κωνστ. Γεωργακόπουλος ἀνέφερε τὴν δρᾶσιν τοῦ ἐκλιπόντος ἐξαιρετικοῦ ἐπιστήμονος καὶ Μεγάλου Εὐεργέτου τοῦ Ε.Ε.Σ., ὁποῖος προέβαλε τὴν Ἑλληνικὴν Χειρουργικὴν εἰς Διεθνὲς ἐπίπεδον, ὠργάνωσε πρῶτος τὴν Αἰμοδοσίαν, συντελέσας εἰς τὴν διάσωσιν πλήθους τραυματιῶν κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἡπειρωτικῶν βουνῶν καὶ τὸν συμμοριτοπόλεμον μετὰ τὴν συγκέντρωσιν αἱματος, πού ἐπραγματοποίησε, καὶ ὑπῆρξεν ὁ θεμελιωτὴς τοῦ πολυτίμου τούτου κλάδου τῆς θεραπευτικῆς.

Τὴν προτομὴν ἐφιλοτέχνησεν ὁ κορυφαῖος γλύπτης μας κ. Μιχ. Τόμπρος, ὁ ὁποῖος ἐπέτυχεν ν' ἀποδώσῃ θαυμάσια ὅχι μόνον τὴν εὐγενὴ μορφήν καὶ τὴν πνευματικότητα τοῦ ἐκλιπόντος, ἀλλὰ καὶ τὴν γεμάτην ἀπὸ ἀνθρωπιστικὰ αἰσθήματα ψυχὴν του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τὴν 17ην παρελθόντος μηνὸς ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐτέλεσεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. «Ἀγία Αἰκατερίνη» τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς Εὐεργετιδὸς τοῦ Ἀριάδνης Λεκοῦ.

**ΒΡΑΒΕΙΟΝ
ΔΓ' ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑΣ ΟΜΑΔΑΣ
(Εἰς μνήμην Δανάης Ἀ. Κύρου)**

Ἡ οἰκογένεια Κύρου ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἀειμνήστου Δανάης Ἀδ. Κύρου, προσέφερεν εἰς μνήμην αὐτῆς τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δρχ. ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατ' ἐπιθυμίαν τῶν δωρητῶν θὰ διατεθῇ ὡς Βραβεῖον εἰς πέντε ομάδας — αἱ ὁποῖαι θὰ ἀναπτύξουν ἀξιόλογον Ἐρυθροσταυρικὴν δραστηριότητα κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1966/67. Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι οἱ ἴδιοι μετὰ τοῦ προκηρυχθέντος ἤδη διαγωνισμοῦ «ΑΧΙΑ. ΚΥΡΟΥ» οἱ ὁποῖοι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ Περιοδικὸν μας μηνὸς Νοεμβρίου 1966, σελὶς 20.

Διὰ τοὺς νέους ἀναγνώστας μας σημειοῦμεν ὅτι αἱ ομάδες Ε.Ε.Σ.Ν., αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ μετὰσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ, θὰ ἀποστέλλουν, διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολείων τῆς περιφερείας των, ἐκθεσιν τῆς δράσεώς των. Ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς, μετὰ τὸν προσήκοντα ἑλεγχον, θὰ διαβιβάσῃ μέχρι τέλους Ἰουλίου 1967 εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. (ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1) ὅσας κατὰ τὴν κρίσιν του εὐρίσκει ἀξίας βραβεύσεως. Ἀφοῦ συγκεντρωθῶν ὅλαι αἱ προτάσεις τῶν κ.κ. Ἐπιθεωρητῶν, πενταμελὲς Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, δύο Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν, ἐνὸς τῆς Μέσης καὶ ἐνὸς τῆς Δημοτικῆς τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Ἐκπαιδευτικῶν Περιφερειῶν, θὰ κρίνῃ εἰς ποίας ομάδας θ' ἀπονεμηθῶν τὰ ἀνωτέρω Βραβεῖα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τομέων δραστηριότητος, τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαγωνισθησομένων μέσων.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οἱ Ἐρυθροσταυρίτες μας πού στέλνουν χειρόγραφα γιὰ τὴ στήλη συνεργασίας, δὲν πρέπει νὰ γράφουν ἀπὸ τίς δύο ὀψεις τοῦ χαρτιοῦ, γιὰ τὴ δυσκολεύουν τοὺς τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον ὅσα κείμενα εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴν μιὰν ὀψη.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν.**

Γενεῦη 20 Ἰαν. 1967

Τὸ λεύκωμα τῶν Ἐρυθροσταυριστῶν τοῦ Λυκείου Νέας Ἰωνίας μόλις ἐλήφθη εἰς τὰ Γραφεῖα μας. Ἀκόμη μίαν φορὰν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. διὰ τὴν ἀξιόλογον αὐτὴν προσθήκην εἰς τὰ ἐκθέματά μας. Ἡ δροσερὰ χάρις καὶ ἡ λεπτομερειακὴ ὠραιότης αὐτοῦ ἐθαυμάσθησαν ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τοῦ Συνδέσμου καὶ μετὰ μεγάλῃς εὐχαριστήσεως θὰ τὸ ἐπιδείξωμεν εἰς τοὺς πολυάριθμους ἐπισκέπτας μας.

Παρακαλοῦμεν διαβιβάσατε τὰς εὐχαριστίας μας εἰς τὰς Ἐρυθροσταυρίτισσας τῆς Σχολῆς Νέας Ἰωνίας διὰ τὴν δημιουργικὴν των φαντασίαν καὶ διὰ τὴν προθυμίαν νὰ ἐτοιμάσουν τὸ μικρὸν αὐτὸ ἀριστούργημα δι' ἡμᾶς.

Μετὰ τιμῆς

C. A. Schussele

Δ)ντῆς Γραφ. Ε.Σ.Ν. τοῦ ἐν Γενεῦῃ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν.

Ο ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΣ ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΣ

Λονδίνον 18-1-1967

Σὰς εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιμελείας φιλοτεχνηθέντος λευκώματος ὑπὸ τοῦ 16ου Γυμνασίου καὶ Λυκείου Θηλέων Ἀθηνῶν διὰ τὸ Cadet Unit 5386 καὶ Link 525 τοῦ Buckinghamshire, τὸ ὁποῖον καὶ διεβιβάσαμεν σήμερον εἰς τὸν προορισμὸν του.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ Ἐρυθροσταυρίται μας θὰ ἐνθουσιασθῶν ὅταν λάβουν ἓνα τόσο ὠραῖον καὶ πληροφοριακὸν λεύκωμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ δυνηθῶν νὰ μάθουν πολλὰ περὶ τῆς ζωῆς ἐν Ἑλλάδι. Μὲ πάρα πολὺ ἐπίσης ἐνδιαφέρον θὰ ἴδουν τὰ ἐλκυστικώτατα δείγματα τῆς ἐλληνικῆς χειροτεχνίας, τὰ ἀπεξηραμένα φυτὰ, ὡς καὶ τοὺς καλοκαμωμένους ζωγραφικὸς πίνακας.

Μὲ θερμὰς εὐχὰς

Ὁ Δ)ντῆς τοῦ Βρεταννικοῦ Ε.Σ.Ν.
Lois M. Dowler

Ο Ε.Ε.Σ. ΔΙΕΝΕΙΜΕ ΙΜΑΤΙΣΜΟ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ Π.Ι.Κ.Π.Α. ΔΡΑΜΑΣ

Δράμα, Ἰανουάριος. Σὲ μιὰ ὥραία γιορτὴ πού ἐγένε τὴν 23/12/66 στὸν Οἶκο Π.Ι.Κ.Π.Α., ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Τμήματος Ε.Ε.Σ. κ. Κωνστ. Ἰ. Ἰωαννίδης μετὰ τῶν Ἀδελφῶν Ἀσπ. Κουμποτῆ καὶ Β. Χαραλαμπίδου διένειμαν σὰ παιδιὰ πού στεγάζονται στὸ Ἰδρυμα τὸν ἀποσταλέντα παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἱματισμό.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. Δράμας κ. Ἀν. Μακρῆς εἰς σύντομον ὁμίλιαν τοῦ ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν παιδιῶν διὰ τὴν χειρονομίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐν τῇ πόλει μας Τμήματός του διὰ τὴν ἀποστολὴν πλουσίου καὶ ἐκλεκτοῦ ἱματισμοῦ διὰ τοὺς μικροὺς τροφίμους, κι εὐχρίθηκε ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν εἰς τὸν Γενικὸν Πρόεδρον κ. Κωνστ. Γεωργακόπουλον καὶ τοὺς Συνεργάτας αὐτοῦ. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὰ παιδιὰ ἐζήτησε νὰ ἐκφράσουν ὅλα μαζί τὴν εὐγνωμοσύνη τους στοὺς δωρητὰς μ' ἓνα μεγάλο «εὐχαριστῶ».

Ὁ κ. Ἰωαννίδης, ἀπευθυνόμενος

πρὸς τὸ Συμβούλιον καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Τμήματος, ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐορτῆς. Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μικροὺς τροφίμους τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. εἶπε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς :

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἀγαπητὰ μου παιδάκια, σὰν κλῶσσα ἀπλώνει τὰ φτερά του. Καὶ ὅπως ἡ κλῶσσα φυλάγει τὰ κλωσόπουλά της ἀπὸ κάθε κακὸ ἔτσι καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπλώνει τὰ φτερά του καὶ προστατεῖ ὅλους, Ἑλληνας καὶ ξένους, μετὰ παντὸς εἵδους προστασίαν, ἐπιδεικνύων πάντοτε μεγαλῆτερον ἐνδιαφέρον στὸ παιδί. Στὸ παιδί ἡ ἀδυναμία καὶ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον πού δεικνύει πάντοτε ὁ Γενικός μας Πρόεδρος κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος, ὁ ὁποῖος μετὰ πάθος νὰ εὐχρηθῇ εἰς ὅλους σας καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Κι ἐγὼ ὅμως, ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, σὰς εὐχομαι, ἐπίσης καὶ εἰς ὅλους τοὺς παρισταμένους ὑγείαν καὶ χαρὰν συνιστῶ δὲ καὶ σὰς συμβουλεύω νὰ

ἀγαπᾶτε τὸν Χριστὸν πού γεννιέται μεθαύριον, γιὰ τὸν ὁποῖος ἀγαπᾶ τὸν Χριστὸν ὁ Χριστὸς εἶναι πάντοτε μαζί του καὶ τὸν προστατεῖ ἀπὸ κάθε κακὸ. Νὰ ἀγαπᾶτε τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ σχολεῖον, νὰ εἰσθε καλοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, νὰ σέβεσθε τοὺς γονεῖς, τοὺς μεγαλῆτερους σας καὶ ὅλους ὅσους φροντίζουν γιὰ σᾶς, νὰ ἀγαπᾶτε τὴν Πατρίδα μας, τὴν μεγάλην μας Ἑλλάδα γιὰ νὰ γίνετε καλοὶ πολῖται καὶ καλοὶ οἰκογενειάρχαι.

Εἰς τὴν ἐορτὴν παρέστησαν, ἐκτὸς τῶν ἀναφερθέντων, οἱ Σύμβουλοι τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. Δράμας κ.κ. Δ. Ἀναστασιάδης, Π. Μισαηλίδης, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Κοινωνικῆς Προνοίας κ. Γ. Χρυσανθίδης κ.ἄ.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ Ε.Ε.Σ.Ν.

1) Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας Ἀδωνίδος Κύρου, δρχ. 5000, εἰς μνήμην Δανάης Ἀδ. Κύρου.

2) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Ἐμ. Στεφανίδου, δρχ. 1000, εἰς μνήμην Δανάης Ἀδ. Κύρου.

3) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Κύρου Κύρου, δρχ. 1500, εἰς μνήμην Μιλτιάδου Χριστοφῆ, Πηνελόπης Ραγκαβῆ καὶ Ἀριάδνης Λεκοῦ.

4) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Ἀλέξη Κύρου, δρχ. 500, εἰς μνήμην Μιλτιάδου Χριστοφῆ.

5) Ἡ ἀειμνήστος Δανάη Κύρου, δρχ. 500, εἰς μνήμην Μιλτιάδου Χριστοφῆ.

ΑΛΛΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀργολικοῦ Ναυπλίας, δρχ. 250 διὰ γραφ. ὕλη τοῦ Δημ. Σχολ. Ἰτέας Ραφτοπούλου Εὐρυτανίας.

**ΔΩΡΕΑΙ ΥΠΕΡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ
ΝΑΥΑΓΩΝ «ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»
(μέσφ Ε.Ε.Σ. κλπ.)**

1) Δημ. Σχολ. Κοντείων Σάμου, δρχ. 100. 2) Δημ. Σχολ. Οἰνουσσῶν Χίου δρχ. 350. 3) 1ον Δημ. Σχολ. Δεσκάτης Ἐλασσόνης δρχ. 300. 4) Δημ. Σχολ. Λίμνης Εὐβοίας δρχ. 894. 5) Γυμνασίον Ἀρρένων Ζωγράφου δρχ. 414. 6) Ἀ. Λύκειον Ἀρρένων Ἡρακλείου Κρήτης 1000 δρχ. μέσφ Νομαρχίας Ρεθύμνης. 7) Λύκειον «Ἑλληνισμός» Κ. Σταυριανοῦ (ἀπ' εὐθείας). 8) Δημ. Σχολ. Μεγάλης Ἀρτῆς δρχ. 370. 9) Δημ. Σχολ. Μαλουνίου Φιλιατῶν δρχ. 200.

Ἀπὸ τὴν ἐορτὴ τῆς 23/12/66 εἰς τὸ Π.Ι.Κ.Π. Δράμας

ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΩΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΟΥ Δ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ (ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ)

Είς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ὁ Ε.Ε.Σ. ἀπέστειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καστανίας — Συκιῶνος (Κορινθίας) διάφορα δῶρα.

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ληφθέντων εὐχαριστηρίων δημοσιεύομεν χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα, πού ἀποτελοῦν ἐνθαρρυντικὴν μαρτυρίαν τοῦ ἡθοπλαστικοῦ ζήλου τῶν Ἑλλήνων Διδασκάλων καὶ τῶν ἀγνῶν διαθέσεων τῶν μικρῶν μαθητῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τόσα περιμένει τὸ Ἔθνος καὶ ἡ κοινωνία.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΩΝ

Ἡ τελετὴ τοῦ Ἀγιασμοῦ τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανείων τελείωσε καὶ χαρούμενα τὰ παιδιὰ τοῦ Σχολείου βγαίνομε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ προσοχὴ ὧλων στρέφεται σὲ κάτι μεγάλα δέματα πού ξεφόρτωναν ἀπὸ ἓνα αὐτοκίνητο μερικοὶ γονεῖς ἐκεῖ κοντά. Πλησιάζω καὶ με ἐνθουσιασμὸ βλέπω ὅτι τὰ δέματα αὐτὰ προορίζονται γιὰ τὸ Σχολεῖο, καὶ ὅτι τὰ στέλνει ὁ Ε.Ε.Σ.

Χαρούμενος παρευρίσκομαι εἰς τὴν διανομὴν, ὅπου πρῶτα ἀκούσα γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπὸ τὸ σεβαστὸ μου Δάσκαλο ὀλίγα λόγια γιὰ τὸν μεγάλον ἐκείνον Ἑρρίκον Ντυνάν, καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. Δάκρυα ἔφτασαν στὰ μάτια μου καὶ ἀμέσως σκέφθηκα τίς ὑποχρεώσεις πού ἔχω καὶ ἐγώ. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἄφησα τὴ καρδιά μου νὰ χαρῇ ὅσο μπορούσε γιὰ τὰ πλούσια δῶρα πού ἔπαιρνα.

Παλτό, σακάκι, παντελόνια, πουλόβερ, κασκόλ, γαλότσες κλπ. Δὲν ἄργησα ὅμως νὰ σοβαρευτῶ καὶ ἐξήγησα μαζί με ἄλλους, συμμαθητὰς μου ἀπὸ τὸ Δάσκαλό μας νὰ γράψουμε στὸ τετράδιό μας μιὰ ἐκθεση σχετικὰ με τὴ διανομὴ αὐτῇ.

Ἡ ἐπιθυμία μου ἔγινε καὶ νὰ ἡ ἐκθεσὴ μου, στὴν ὁποία δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ ἐκφράσω ἀκριβῶς ἐκεῖνο πού ἐνίωσα τὴ στιγμὴ τῆς διανομῆς, οὔτε τὴν ὑπερηφάνειά μου πού καὶ ἐγὼ τυγχάνω Ἑρυθροσταυρίτης. Κρατῶ καλὰ μέσα στὸ μυαλό μου ὅσα ἔχω ἀκούσει ἀπὸ τὸ Δάσκαλό μου γιὰ τὸν Ε.Ε.Σ. καὶ ὅσα σχετικὰ μόνος μου ἔχω διαβάσει καὶ δίνω τὴν βαρεῖα ὑπόσχεση ὅτι θὰ προσπαθῶ ὅσο μπορῶ γιὰ τὴ διάδοση τῶν μεγάλων καὶ χριστιανικῶν ιδεῶν τοῦ Ἑρρίκου Ντυ-

νάν. Ἡ εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν Ε.Ε.Σ. θὰ εἶναι πάντοτε μεγάλη. Εὐχαριστίες ἀπειρες.

ΤΑΣ. ΣΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
Ε' Τάξ. Δημ. Σχολείου Καστανίας

Στὸ χωριό μου, τὴν Καστανιά τῆς Κορινθίας, πού ἔχει ὑψόμετρο περισσότερο ἀπὸ χίλια μέτρα, τὸ τσουχτερὸ κρύο καὶ τὰ χιόνια μᾶς ἔχουν ἤδη ἐπισκεφθῇ. Πολλὲς φορὲς δὲν πηγαίνω οὔτε στὸ Σχολεῖο γιὰ γειμίζω τὰ παπούτσιά μου χιόνι καὶ κρυώνω πολὺ. Νὰ ὅμως πού γιὰ καλὴ μου τύχη ἀπέκτησα γαλότσες, καὶ ζεστὸ παλτό!... Μιὰ μέρα ἓνα αὐτοκίνητο κατεβάζει κάτι μεγάλα δέματα πού προορίζονται γιὰ τὸ Σχολεῖο μας. Ἀνυπομονῶ νὰ μάθω τί ἔχουν μέσα καὶ ποῖος τὰ στέλνει...

Εὐχαριστῶ με ὅλη μου τὴ καρδιά τὸν Ε.Ε.Σ. καὶ προσωπικὰ τὸν κύριο Πρόεδρο, πού τόσο μᾶς ἀγαπᾷ, μᾶς φροντίζει καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ μᾶς ἔστειλε τὰ τόσο ὠραῖα καὶ χρήσιμα πράγματα. Ἡ εὐγνωμοσύνη μου με ὑποχρεώνει νὰ ἐργασθῶ καὶ ἐγὼ ὅσο πιὸ πολὺ μπορῶ σὲ ὅλη μου τὴ ζωὴ γιὰ τὴ διάδοση τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ιδεῶν τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

ΣΠΥΡ. ΚΩΝ. ΜΑΣΣΙΜΑΝΗΣ
Στ' τάξεως

Ἦθελα νὰ ἔχω κοντά μου αὐτοὺς, πού μᾶς χάρισαν μιὰ τόσο μεγάλη εὐτυχία νὰ τοὺς σφίξω τὸ χέρι καὶ νὰ τοὺς φιλήσω ἀδερφικά. Με τίς πιὸ εὐλικρινεῖς εὐχαριστίες καὶ με ἄπειρον εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τὸν ἐξοχώτατον κ.κ. Κών(ον) Γεωργακόπουλον, Πρόεδρον αὐτοῦ, στὸ πρόσσωπο τοῦ ὁποίου ὁ Ε.Ε.Σ. ἐτιμῆθη, ὅπως μαθαίνουμε καὶ με τὸ περίφημο καὶ μεγάλης ἀξίας βραβεῖον «Νόμπελ». Ὑπόσχομαι πῶς καὶ ἐγὼ θὰ βοηθῶ ὅσο μπορῶ γιὰ τὴ δάδοση τῶν ιδεῶν τοῦ μεγάλου ἀνθρωπιστοῦ Ἑρρίκου Ντυνάν.

ΚΩΝ. Ε. ΚΟΝΤΑΡΓΥΡΗΣ
Στ' τάξεως

...Σὲ μένα νὰ τύχη ἔστειλε ὅ,τι ἀκριβῶς μοῦ ἔλειπε. Ἡ χαρὰ μου ὅπως καὶ ἡ χαρὰ ὧλων τῶν παιδιῶν τοῦ σχολείου δὲν περιγράφεται.

Λόγια δὲν εὐρίσκω νὰ εὐχαριστήσω ἐκείνους πού μᾶς τὰ στέλανε καὶ ἐκείνους πού ἐκπροσωποῦν τὸν Ε.Ε.Σ....

ΜΑΙΡΗ ΚΩΝ. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΥ
Δ' τάξις

Πῆρα τὸ μερίδιό μου καὶ ἀμέσως σκέφτηκα τίς ὑποχρεώσεις μου πρὸς τὸν Ε.Ε.Σ. πού τὰ ἔστειλε. Ἐβαλα καλὰ στὸ μυαλό μου τὰ λόγια τοῦ Δασκάλου μου: «Ἰδοὺ, παιδιὰ, ἐμπρός μας ὁ Ε.Ε.Σ., ὁ ὁποῖος καλεῖ καὶ ἐμᾶς ὅλους, μικροὺς καὶ μεγάλους, νὰ τὸν ἐνισχύσουμε στὴν πλήρη ἐπικράτηση τῶν Χριστιανικῶν Ἰδεῶν του».

Μὲ πλημμυρισμένη τὴ καρδιά ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ὑπόσχομαι ὅτι σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ θὰ ἐργάζομαι σὰν Ἑρυθροσταυρίτισσα, ὅπως καὶ στὸ Σχολεῖο μου. Μαζί με τοὺς γονεῖς μου εὐγνωμονῶ τὸν Ε.Ε.Σ. γιὰ τὰ πλούσια δῶρα πού ἔλαβα καὶ ἀπευθύνω πρὸς τοὺς ἡγέτες του με ὅλη μου τὴ καρδιά ἓνα θερμὸ καὶ εὐλικρινέστατο εὐχαριστῶ.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΤ. ΖΗΛΟΥ
Μαθ. Στ' τάξ. Δημ. Σχ. Καστανίας

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ
ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ :

1) Πρέπει νὰ συμπληρωθῶν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ τ α χ ὕ τ ε ρ ο ν: τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἑρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφὰι φυλλαδίων Περιοδικῶν γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός, δηλ. τεύχη Μαρτίου 1967 θὰ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1967.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: «Ἑλληνικὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, — διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξις.

4) Ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. ἀντὶ 0,50 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἐμβάσματος τοῦ ἀντιτίμου.

5) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ γραφεῖα μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἑρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴν Γενεήν.

6) Αἱ ἀποστέλλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτογραφίαι νὰ ἀπεικονίζουσιν Ἑρυθροσταυρικὴν δράσιν καὶ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν παραστατικώτεραι, ὥστε ἡ ἐπεξήγησις νὰ εἶναι σχεδὸν περιττὴ καὶ τὰ πρόσωπα νὰ φαίνωνται τελείως ἀπεροφρημένα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦν.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1966 παρέσχε τὴν πρώτην βοήθειαν καὶ ἐξυπρέτησε διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ 108.636 ἐν ὧν ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι, ἐκ τῶν ὁποίων 11.234 ἐξηκριβωμένοι περιπτώσεις ἡσθαλισμένοι εἰς Ι.Κ.Α.

Παρέσχε διὰ τοῦ ἀσυρμάτου αἰτηθείσας ἱατρικὰς ὁδηγίας εἰς 315 ποντοπόρα πλοῖα ἐν πλῶ, δι' ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρωμάτων τῶν καὶ ἐξυπρέτησεν διὰ τοῦ Ἀκτινολογικοῦ τοῦ Ἑργαστηρίου 1.575 άτομα.

Ἰπὸ τῶν Παρακτιῶν Σταθμῶν διὰ λουομένους κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον παρεσχέθη ἡ πρώτη βοήθεια εἰς 2.426. Εἰδικαὶ περιπτώσεις: Τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα ἀνῆλθον εἰς 8.237, αἱ ἡλεκτροπληξίαι εἰς 80, τὰ λοιμώδη νοσήματα εἰς 542, αἱ δηλητηριάσεις διὰ μονοξιδίου τοῦ ἀνθρακος εἰς 166 καὶ αἱ ἀπόπειραι αὐτοκτονίας εἰς 1.087, ἐκ τῶν ὁποίων 972 φαρμακευτικαὶ δηλητηριάσεις.

Τὰ ἀσθενοφόρα αὐτοκίνητα διήνυσαν 515.040 χιλιόμετρα καὶ μετέφερον 45.939 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι εἰς τὰ ἐφημερεύοντα Νοσοκομεία, διάφορα Νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα κλπ.

Ἐξεπαιδεύθησαν θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς εἰς τὰς πρώτας βοηθείας Ὁμάδες Ἰπταμένων Συνόδων καὶ Φροντιστῶν τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, Σμηναῖοι τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας, Μαθηταὶ - Χωροφύλακες τοῦ Σχολείου Τροχαίας, Τελειόφοιτοι Μαθηταὶ τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ, φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι Ἰατρικῆς καὶ Φαρμακευτικῆς κλπ.

Ἐκ τῆς Σχολῆς Σαμαρειτῶν - Τραυματιοφορέων τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπεφοίτησαν 65.

Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. ἐχορήγησεν εἰς ἀτόρους πάσχοντας 5.582 φιάλας αἵματος δωρεάν.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ μέσῳ Ε.Ε.Σ.)

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἰσραηλιτικῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κρέντης Εὐρυτανίας. 2) Τὸ 18ον Γυμν. Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φουρνᾶς Εὐρυτανίας. 3) Τὸ 46ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κέδρων Εὐρυτανίας καὶ Σιβίστας Εὐρυτανίας. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Πυργιότησης Ἡρακλείου Κρήτης, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Τριάδος Εὐρυτανίας. 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Πύλης Ἀμφιλοχίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μποχλῆς Ζακύνθου. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Γιαννησαίου Ἀνδρῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μπόχαλης Ζακύνθου. 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Φρὲ Ἀποκορώνου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φουρνᾶς καὶ Κερασσοχωρίου Εὐρυτανίας. 8) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κλειστοῦ καὶ Παυλοπόλου Εὐρυτανίας. 9) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Παλ. Φαλήρου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μολέχας Εὐρυτανίας καὶ

Ἀγ. Γεωργίου Φθιώτιδος. 10) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Βύρωνος Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καροπλεσίου Εὐρυτανίας. 11) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Κρεατσούλη - Σταυράκη Γλυφάδας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζακίου. 12) Ἡ Κα Μαστρογιαννοπούλου, εἰδὴ βοηθείας εἰς ἀπορον οἰκογένειαν. 13) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Χατζηναντινίου - Παπαδοπούλου Πειραιῶς, εἰδὴ βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Χόχλιας Βίκτανης καὶ Δαμιανῶν Εὐρυτανίας. 14) Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Ἀνω Ἡλυσίου Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Βράχας Εὐρυτανίας. 15) Τὸ Λύκειον Θηλέων Χαλανδρίου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κερασσοχωρίου Εὐρυτανίας. 16) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Μερόπτης Χατζήμπετη Ν. Φιλαδέφειας, εἰδὴ βοηθείας εἰς Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Σάνθης. 17) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάντζας Ἀττικῆς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καλάνου Εὐρυτανίας. 18) Τὸ Λύκειον Εὐλοκάστρου Κορινθίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν. 19) Τὸ 10ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας, εἰδὴ βοηθείας εἰς Τριγωνίδα. 20) Τὸ Γυμν. Ἀρρένων Καλλιθέας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Βλασίου Τριγωνίδος. 21) Τὸ 27ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λογγᾶς Καλαμπάκας. 22) Τὸ 9ον Λύκειον Ἀρρένων Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Παλαιόκαστρον Φθιώτιδος. 23) Τὸ 81ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελιῶν Ἀργινίου. 24) Τὸ 69ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καστανούλας Ἀργινίου. 25) Τὸ Γυμν. Θηλέων Ν. Σμύρνης, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Νεράιδας Εὐρυτανίας. 26) Τὸ 18ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς Σχολεῖα Τριγωνίδος. 27) Τὸ 13ον Δημ. Σχολ. Πατριάρχου Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελιῶν Τριγωνίδος - Κρεμαστῆς Μολάνων καὶ Ζωριάνου Δωρίδος. 28) Τὸ Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐπιμορφωτικὸν Ἰνστιτούτον Ἀμπελοκήπων Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Νεράϊδας Καρδίτσας καὶ Ἀγ. Βλασίου Τριγωνίδος. 29) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Μονοκαρυᾶς Εὐβοίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Τροβάτου Εὐρυτανίας. 30) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Εὐλοκάστρου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μενιδίου Ἀμφιλοχίας. 31) Τὰ 19ον καὶ 48ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Γοργοποτάμου Κονίτσας. 32) Τὸ 3ον Γυμν. Θηλέων Πειραιῶς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κλειστοῦ Εὐρυτανίας. 33) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πεύκης Ἀττικῆς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κομποθέλιας Ἀμφιλοχίας. 34) Τὸ Γυμν. Καστελλοῦ Κισσάμου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Νεράϊδας Εὐρυτανίας. 35) Τὸ Δημ. Σχολ. Δερβεῶν Κορινθίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κερασσοχωρίου Εὐρυτανίας. 36) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀκαμάτρας Ἰκαρίας. 37) Τὸ Δημ. Σχολ. Ζαρναδῆς Καβάλας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κομποθέλιας Βάλτου. 38) Τὸ Δημ. Σχολ. Διασέλλου Τρικάλων, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κομποθέλιας Βάλτου. 39) Τὸ

Δημ. Σχολ. Μυκόνου, εἰδὴ βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. περιοχῆς Εὐρυτανίας. 40) Τὸ Γυμν. Ἀρρένων Ζακύνθου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φλεσσαῖδος Πυλίας. 41) Τὸ Δημ. Σχολ. Πουλίσσας Κορινθίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Σταυροχωρίου Εὐρυτανίας. 42) Τὸ Πανορμίτειον Γυμν. Σύμης, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καροπλεσίου, Πρασιᾶς Χρύσης, Πλατάνου Εὐρυτανίας, καὶ Κερασσοῦ Τσιπανῶν Ἠλείας. 43) Τὸ Δημ. Σχολ. Λυγιάς Σικανῶνος, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μαυρομάτας Εὐρυτανίας. 44) Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Χίου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κερασσοχωρίου Εὐρυτανίας. 45) Τὸ Δημ. Σχολ. Βόλβης Λαγκαδᾶς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κεφαλοβρύσου Ἀργολίδος. 46) Τὸ Δημ. Σχολ. Σκυνέας Κεφαλληνίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κεφαλοβρύσου Ἀργολίδος. 47) Τὸ Δημ. Σχολ. Βαγιονίας Ἡρακλείου Κρήτης, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λερούσκου Ζαγορίου. 48) Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λιθοχωρίου Εὐρυτανίας. 49) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Ἐλισάβετ Χαμπάκη Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μολοκρεῖου Ναυπακτίας καὶ Στάνου Ἀμφιλοχίας. 50) Τὸ Λύκειον Ν. Ἰωνίας Βόλου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Τριποτάμου Εὐρυτανίας. 51) Τὸ 15ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Νικολάου καὶ Κρέντης Εὐρυτανίας. 52) Τὸ 64ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Νεράιδας Εὐρυτανίας. 53) Τὸ Δημ. Σχολ. Μονοκαρυᾶς Σερρών, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Στενώματος Εὐρυτανίας. 54) Τὸ Δημ. Σχολ. Κοσοκίων Ἰκαρίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Δάφνης Εὐρυτανίας. 55) Τὸ Γυμν. καὶ Λύκειον Ζαγραλιβερίου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φλεσσαῖδος Πυλίας. 56) Ἡ Σχολὴ Φλώρας - Διαμαντῆ Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Φραγκόσκιας Ἀργινίου. 57) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Σύμης, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ροδιάς Ἀμαλιάδος. 58) Τὸ Δημ. Σχολ. Εἰδομένης Παιονίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Βαλμάδος Βάλτου. 59) Τὸ Δημ. Σχολ. Βελλίνης Κορινθίας, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Φωτεινοῦ Ξηρομέρου. 60) Τὸ Δημ. Σχολ. Καρέα Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Κλεισούρας Φιλιππιάδος. 61) Τὸ 5ον Λύκειον Ἀρρ. Θεσσαλονίκης, εἰδὴ βοηθείας εἰς περιοχὴν Αἰτ/νίας. 62) Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ἀγ. Αναργύρων Ἀττικῆς, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ἀγναντεροῦ Μουζακίου.

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

1) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ψυχικοῦ, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καλαμποκίων Μεσολογγίου. 2) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πανατωλίου Ἀργινίου, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μακρυᾶς Λογγᾶς Τριγωνίδος. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Τριάδος Λεβαδείας, εἰδὴ βοηθείας εἰς Ὀρφανοτροφεῖον Θηλέων Λαρίσης. 4) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πύλου, τροφίμα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ε.Ε.Σ. Πύλου. 5) Τὸ 43ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδὴ βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Βαρετάδος Βάλτου.

(Συνεχίζεται)

Ο ΑΙΓΑΓΡΟΣ

(Έπιλογή από μία σειρά μαθητικών εκθέσεων
διαφόρων Σχολείων της Κρήτης)

ΤΟ ΑΓΡΙΜΙ

(Α' βραβείο. Απόσπασμα)

Κάθε τόπος έχει και το έμβλημά του. Η Ρώμη έχει την Λύκαινα και η Κρήτη τον υπερέφανον Κρητικόν Αίγαγρον, το κοινώς λεγόμενον αγρίμι.

Είναι πράγματι το ζώον εκείνο που με την αξία του παίρνει τα κοσμητικά επίθετα γρήγορο, σβέλτο, καρτερικό, πιστό, γενναίο. Το έδαμμα του των Κρητικών βουνών έχει καταντήσει να περιορισθῇ σήμερα εις τις απόρητες πλαγιές των Λευκών Όρέων και κυρίως στο ξακουστό φαράγγι της Σαμαριάς. Ανήκει εις την τάξη των αιγοειδών. Έχει χρώμα καστανό διά μέσου δε της σπονδυλικής στήλης φέρει μία λωρίδα μαύρης γραμμής. Τα κέρατα του αγριμιού είναι πολύ μεγάλα εις μήκος, καθώς και σε πλάτος και έχουν κοκαράδες. Κάθε κοκαράδα δείχνει ένα έτος της ηλικίας του. Τα πόδια του είναι δυνατά και ψηλά δια να μπορῇ έτσι να κάνη μεγάλα πηδήματα και να προφυλάσσεται από τους έχθρους του. Το αγρίμι ζῇ στα σπηλάρια και στα γκρεμνά. Τροφή του είναι ή λεπτή χλόη και τα χαμόκλαδα χιονοσκεπών βουνών. Το υπερέφανον αυτό ζώον δεν καταδέχεται να κοιτάξη την τροφή της κασίικας ή του προβάτου, αλλά καθώς είναι το χαϊδεμένο ζώον μιᾶς θεᾶς, προτιμᾷ τις αρωματικές ρίζες, τα δροσερά φύλλα, τὸν δίκταμο.

Ζῇ σε μικρά κοπάδια, από 5 - 6 κάθε κοπάδι. Το μοναδικόν αυτό ζώον της Κρήτης εις όλον τὸ κόσμον έχει περιορισθῇ σ' ένα ἐλάχιστον ἀριθμό: 150 - 200, ὑπολογίζουν πὼς ὑπάρχουν ὅλα-ὅλα...

Τὸ υπερέφανον αυτό ζώον έχει πάρα πολλές φορές ένα σοβαρὸ ἐμπόδιο στὸ δρόμο της ζωῆς του. Είναι ὁ ἄνθρωπος ὁ τρομερός.

Κατὰ την μυθολογία χορτασμένο ἀπὸ τὰ μύρα τοῦ πύκου τοῦ δίκταμου και τοῦ θυμαρίου τὸ αγρίμι, φθάνει νὰ ξεκουραστῇ κοντὰ στὰ κρυστάλλινα νερά κάποιας πηγῆς. Μὰ στὸ ἐξωτικό περιβάλλον της πηγῆς αὐτῆς ἔρχεται νὰ τὸ βρῇ μία θεά. Ἡ θεά τοῦ κυνηγίου, ἡ Ἀρτεμις. Θαμπωμένη ἀπὸ τὸ κάλλος του, θέλει νὰ τὸ κἀνὴ δικό της. Καὶ ἀπὸ κείνη την στιγμή ὁ αἰγα-

γρος γίνεται θρύλος, τὸ ἱερὸ ζῶο της θεᾶς τοῦ κυνηγίου...

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ζῶο μετὰ τὰ τόσα χαρίσματα, προκάλεσε τὸ θαυμασμό και τὴν ἀγάπη τῶν ξένων τουριστῶν. Χιλιάδες εἶναι οἱ ξένοι ποὺ κάθε χρόνο ἐπισκέπτονται τὸν τόπο μας γιὰ νὰ ἰδοῦν, ἔστω κι' ἓνα δευτερόλεπτο και νὰ θαυμάσουν τὸ ἐμβλημα της Κρητικῆς ψυχῆς.

Έτσι τὸ κρητικὸ αγρίμι ἐνισχύει τοὺς οικονομικοὺς πόρους τοῦ κράτους. Γιὰ τοῦτο ἀξίζει προστασίας και πρέπει νὰ ἐνδιαφερθοῦν οἱ ἀρμόδιοι διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μοναδικοῦ τοῦ σπανίου αὐτοῦ ζώου...

ΓΕΩΡΓ. ΜΑΛΕΦΑΚΗΣ

Στ' τάξ. Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου

2

Ένα ἀπὸ τὰ πιὸ σπάνια και τὰ πιὸ ὁμορφα ζῶα εἶναι και τὸ χιλιότραγουδισμένο αγρίμι, ὁ βασιλιάς της Μαδάρας μας. Ζῇ ἐπάνω στὶς ἀπάτητες ἀπὸ ἄνθρωπο βουνοκορφές τοῦ Γκιγκίλου τοῦ Βολακιά, της Τρυπητῆς, τῶν Δωμάτων, και προπαντὸς στὸ κοσμοξακουσμένο φαράγγι της Σαμαριάς. Στὰ πολλὰ παλιὰ χρόνια ἦταν τόσα πολλὰ ποὺ κατέβαιναν ὡς τὰ σπῖτια, ἀλλὰ ὁ σκληρὸς ἄνθρωπος τὰ κυνήγησε και αὐτὰ φοβισμένα βρῆκαν καταφύγιο στὶς ἀπάτητες βουνοκορφές.

Τὸ αγρίμι έχει μεγάλη εὐκινησία και ἐπιδεξιότητα. Ὅταν τρέχει δύσκολα καταλαβαίνομε ὅτι πατάει στὴ γῆ. Φαίνεται σὰν νὰ πετᾷ. Είναι ἓνα μεγαλοπρεπέστατο ζῶο, πολὺ ἀγαπητὸ και θαυμαστό. Τὸ χειμῶνα πηγαίνει και κυλιέται ἐπάνω στὸ λευκὸ, κατὰλευκο χιόνι.

Δύο μακρὰ τοξοειδῆ κέρατα στεφανώνουν τὸ μικρὸ και κομψὸ κεφάλαι του σὰν βασιλικὸ στέμμα. Στὰ παλιὰ χρόνια, τοῦ αγριμιού τὰ κέρατα φορτωμένα με καρπούς, λέγανε ὅτι ἦταν τὸ σύμβολο της ἀφθονίας. Ἀλλὰ τὴ μεγαλύτερη γοητεία τοῦ τῆ δίνουν τὰ δύο πανέξυπνα σπινθηροβόλα μάτια του ποὺ θέλουν νὰ κυριεύσουν τὸ σύμπαν...

ΖΑΜΠ. ΓΙΟΡΟΥΚΑΚΗ

Δ' Δημ. Σχ. Ἀγ. Ρουμέλης Σφακιῶν

3

Ένα ἀπὸ τὰ σπανιώτερα ζῶα, ἴσως τὸ ὁμορφότερο ὅλων, εἶναι ὁ αἰγαγρος, τὸ κοσμοξακουσμένο κρητικὸ αγρίμι. Είναι τὸ ζῶο τῶν

κορυφῶν τῶν Λευκῶν Όρέων και τῶν τόπων ὅπου δὲν πατάει πόδι ἄνθρώπου. Ζῇ κυρίως στὸ φαράγγι της Σαμαριάς, στὴν Μαδάρα μας και στὸν Γκιγκίλο. Ὅταν στέκεται τὰ μάτια του σπιθίζουν σὰ νὰ θέλουν νὰ κυριεύσουν τὴ πλάση. Τὰ ρουθούνια του φυσσομανοῦν λές και θέλουν νὰ συλλάβουν ὅλες τις μυρωδιές τοῦ ἀέρα...

Ἡ λαϊκὴ μας μούσα έχει τραγουδήσει τὸ αγρίμι ἔτσι:

«Ὁ Κρητικὸς μετ' ἄρματα και τὸ κρι-κρι τ' αγρίμι.

Λεβέντες ἀπροσκύνῃτοι της Κρήτης τὰ θεριά».

Τάξε πὼς ἐγινήκασι ἀπὸ τὴν ἴδια ζύμη μηδὲ Θεὸ ὀνομάζουσι δῆω τὴ λευτεριά».

ΑΜΑΛΙΑ ΠΑΤΕΡΑΚΗ

Στ' τάξ. Μονοθεσίου Δημ. Σχολείου Κουτσογεράκου

4

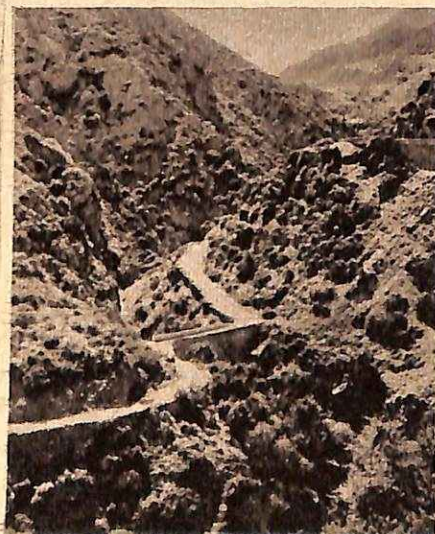
... Ὅταν βόσκουν τὰ αγρίμια ἔχουν ἀφήσει σκοπούς, ποὺ ἐμεῖς οἱ Σφακιανοὶ τοὺς λέμε βαρδιάνους, γιὰ νὰ μὴ τὰ πιάσῃ ὁ κυνηγός.

Τὸ αγρίμι ζυγίζει 30 - 40 κιλά και έχει μήκος 1,50 μ. Τὸ θηλυκὸ αγρίμι λέγεται «σανάδα ἢ αγριμόγα» και γεννᾷ ἓνα ἕως δύο μικρά, ποὺ τὰ πηγαίνει σε ἀπόκρημνα μέρη γιὰ νὰ μὴν τὰ δῇ ὁ κυνηγός. Ὁ κυνηγὸς ὅταν πιάσῃ τὸ μικρὸ ἢ σανάδα τὸν ἀκολουθεῖ γιὰ νὰ δῇ τί θ' ἀπογίῃ τὸ μικρὸ της... Ὅταν ὁ κυνηγὸς πληγώσῃ ἓνα αγρίμι, αὐτὸ τρέχει νὰ φάῃ «ἐρωντα» ἢ σταματόχορτο γιὰ νὰ θεραπεύσῃ τις πληγές του...

(Απόσπασμα)

ΑΝΔΡ. ΣΤΑΥΡΟΥΔΑΚΗΣ

Ε' τάξ. Δημοτ. Ἀγίας Ρουμέλης

ΚΡΗΤΙΚΟ ΤΟΠΙΟ

Ὁ θάνατος τοῦ ἀγωνιστοῦ

(Στὴ σκιά τοῦ Νικολάου Σκούρτη)

Τὸν κόσμον ἀλγισμόνησες και τὴ ζωὴ ἀρνῆθης...
Γιὰ ξύπνησε, παπούλη μου! Πάρα πολὺ κοιμήθης. Ξύπνα, παπούλη, ὁ ὕπνος σου ὀνειράτα σοῦ φέρνει. Καὶ τὴν ψυχὴ σου ἄθελα σε τρόμο συνεπαίρνει. Γύρω λαλοῦνε τὰ πουλιὰ κι' ἡ ἀνοιξή χαράζει, Μόν' τὴ δικὴ σου τὴν καρδιά τὴν τρώει τὸ μαράζι. Παπούλη μου, παραμιλᾷς, παπούλη μου, φοβᾷμαι. Γιὰ σῆκω γιὰ περίπατο χεροπιαστοὶ νὰ πᾶμε! Παντοῦ σημαῖες γαλανὲς ἀπλώνουν κι' ἀπ' ἀνάρια Γύρω τουφέκια ρίχνουνε ὅλα τὰ παλληκάρια, Γιατ' εἶναι, λένε, σήμερα ἡμέρα ἀγιασμένη. Καὶ τὸ Εἰκοσιένα μας γιορτάζουν, μαζωμένοι! Λέει ὁ μικρὸς ὁ ἐγγονὸς στὸ γέρο, ποὺ κοιμάται, Κι' ὁ γέρος μέσ' στὸν ὕπνο του θαρρεῖς πὼς ἀφουγγράται. Καί, σὰν σ' ὀνειράτα γλυκὰ ὁ νοῦς νὰ τὸν πλανᾷ,
Γλυκὰ χαμογελάει!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Η ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 7)

παράξενο! Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μᾶς συγκινεῖ αὐτὴ ἡ ἀπεικόνιση, εἴτε τὴ βλέπουμε σε ἔργα μεγάλης ἀξίας, εἴτε σε εἰκονίσματα ποὺ ζωγράρισαν ἀδέξιοι τεχνίτες. Κι' αὐτὸ συμβαίνει, γιὰτί ὅλες αὐτὲς οἱ παραστάσεις, μιλάνε γιὰ τὸ ἴδιο πράγμα: γιὰ τὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Γιὰ τὸ «καλὸ ἄγγελμα». Κ' ἡ λέξη αὐτὴ, καθὼς κι' ὅ,τι πηγάει ἀπ' αὐτὴν, ἐμεινε ἀπὸ τότε συνφασμένη με καθετὶ τὸ καλὸ και τὸ χαρμόσυνο ποὺ έχει νὰ ἀναγγεῖλῃ ἓνας ἄνθρωπος σε ἓναν ἄλλον: «Χαρὰς Εὐαγγέλια», — μ' αὐτὴ τὴ φράση δὲν προλογίζουμε πολλές φορές, κάτι καλὸ ποὺ πρόκειται νὰ ποῦμε σε κάποιον; Ἀλλὰ γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες έχει διπλὴ σημασία ἡ θεομητορικὴ — καθὼς τὴ λέει ἡ Ἐκκλησία μας — ἐορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Σὰν ἀπὸ δευτέρη θεϊκὴ ἐντολή, μιὰ παρόμοια μέρα, τὴν 25 Μαρτίου, ἀγγέλλθηκε ἓνα μήνυμα ποὺ κι' αὐτὸ θ' ἄλλαξε τὴ ζωὴ τοῦ Γένους μας: Ἡ Ἑλλάς, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, μετὰ τὸ ἓνα χέρι κρατῶντας τὸ σπαθὶ και μετὰ ἄλλο τὸ Σταυρὸ, σηκώθηκε γιὰ νὰ κἀνὴ πάλι δικούς της τοὺς ναοὺς ποὺ τοὺς εἶχε μιάνει ὁ Ἀγαθός. Τοὺς Ναοὺς της Παρθένας Μαρίας, τοὺς Ναοὺς τοῦ Κυρίου, τοὺς Ναοὺς ὅλων ἐκείνων ποὺ μαρτύρησαν γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ και ποὺ ἡ μνήμη τους λαμπρύνεται τώρα μετὰ τὸ φωτιστέφανο της ἀγιότητος! Μαρία, ἡ 25 Μαρτίου, εἶναι ἡ μεγάλη ἐορτὴ της διπλῆς ἑλληνικῆς πίστεως: της πίστεως στὸν Χριστιανισμὸ και της πίστεως στὴν αἰώνια διάρκεια τοῦ Γένους. Αὐτὰ εἶχα νὰ σοῦ πῶ! Ἄν τὰ συγκράτησες, ξανάπασε τα μετὰ δικὰ σου λόγια, πιὸ μαθητικά! Ἀλλωστε, δὲν εἶπες πρὶν πὼς ἐσεῖς τὰ τωρινὰ παιδιὰ... κάνετε τώρα θαῦματα;

— Καλά, καλά, πατέρα, φώναξε ἡ Μαρία, και πῆδησε ἀπὸ τὸ Γραφεῖο του, γιὰ νὰ φύγῃ. Μοῦ τὰ εἶπες τόσο καλά! Μ' ἔκαμες νὰ ζήσω τὸ θαῦμα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ! Καὶ τοῦ χρόνου!

— Καληνύχτα Μαρία μου, καληνύχτα! Καὶ φρόντιζε πάντα στὴ ζωὴ σου, ὅσο μπορεῖς, και μετὰ λόγια σου ἀλλὰ πρὸ παντός μετὰ τὴ ζωὴ σου, νὰ εἶσαι γιὰ τοὺς ἄλλους, ἓνα «καλὸ μήνυμα»...

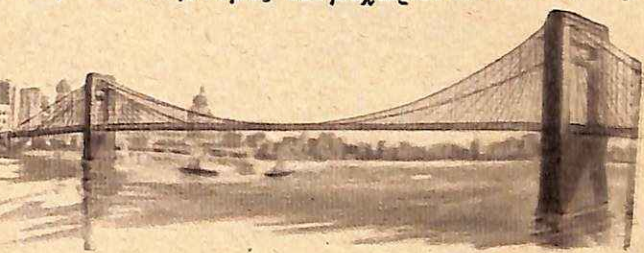
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Η ΦΥΣΙΚΗ ΜΑΣ

Η ΔΙΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Ὁ ΣΙΔΗΡΟΣ και ὁ χάλυψ εἶναι στερεὰ ὕλκὰ ἀλλὰ ἡ θερμότης τὰ διαστέλλει, ὅπως ἀντιθέτως τὸ ψύχος τὰ συστέλλει.

Ἐὰν τυλίξωμε ἓνα σύρμα εἰς τὸ ἄκρον ἐνὸς σιδερένιου σωλήνος κάπως χαλαρὰ, ὥστε νὰ ἐπιτρέπη τὴν εἴσοδον της λάμας ἐνὸς μαχαιριοῦ ἀνάμεσα στὸ σύρμα και τὸν σωλήνα, και ἐν συνεχείᾳ θέσωμε τὸ ἄλλο ἄκρον ἐπὶ της πυρᾶς, θὰ διαπιστώσωμε μετ' ὀλίγον ὅτι ἡ εἴσοδος της λάμας τοῦ μαχαιριοῦ δὲν εἶναι δυνατὴ.

Αὐτὸ συμβαίνει γιὰτί τὸ μέταλλο τοῦ σωλήνος διεστέλλεται διὰ της θερμότητος. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ έχει τεραστίαν σημασίαν διὰ τὰς συσκευάς. Ὡς ἀναλογισθῶμε τὴν κατασκευὴ μιᾶς μεγάλης γεφύρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος, ὅταν ἡ θερμοκρασία εἶναι χαμηλὴ, τὸ μήκος της γεφύρας δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ μετὰ τὸ καλοκαίρι, ποὺ ἡ θερμοκρασία εἶναι ὑψηλότερη.

Τὴν ιδιότητα αὐτὴ τῶν μετάλλων ἔχουν ὑπ' ὄψιν τοὺς οἱ μηχανικοὶ, ὥστε ὅταν ἐκπονοῦν τὴ μελέτη της γεφύρας, ὑπολογίζουν τὰ ἀναγκαῖα διαστήματα μεταξὺ τῶν σιδηροδρομικῶν, ὥστε ὥστε τὰ μέταλλα νὰ διασταλοῦν ἀκινδύνως διὰ τὴν κατασκευὴν της γεφύρας. Τὴν αὐτὴν πρόβλεψιν διαπιστώνουμε και ὅταν παρατηρήσουμε τὰς γραμμὰς ἐνὸς τρεῖνου. Τὸ διάστημα ἀνάμεσα στὶς ράγες, τὸ ὅποιον εἶναι και ἡ αἰτία τοῦ χροακτηριστικοῦ θορύβου τῶν τρελινῶν, ὀφείλεται ἀκριβῶς εἰς τὴν πρόβλεψιν τῶν κατασκευα-

στῶν διὰ τὴν διαστολὴν τοῦ σιδήρου τῶν γραμμῶν. Κάθε μέρα δυνάμεθα νὰ κἀνομε παρατηρήσεις ἐπὶ ἑκατοντάδος ἐφαρμογῶν. Τὸ καλῶδιο π.χ. της τηλεφωνικῆς συσκευῆς σας, τὸ ὅποιον εἶναι κατασκευασμένο ἀπὸ χαλκὸ, ἐὰν μετρηθῇ τὸ καλοκαίρι θὰ εὐρεθῇ πιὸ μακρὸν ἀπ' ὅ,τι εἶναι τὸ χειμῶνα.

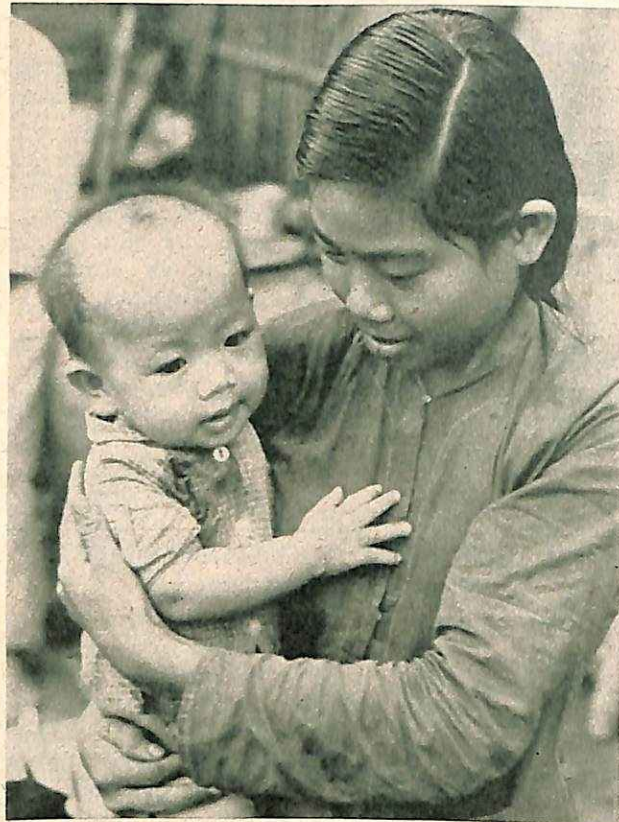
Ἐὰν ἐνδιαφέρων ὅπλο πείραμα εἶναι τὸ ἑξῆς: Παίνομε δύο μεγάλα ποτήρια και τὰ τοποθετοῦμε τὸ ἓνα μέσα στὸ ἄλλο. Σημειώνουμε ἕως ποῦ σημεῖον ὁ πάτος τοῦ ἐνὸς ποτηριοῦ θὰ πλησιάσῃ τὸν πάτο τοῦ ἄλλου. Ἄν, ἔπειτα θερμάνουμε τὸ ἓνα ποτήρι, θὰ παρατηρήσουμε ὅτι τοῦ ἄλλου ὁ πάτος σχεδὸν θὰ ἐφάπτεται τοῦ θερμανθέντος. Ἀποτελεῖ τοῦτο μίαν ἐνδειξιν ὅτι ἡ διάμετρος τοῦ θερμανθέντος ποτηριοῦ ἡδὲ ἡ διὰ τὴς διαστολῆς.

Στο βορειότερο σημείο της Νορβηγίας κυματίζει περήφανα η σημαία του Έρυθρου Σταυρού. Ήδη, από τις αρχές του 1967, περισσότερα από 208 εκατομμύρια μελών από 108 χώρες έχουν αδελφωθεί κάτω από τα χρώματα του Έρυθρου Σταυρού.

Ένα από τα άπειράριθμα θύματα του πολέμου που διεξάγεται στο Βιετνάμ. Έχει χάσει έννεα στενούς συγγενείς του και είναι προστάτης έννεαμελούς οικογενείας. Ο Έρυθρος Σταυρός τον συγκαταλέγει μεταξύ των προστατευόμενων του.

Αυτό το παιδάκι, που η μοίρα το κατεδίκασε να ιδεί τη φρίκη του πολέμου, έγινε κιόλας φαλακρό.

Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Έρυθρου Σταυρού στην πολυπαθή χώρα.

*Από τα 1.500.000 πρόσφυγες, που κατέφυγαν στη Δημοκρατία του Βιετνάμ, πλείστοι εγκαταστάθηκαν, με την βοήθεια του Έρυθρου Σταυρού του Βιετνάμ, σε διάφορα εγκαταλειμμένα χωριά. Υπάρχει όμως πλήθος ανθρώπων που παραμένουν άστεγοι.

ΝΕ Π Α Λ

ΕΙΣ μίαν χώραν, όπου η σειρά των δυσβάτων όρεων είναι θέαμα σύνηθες, ο Έρυθρος Σταυρός του Νεπάλ οργάνωσε τελευταίως εις το Πανεπιστήμιον της Τριμπούμπα ένα κύκλον μαθημάτων με θέμα: «Γνωρίστε την χώραν σας».

Χάρis εις τας διαλέξεις που έγιναν από διαφόρους προσωπικότητας της χώρας, εδόθη ή ευκαιρία εις τους τριακοσίους περίπου Έρυθροσταυρίτας, οι οποίοι τας παρηκολούθησαν, να πραγματοποιήσουν ένα θαυμάσιο νοερό ταξίδι, διά του Διεθνούς Έρυθρου Σταυρού, εις όλον τον κόσμον και να λάβουν μίαν ιδέαν των Διεθνών προβλημάτων. Θέματα όπως ή συνθήκη της Γενεύης και αι αρχαι του Έρυθρου Σταυρού, ανεπτύχθησαν διεξοδικώς εις τους νέους, καθώς και ο ρόλος των οποίων ή νεότης θα διαδραματίση εις το μέλλον — μέσω του Έρυθρου Σταυρού — εις την διεθνή Φιλανθρωπίαν.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΦΙΛΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΛΟΜΒΙΑΝ

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ Σταυρός Νεότητος της Κολομβίας έθεσεν εις εφαρμογήν μίαν πρωτότυπον ιδέαν. Μία Τράπεζα Φιλίας ιδρύθη, εις την οποίαν μικροί Έρυθροσταυρίται από όλην την χώραν καταθέτουν τα παιχνίδια τους ή και χρήματα, χάριν των παιδιών που τα μέσα των δεν επαρκούν διά την απόλαυσιν της χαράς ενός νέου παιχνιδιού.

Οι πληροφορίες και οι εικόνες ελήφθησαν από το περιοδικό της Ένώσεως Συνδέσμων Ε.Σ. «Πανόραμα»

Κι' αυτά τα δυο παιδιά καταφεύγουν στον Ε.Σ. για τη σωτηρία τους.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Γιαννάκης Παν.
ΙΔ' Γυμ. Αρρ. Α-
θηνών.

Ντρέα Αλε.
Δημ. Σχολ. Μεσορ-
ρογίου Καλαβρύτων

Ασούρης Δημ.
26ον Δημ. Σχολ.
Πειραιώς.

Μανιδάκης Αντ.
Δημ. Σχολ. Θραψα-
νού Πεδιάδος.

Γκίκας Σπυρ.
3ον Δημ. Σχολ.
Ναυπάκτου.

Βραϊμάκη Φωτ.
26ον Δημ. Σχολ.
Πειραιώς.

Αντωνιάδης Μιχ.
Δημ. Σχολ. Λευκοχω-
ρίου Ηρακλείου.

Ρουδάς Γεωρ.
4ον Δημ. Σχολ.
Ηρακλείου Κρήτης.

Ρέτσος Ίωαν.
Δημ. Σχολ. Γαβαλά
Κύμης.

Πηλιγός Δημ.
Δημ. Σχολ. Γαβαλά
Κύμης.

Σκουλούδης Ανδ.
2ον Δημ. Σχολ.
Ιεραπέτρας.

Αντωνού Χρυσή
2ον Δημ. Σχολ.
Ιεραπέτρας.

Ανεύρον χρήματα και διάφορα αντικείμενα αξίας και τα παρέδωσαν εις τους δικαιούχους ή έσωσαν συνανθρώπους των από βέβαιον κίνδυνον.

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

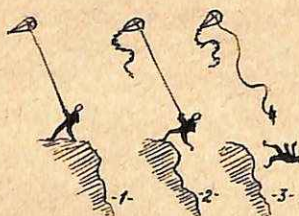
ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Οι χαρταετοί

Η Καθαρή Δευτέρα
είν' απ' τα χρόνια τα παλιά των αετών ή μέρα,

Όμως προσέχετε πολύ, παιδιά μου αγαπημένα.
Όταν για ν' αμολύσετε τον αετό σας βγείτε,
μην είσθε άφρημένα.

Ποτέ σας σ' ένα ύψωμα μην τύχη κι ανεβήτε,
ούτε και πλάι σ' γκρεμό ποτέ να μη σταθίτε.

και ξάφνου σ' ένα βήμα του, νά!... Στο κενό πατάει
κι από ψηλά τ' όδυτοχο γκρεμίζεται... και πάει.

Λοιπόν, παιδιά, τ' όνομά σας,
άν πάτε ν' αμολύσετε και σεις τους αετούς σας.

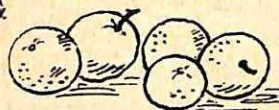
(Α.Β.)

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Τα πορτοκάλια

Τα πορτοκάλια είναι τροφή πάρα πολύ καλή.
Λίγες τροφές σας ώφελούν, παιδιά, τόσο πολύ.
Έκει που υποφέρουνε από στομαχικά
πάντοτε σ' ό τραπέζι τους να τάχουν τακτικά.
Και σ' τα πολύ μικρά παιδιά
επίσης να τ' ό δίνετε
τ' όφέλιμο και δροσερό
κι όραίο τούτο φρούτο.

Στήν άναιμία φάρμακο καλύτερο δέν γίνεται.
Και χόρια απ' τ' όλλα του καλά
γιατρεύει τ' ό σκορβούτο.

(Α.Β.)

Η ΓΙΑΓΙΑ

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλά είναι τα θύματα κυρίως μεταξύ
των παιδιών, τα όποια από άγνοια του
σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται
εγκαταλελειμμένα πολεμοφόδια (χειρο-
βομβίδες, νάρκες κ.λ.π.). Γι' αυτό το-
νίζομεν και πάλιν ότι δέν πρέπει να πε-
ριεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν'
αφήνουν άλλους να τα πλησιάζουν, αλλά
μόλις τ' άντικρύζουν να είδοποιούν άμέ-
σως την πλησιεστέραν άστυνομικήν ή
στρατιωτικήν Αρχήν.

Η ΥΓΕΙΑ

Ο τένανος

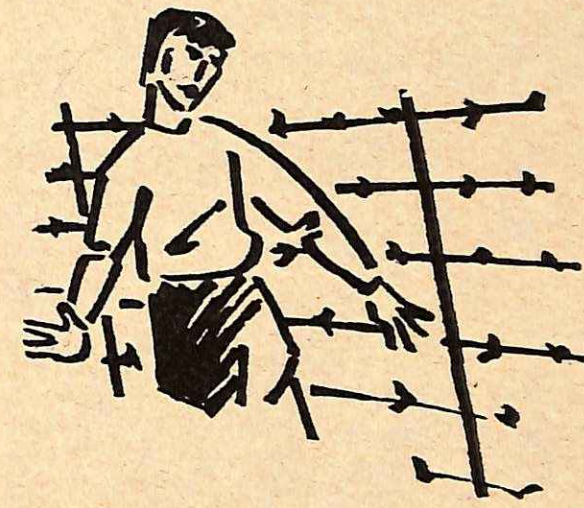
Ο ΤΕΤΑΝΟΣ είναι όξεία λοιμώδης νόσος βαρύ-
τάτης εκβάσεως. Όφείλεται εις ειδικόν μικρό-
βιον (βακτηρίδιον), εύρισκόμενον εις τα κόπρανα των
ζώων και κυρίως του ίππου και ως εκ τούτου εύρύ-
τατα διαδεδομένον εις τους άγρους και τους ύπαι-
θρίους χώρους. Ό τρόπος μεταδόσεως τής νόσου εις
τόν άνθρωπον είναι, κατά κανόνα, ό δια τής εισόδου
του μικροβίου διά τινος τραυματικής επιφανείας του
δέρματος, κυρίως όμως όταν τα τραύματα είναι βαθιά
και ακάθαρτα. Η εκδήλωσις τής νόσου γίνεται μετά
6 - 14 ήμέρας από τής εισόδου του μικροβίου εις τόν
οργανισμόν.

Συμπτώματα: Η νόσος εισβάλλει δι' έλαφρών
κατ' αρχήν συμπτωμάτων, ως γενικής άδιαθεσίας,
κεφαλαλγίας και πυρετικής κινήσεως, ταχέως όμως
εμφανίζονται τα βαρέα συμπτώματα, ως είναι ό ύψη-
λός πυρετός και οι σπασμοί των μυών.

Η θεραπεία τής νόσου δέν είναι συνήθως έφικτή,
έφ' όσον δέν ήρχισεν έγκαιρος, και ή πρόγνωσις τής
νόσου είναι γενικώς βαρυτάτη, τής θνητότητος ανε-
χομένης εις 80 - 90% των περιπτώσεων.

Πρώται βοήθειαι: Εις πάσαν περίπτωση τραυ-
ματισμού, έστω και έλαφροτάτου, δέον ό τραυ-
ματίας και οι οικείοι του να προστρέχουν εις τα

αρμόδια Έγειονομικά Έδρύματα ή εις τόν Έατρόν
των, άφ' ενός μόν δια την τοπικήν περιποίησην του
τραύματος, άφ' έτέρου δέ δια την εκτέλεσιν άντιτετα-
νικού όρου, όστις και προφυλάσσει άπολύ-
τως τόν τραυματίαν. Δέον να είναι ύπ' όφιν ότι

Σχεδιασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

όσον πλέον έγκαιρος είναι ή εκτέλεσις του άντιτετα-
νικού όρου, τόσο βεβαιότερα είναι ή ασφάλεια, πάντως
όμως δέν πρέπει να παρέλθουν 24 ώραι. Εις περιπτώσιν
παραμελήσεως τής προφυλάξεως και εμφανίσεως τής
νόσου, επιβάλλεται ή ταχίστη εισαγωγή του άρρώστου
εις νοσοκομείον, δια την έναρξιν τής θεραπείας.

Από τό βιβλίον «Πρώται Βοήθειαι» του Γ. Διούδ. Πρώτων Βοη-
θειών Ε.Ε.Ε. κ. Κ. Π. ΚΟΔΕΛΛΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ και ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Συμβολίζανε την γλυκύτητα,
την έρασιμότητα και τόν τερπνόν
βίον — Έτσι όνόμαζον οι άρχαίοι
Έλληνες τόν ποταμό Βόλγα. 2. Πό-
λις γνωστή απ' τ' 21 — πρόθεσις.
3. Ένας από τους μεγάλους μύ-
στες — μ' αυτό συλλαμβάνουν ζωα
(του λείπει σύμφωνο). 4. Χριστια-
νικόν δίγραμμο — είναι και ή

χλόη. 5. Άνεψιός του Άβραάμ
(άντιστρ.) — Μαθητής του Πυθα-
γόρα και πιστότατος φίλος (κλητ.).
6. Τ' ό «χαίρε» λατινιστί (άντιστρ.)
— Τελικός σύνδεσμος. 7. Τ' ό χρη-
σιμοποιούμε στον πληθυντικό —
συντροφία του ή θάλασσα (γεν.).
8. Τα τρία άρχικά γράμματα ιστο-
ρικών όρέων τής Ελλάδος — προ-
καλεί την συνήθεια (δημοτ.). 9.
Μουσική νότα — άπηγορευμένος
στούς Όθωμανούς. 10. Τ' ό έγραψε
ό Ρ. Κίπλιγκ — Συμβολίζει άρί-
στην ποιότητα — τρία φωνήεντα
που προφέρονται όμοίως.

ΓΕΩΡ. ΜΕΛΑΣ
Α' Λυκείου Καλύμνου

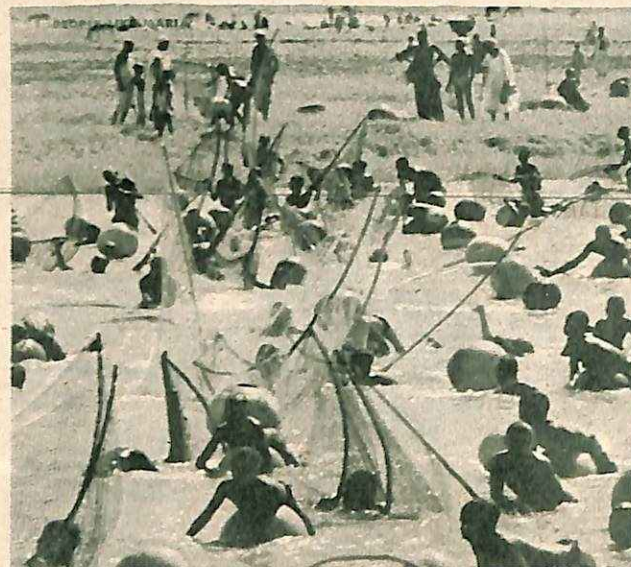
ΓΕΩΡ. Σ. ΠΗΡΟΥΛΙΑΣ
Γ' Τάξ. 6ου Γυμν. Αρ. Πειραιώς

ΟΡΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

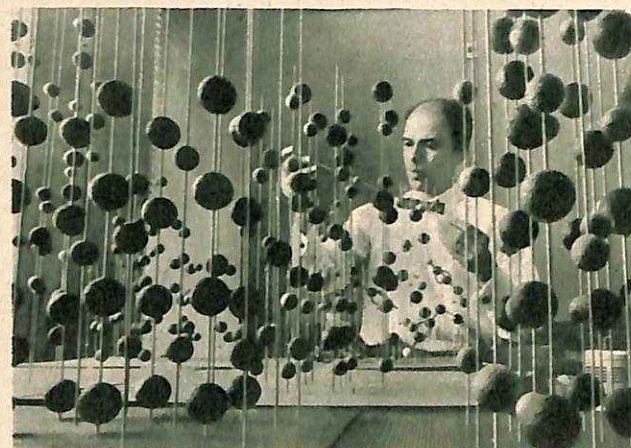
Όσοι μ' ός στέλνουν χειρόγραφα πρέπει να έχουν ύπ' όφιν τους ότι:
● Αύτα που κυρίως μ' ός ενδιαφέρουν είναι τα κείμενα που συμβάλλουν
στη διάδοση των άνθρωπιστικών ιδεών του Έρυθρού Σταυρού και τη
διάπλωση νέων με Έλληνοχριστιανικές αρχές (π.χ. περιγραφή έρυ-
θροσταυρικών δραστηριοτήτων, έξαρση γενναίων πράξεων, προβολή
μορφών που συνετέλεσαν στην άνακούφιση πασχόντων συνανθρώ-
πων κ.λ.π.).
● Τα παιδικά σχέδια πρέπει να είναι πρωτότυπα και όχι αντίγραφα
ξένων σχεδίων.

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΝΙΓΗΡΙΑ

Ψάρεμα σ' ποτάμι.

Επιστημονικές έρευνες: Αναπαράστασις ενός κρυστάλλου σ' μεγέθυνση.

ΠΕΡΟΥ

Δασώδεις εκτάσεις εκκαθαρίζονται στ' Περού για να αποδοθούν σ' καλλιέργεια.

ΒΙΕΤΝΑΜ

Ένα κανάλι στ' Νότιο Βιετνάμ.

ΝΕΑ ΓΟΥΓΙ-ΝΕΑ

Μέλη μιάς φυλής «κυνηγών».

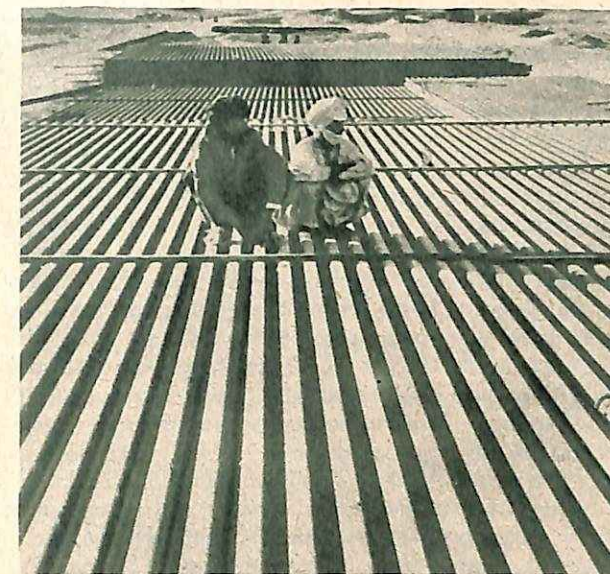
ΚΑΛΚΟΥΤΑ

Σ' ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα περιθάλπονται άνθρωποι που έκινδυνευσαν να πεθάνουν από άσцитία.

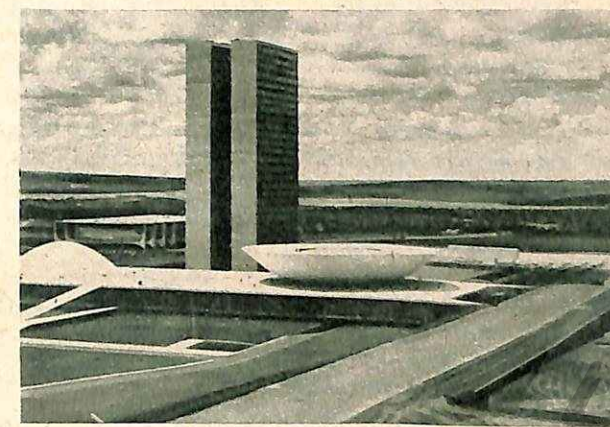
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ

Σιδηροδρομικές γραμμές συγκεντρωμένες για να τοποθετηθούν σ' την Μαυριτανία

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Η σύγχρονη αρχιτεκτονική τ'ης Μπραζιλία, νέας πρωτεύουσας τ'ης Βραζιλίας

ΧΙΛΗ

Ό,τι απέμεινε μετά από μιά τρομερή πυρκαγιά δάσους.

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ

Ένας καθηγητής διδάσκει τ'ην χρήση μιάς μικρής επιστημονικής συσκευής

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μηχάνημα έλέγχου τ'ων κοσμικών ακτίνων
Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΡΩΝ

Πρώτες βοήθειες

(Οι φωτογραφίες ελήφθησαν από διάφορα τεύχη του περιοδικού τ'ης ΟΥΝΕΣΚΟ «Ο Ταχυδρόμος»)

ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα

(6) Τὸ ἀλογοπάζαρο

Ἡ γριά μὲ τὴ σκούφια ἦταν τραγουδίστρια τοῦ δρόμου, τῆς εἶπε ὁ ψηλὸς γέρος, κ' οἱ γειτόνοι τὴν ἔλεγαν μαρκησία, γιατί ἔτσι συστάνοταν σὲ ὅλους μόνη τῆς. Ὅσο γιὰ τὸ γέρο μὲ τὴν πέτιση ποδιά, ἡ μαρκησία τῆς εἶπε πὼς ἦταν μπαλωματῆς. Κι ὅσο εἶν' αὐτὸς λιγομίλητος, τόσο τὸ σφυρί του εἶναι φλύαρο, ὅσα ἔχει δουλεῖα.

— Κι ἔχει ταχτικά δουλεῖα; ρώτησε ἡ Παυλίνα.

— Ὅχι. Αὐτὸ τὸ μῆνα μάλιστα δὲν εἶχε καθόλου.

Μ' αὐτὴ τὴν ἀπάντηση ἡσύχασε ἡ μικρή, γιατί συλλογιζόταν τί θὰ τραβοῦσε ἡ μανούλα τῆς μ' ἓνα τέτοιο σφυρί στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Τέλος, μὲ τὸ ἡλιοβασιλεμα τελείωσε τὸ καθάρισμα τῆς κάμαρας, τελείωσε κ' ἡ μετακόμιση, Στρωσίδια, τεντζερέδες καὶ ὅλο τὸ νικοκυριό τους, ποὺ βρισκόταν μέσα στὸ τροχόσπιτο, τὸ μετακόμισε ἡ Παυλίνα στὴ νέα τους κατοικία.

Ἡ νύχτα ὅμως δὲν ἦταν καθόλου γαλήνια, ὅπως τὴν περίμενε ἡ μικρή. Ὁ ὕπνος τῆς ἀρρωστης στάθηκε ἀνήσυχος, μὲ πυρετὸ καὶ παραμιλητά. Κι ὅταν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἦρθε ὁ γιατρός, τὴ βρῆκε χειρότερα. Αὐτὸ τὸν ἔκανε ν' ἀλλάξη τὴ συνταγή, κ' εἶπε στὴν Παυλίνα νὰ ξαναπάη στὸ φαρμακεῖο, ὅπου αὐτὴ τὴ φορὰ πλήρωσε πρόθυμα πέντε φράγκα. Γυρνώντας ὅμως στὸ σπίτι, ἦταν γεμάτη σκέψεις κ' ἀνησυχία. Ἄν ὁ γιατρός ἔγραφε κι αὐριο μιὰ συνταγή, πὼς θὰ τὴν πλήρωνε;

Αὐτὸ τὸ πρόβλημα βασάνιζε τώρα τὴν καμμένη. Κι ὅταν ξαναῆρθε ὁ γιατρός κι ἔγραψε πάλι μιὰ συνταγή, ἡ Παυλινούλα χαμηλώνοντας τὰ μάτια ψιθύρισε:

— Σήμερα, γιατρέ, δὲν ἔχομε λεφτά. Αὐριο ὅμως θὰ πουλήσωμε κάτι καὶ θάχωμε. Πειράζει ν' ἀγοράσω τὸ φάρμακο αὐριο;

— Καλὰ, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος. Αὐριο.

Κι αὐτὸ τὸ «αὐριο» ἦταν ἡ μέρα ποὺ γίνεται τὸ ἀλογοπάζαρο.

— Κάθε Τετάρτη, τῆς εἶχε πει ὁ κυρ-Ἀρμυρός — κι ὅσο συλλογιζόταν ἡ μικρή πὼς αὐριο θὰ πῆγαινε ἐκεῖ νὰ πουλήσῃ τὸ Παλληκάρι τῆς, τόσο καὶ δάκρυζε καὶ ξαναδάκρυζε. Τὴν εἶδε λίγο ἀργότερα ὁ κυρ-Ἀρμυρός κλαμένη καὶ καταθλιμμένη καὶ τὴ ρώτησε τί τρέχει. Κι ὅσα τοῦ ἐξήγησε πὼς αὐριο θὰ πᾶη νὰ πουλήσῃ τὸ γαϊδαράκο τῆς,

γιατί χρειάζονται λεφτά, καὶ πρῶτα — πρῶτα γιὰ φάρμακα, «ἔ, παιδάκι μου, τῆς εἶπε, ἀφοῦ εἶναι καὶ γιὰ τὴν ὑγεία τῆς μητερούλας σου, τί νὰ κάνης... Ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ».

Αὐτὴ τὴ νύχτα ἡ ἀρρωστη τὴν πέρασε κάπως πρὸ ὑποφρετά. Ἔτσι, κατ' ὀρθω-σε κ' ἡ Παυλίνα νὰ κοιμηθῇ μερικὲς ὥρες. Καὶ τὸ

πρωί, προσέχοντας νὰ μὴν ξυπνήσῃ τὴ μητέρα τῆς, ποὺ εὐτυχῶς κοιμόταν ἀκόμα, ἔτρεξε νὰ περιποιηθῇ τὸ ἀγαπημένο τῆς ζῶο, νὰ τὸ πλύνῃ, νὰ τοῦ ταχτοποιήσῃ τὸ τρίχωμά του, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα νὰ τὸ χαϊδέψῃ ὅσο μποροῦσε πρὸ στοργικά.

Ἐννοεῖται, πὼς κάνοντας ὅλα αὐτά, δὲν ἔπαινε νὰ τοῦ ἐξηγῇ ψιθυριστά, μὲ πόση λύπη θὰ τὸ ἀποχωριζόταν σὲ λίγο γιὰ πάντα. Καὶ τὸ καημένο τὸ Παλληκάρι, ποὺ δὲν ἔχε καταλάβει ἀκόμα τί τὸ περίμενε, ἀπολάβαινε τὰ χάδια τῆς ἀνύποπτο καὶ τρισευτυχισμένο. Ὁ κυρ-Ἀρμυρός, ποὺ παρακολουθοῦσε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ αὐτῆς τῆ θλιβερῆ σκηνῆς, ἐζύγωσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Ἀλλ' ἡ Παυλίνα τὸν πρόλαβε:

— Καὶ νὰ συλλογιέται κανεὶς, τοῦ εἶπε, πὼς χάνει τὸ γαϊδαράκο του γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί... Ψέματα; Ποιὸς ξέρει πόσα θὰ μοῦ δώσουνε... Θὰ καταλάβουνε πὼς ἔχω ἀνάγκη καὶ πὼς βιάζομαι, καὶ...

— Ναί, ναί, ἔχεις δίκιο, κοριτσάκι μου. Τί ξέρεῖς ἐσύ ἀπὸ ἀλογοπάζαρο... Αὐτὰ συλλογιζόμουν κι ἐγὼ λίγο πρὶν, κι ἀποφάσισα νάρθῶ μαζί σου.

— Ἀλήθεια; Ἄ, σ' εὐχαριστῶ, κυρ-Ἀρμυρέ! Τώρα ἦρθε ἡ καρδιά μου κομμάτι στὸν τόπο τῆς.

Ὁ κυρ-Ἀρμυρός ἔτρεξε εὐθὺς νὰ ἐτοιμαστῇ, καὶ στὸ μεταξύ ἡ μικρὴ πῆγε στὴ μητέρα τῆς, ποὺ εἶχε ξυπνήσει πιά, τῆς ἔδωσε τὸ χάπι τῆς καὶ τῆς εἶπε πὼς θὰ πᾶη στὸ ἀλογοπάζαρο. Πῆγε καὶ παρακάλεσε ὕστερα τὴ Μαρκησία καὶ τὸν μπαλωματῆ, νάχουνε τὸ νοῦ τους ἀν χρειαστῇ τίποτα ἢ μαμά τῆς, κι ἀφοῦ σκούπισε καλὰ τὰ ματάκια τῆς βγήκε στὴ νουλή.

Σὲ δυὸ λεπτά, νάτον κι ὁ κυρ-Ἀρμυρός. Ἄ, ἦταν μιὰ χαρὰ ντυμένος μὲ τὰ κυριακάτικα του! Ἐβαλε κι ἓνα κόκκινο λουλούδι στὴν κουμπότρυπά του καὶ πλησίασε τὸ Παλληκάρι. Ὅταν αὐτὸ τὸ καημένο εἶδε πὼς τοῦ πέρασαν μόνο τὸ καπίστρι, χωρὶς καὶ νὰ τὸ ζέψουν στὸ τροχόσπιτο, ξαφνιάστηκε. Κι ἀκόμα περισσότερο, ὅσα ἐνίωσε τὸν κυρ-Ἀρμυρὸ νὰ θρονιάζεται πάνω στὴ ράχη του! Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Παυλινούλα τὸ κρατοῦσε κι ὅλο τοῦ μιλοῦσε, δὲν πρόβαλε καμιάν ἀντίσταση. Ἔτσι, σὲ λίγο ξεκινούσαν. Μπροστὰ βράδιζε ἡ μικρὴ καὶ πίσω ὁ κυρ-Ἀρμυρὸς καβάλα στὸν ἀγαπητό μας γαϊδαρέλο, ποὺ μ' ὅλο ποὺ δὲν ἀντιστεκόταν, μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνῃ πὼς ἡ πρωτότυπη ἐξόρμησις δὲν τὸν ἀφήνε κι ἐντελῶς ἀνύποπτο.

ΔΙΑΣΚΕΤΗ Β.

(Συνεχίζεται)

Ξεῖ λίγο ξεκινούσαν.

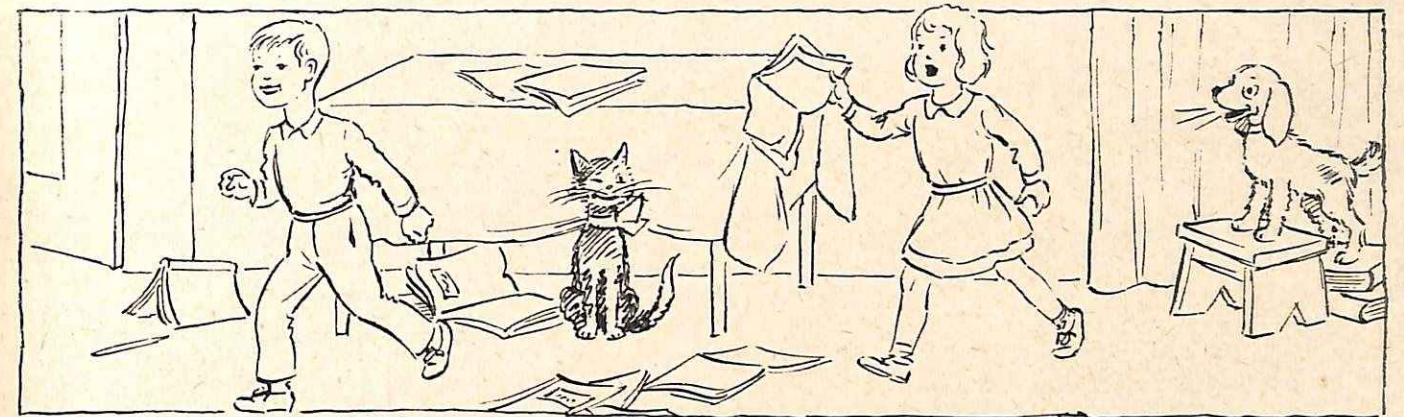
Μὲ τὰ Κυριακάτικα του!

Σήμερα, γιατρέ, δὲν ἔχομε λεφτά.

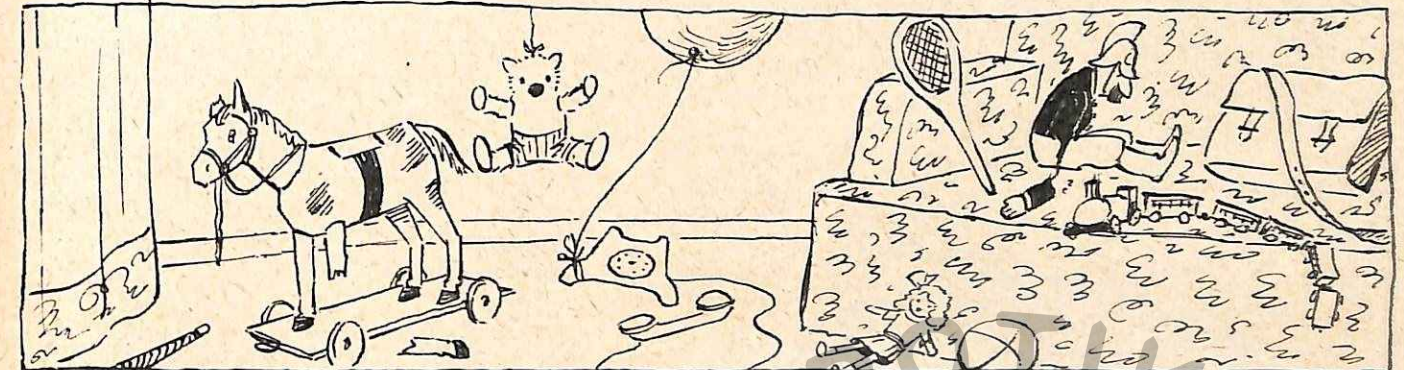
Μὴν εἴσαστε ἀκατάστατα, παιδιὰ μου!

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

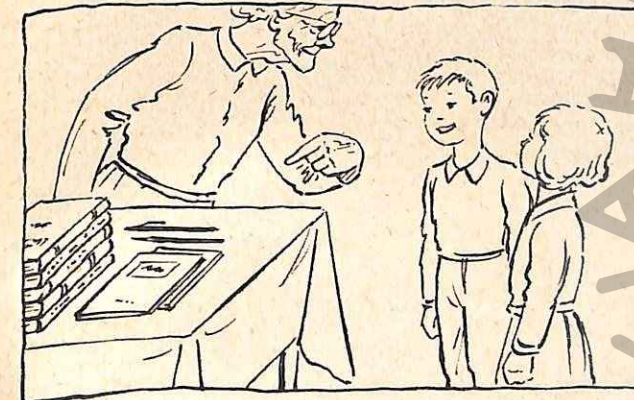
Ἡ Κατινούλα κι ὁ Λελές, νά, μόλις θὰ διαβάσουνε, πετοῦν βιβλία καὶ λοιπὰ ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ὅπως τύχη.

Ὅμως, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς γονεῖς ποὺ θὰ τὰ καταδιάσουνε, τὰ περγεῶ κ' ἡ γάτα τους κι ὁ σκύλος ξεροβήχει...

Μὰ καὶ μὲ τὰ παιχνίδια τους κάνουν κ' οἱ δυὸ τὰ ἴδια. Σὰν βαρεθοῦν τὰ πατατοῦν, σωρὸ - κουβάρι τὰ πετοῦν κ' ἔχουν πατάκινα πικρὰ μαζί τους τὰ παιχνίδια.

Ἐμ πὼς κι αὐτὰ τὰ δύστυχα ν' ἀναπαυθοῦν μποροῦνε, οἰγμένα ἔτσι ἀνάκατα, σωροκοινοβριασμένα; Κι ἄσε ποῦ, ὅπως τὰ πετοῦν, πολλὲς φορές χτυποῦνε, πληγώνονται καὶ ποῦ καὶ ποῦ... φοβάει καὶ κανένα.

Κ' ἡ νόνα τους: «Κοιτάξτε ἐδῶ. Νά, μόλις θὰ διαβάσετε, πρέπει βιβλία καὶ λοιπὰ ἔτσι νὰ τὰ σιτβάσετε. Κι ἀφοῦ, παιδιὰ μου, παίξετε, νὰ τὰ τοποθετῆτε μὲ τάξη τὰ παιχνίδια σας. Μὴν τὸ παραμελήτε.

Μὰ κι ἀπάνω σας ἐπίσης νάστε νοικοκυρεμένα. Καθαρά, καλοπλυμένα, μὰ καὶ καλοχτενισμένα. Ἔτσι μπράβο! Καὶ γιὰ πάντα νὰ θυμᾶστε δίχως ἄλλο, πὼς ἡ ἀκαταστασία εἶν' ἐλάττωμα μεγάλο».

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ

Σας προσφέρουν, με την ευκαιρία της Έθνικής Έορτης της 28ης Οκτωβρίου
ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Το άθνατο Εικοσιένα αποτελεί, για κάθε Έλλη-
 νόπουλο, πηγή έμπνεύσεως, ψυχικής ανατάσεως
 και χαράς. Οί ήρωίμοι και τὰ κατορθώματα τών
 πρωτεργατών της Έπανάστασεως θέλγουν, συγκι-
 νούν και συναρπάζουν. Είναι ευκαιρία νὰ συμπληρώ-
 σετε την ΕΘΝΙΚΗ ΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με δσα βι-
 βλία σας λείπουν.

Σας δίδουμε τόν κατάλογο της σειράς τών βιβλίων
 μας γύρω από την έπανάσταση. Είναι τὰ καλύτερα,
 τὰ πιό προσεγμένα του είδους των:

Η ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΕΙΡΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ:

ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
 ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
 ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ ...
 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑ
 ΑΘΑΝΑΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
 ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ
 ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑ - ΣΟΦΙΑΣ
 Ο ΑΪΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ
 ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΘΩΩΝΑ
 ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
 ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ
 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ
 Ο ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΑΛΑΜΑΝΑΣ (ΑΘΑΝ. ΔΙΑΚΟΣ) ..
 ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
 Ο ΘΑΛΑΣΣΟΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Α. ΚΑΤΣΩΝΗΣ)
 Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ('Απ' τούς άρματωλούς
 και κλέφτες)
 Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ (Τό άστροπελέκι της σκλαβιάς) ..
 Ο ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ
 ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΗΡΩΕΣ
 ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΝΤΡΟΥΤΣΟΣ
 ΟΙ ΔΥΟ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣ ('Αλέξανδρος και Δημήτριος
 'Υψηλάντης)

- Τα βιβλία μας αυτά διακρίνονται διά τὸ έκλεκτό τους
 περιεχόμενο, διά τὰ Έλληνικά θέματα και την πλου-
 σια εικονογράφησι από διαλεχτούς ζωγράφους.

ΕΙΚΟΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΡΤΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ 21

